

Litgrid

AB „LITGRID“ IR JOS DUKTERINIŲ
ĮMONIŲ KONSOLIDUOTASIS
METINIS PRANEŠIMAS
IR FINANSINĖS ATASKAITOS

2016

AB „LITGRID“
KONSOLIDUOTOS IR BENDROVĖS
2016 M. FINANSINĖS ATASKAITOS,
PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS,
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SAJUNGOJE,
PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO
AUDITORIAUS IŠVADA IR KONSOLIDUOTU
METINIU PRANEŠIMU

Turinys

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	5
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS	12
FINANSINĖS ATASKAITOS:	
FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITOS	40
BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS	42
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS	44
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS	46
FINANSINIŲ ATSKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS	48
PRANEŠIMAS APIE „NASDAQ OMX“ LISTINGUOJAMŲ BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO LAIKYMAŠI	99

Finansinės ataskaitos patvirtintos 2016 m. kovo 21 d.

Daivis Virbickas
Generalinis direktorius

Rimantas Busila
Finansų departamento
direktorius

Raimonda Duobuvienė
Vyriausiojo finansininko pavaduotoja
l. e. vyriausiosios finansininkės
pareigas

Nepriklausomo auditoriaus išvada

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „LITGRID“ akcininkams

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, atskirosios ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parodo AB „LITGRID“ (toliau – Bendrovė) ir jos dukterinių įmonių (toliau visos kartu – Grupė) 2016 m. gruodžio 31 d. atskirąją bei konsoliduotąją finansinę padėtį ir tuomet pasibaigusių metų jų atskirusius bei konsoliduotuosius finansinius veiklos rezultatus ir atskirusius bei konsoliduotuosius pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų audito apimtis

Bendrovės ir Grupės atskirąsias bei konsoliduotąsias finansines ataskaitas sudaro:

- 2016 m. gruodžio 31 d. atskiroji bei konsoliduotoji finansinės padėties ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų atskiroji bei konsoliduotoji bendrųjų pajamų ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų atskiroji bei konsoliduotoji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų atskiroji bei konsoliduotoji pinigų srautų ataskaitos; ir
- atskirųjų bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis apibendrintus reikšmingus apskaitos principus.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Bendrovės ir Grupės vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos Buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos audito įstatymu, kurie taikytini atliekant atskirų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

UAB „PricewaterhouseCoopers“, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 (5) 239 2300, faks. +370 (5) 239 2301, el. p. vilnius@lt.pwc.com, www.pwc.com/lt

UAB „PricewaterhouseCoopers“, įmonės kodas 111473315, registruota LR juridinių asmenų registre

Mūsų audito metodika

Apžvalga

Bendras reikšmingumo lygis Bendrovei yra 1 200 tūkst. Eur, kas sudaro 2,5 % pelno neatskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo ir amortizacijos, ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo ir nurašymo sąnaudų (EBITDA).

Bendras reikšmingumo lygis Grupėi yra 1 217 tūkst. Eur, kas sudaro 2,5 % pelno neatskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo ir amortizacijos, ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo ir nurašymo sąnaudų (EBITDA).

2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo dvi dukterines įmones (2016 m. gruodžio 31 d. – tris dukterines įmones). UAB „PricewaterhouseCoopers“ atliko visų Grupės įmonių pilnos apimties auditą.

- Ilgalaikio materialiojo turto vertinimas
- Perkrovų valdymo pajamų pripažinimas

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo atskirose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose (toliau – finansinės ataskaitos) rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose vadovybė priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Bendrovės ir Grupės struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į pramonės sektorių, kuriame Bendrovė ir Grupė vykdo savo veiklą.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Bendrovės ir Grupės reikšmingumo lygį atskirosioms ir konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų poveikį finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Bendrovei	1 200 tūkst. Eur
Bendras reikšmingumo lygis Grupei	1 217 tūkst. Eur
Kaip mes jį nustatėme	2,5 % EBITDA
Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas	Kaip kriterijų reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome EBITDA, nes, mūsų nuomone, būtent šiuo kriterijumi dažniausiai remiasi finansinių ataskaitų vadaus naudotojai (vadovybė) ir finansinių ataskaitų išorės naudotojai (suinteresuotosios šalys, įskaitant akcininkus, priežiūros institucijų ir kreditorius) vertindami Grupės ir Bendrovės veiklos rezultatus.

Sutarėme su Audito komitetu, kad informuosime jį apie audito metu nustatytus iškraipymus, viršijančius 60 tūkst. Eur sumą, taip pat apie iškraipymus, nesiekiančius šios sumos, apie kuriuos, mūsų nuomone, būtina informuoti dėl kokybinių priežasčių.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškiamo jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis audito dalykas

Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką

Ilgalaikio materialiojo turto vertinimas

Žr. 2.7, 3 ir 6 pastabas atskirose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose.

Vadovaujantis Bendrovės ir Grupės ilgalaikio materialiojo turto apskaitos principais, ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas perkainota verte, kuri yra lygi turto tikrajai vertei perkainojimo dieną, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Šiai sričiai skyrėme pagrindinį dėmesį dėl atskirojoje ir konsoliduotojoje finansinės padėties ataskaitose apskaityto ilgalaikio materialiojo turto likučio reikšmingumo (kuris 2016 m. gruodžio 31 d. buvo lygus atitinkamai 397,5 mln. Eur ir 398,4 mln. Eur) ir dėl to, kad vadovybei vertinant, ar ilgalaikio materialiojo turto apskaitinė vertė reikšmingai nesiskiria

išsiaiškinome, supratome ir įvertinome vadovybės taikomus principus, procesus, metodus ir prielaidas, taikomus nustatant ilgalaikio materialiojo turto tikrąją vertę.

Išanalizavome vadovybės informaciją apie elektros teisinio reguliavimo aplinkoje per 2016 m. įvykusius pasikeitimus, atsižvelgdami į vėliausius Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos priimtus nutarimus, įskaitant reguliuojamą investicijų grąžos rodiklį.

Peržiūrėjome šiuos reikšmingus duomenis, kurie buvo naudojami taikant vertinimo modelį: numatomi pinigų srautai 2017–2025 m.; pinigų srautų koregavimai dėl dotacijų elektros jungčių projektams; diskontuota veiklos tęstinumo vertė po 2025 m., kuri remiasi reguliuojamo turto

nuo tos, kuri būtų nustatyta remiantis turto tikrąja verte ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, reikia priimti svarbius sprendimus ir atlikti vertinimus.

Vadovybė taikė pajamų metodą remdamasi diskontuotais pinigų srautais ir nustatė, kad ilgalaikio materialiojo turto tikroji vertė viršijo šio turto apskaitinę vertę 2016 m. gruodžio 31 d.

Atsižvelgiant į tai, kad nustatytas verčių skirtumas yra mažesnis negu 5 % ilgalaikio materialiojo turto apskaitinės vertės 2016 m. gruodžio 31 d., vadovybė nusprendė, kad perkainoto turto tikroji vertė reikšmingai nesiskiria nuo jo apskaitinės vertės, todėl šiam turtui nereikia atlikti tolesnio perkainojimo.

investicijų grąža; ir diskonto norma. Mes aptarėme šiuos duomenis su vadovybe ir, atitinkamai, sutikrinome juos su vidiniais ir išoriniais duomenimis.

Mes patikrinome, ar vertinimo modelis yra matematiškai tikslus, ar gauti rezultatai tiksliai palyginti su turto apskaitinėmis vertėmis.

Taip pat įvertinome ilgalaikio materialiojo turto vertinimo rezultatų jautrumą pasirinktų prielaidų pasikeitimams.

Mūsų darbas suteikė mums pakankamų auditų įrodymų, kad galėtume padaryti išvadą, jog vadovybės sprendimas nekeisti ilgalaikio materialiojo turto apskaitinių verčių yra pagrįstas ir tinkamas atsižvelgiant į surinktus įrodymus.

Perkrovų valdymo pajamų pripažinimas

Žr. 2.18, 3 ir 20 pastabas atskirose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose.

2016 m. Bendrovės gautos perkrovų valdymo pajamos iš viso buvo lygios 11,4 mln. Eur, tarp jų 8,0 mln. Eur perkrovų valdymo pajamų, kurios 2016 m. gruodžio 31 d. buvo pripažintos ateinančių laikotarpių pajamomis (vienodos sumos pripažintos atskirose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose).

ES Reglamento nuostatos numato apribojimus Bendrovei dėl perkrovų valdymo pajamų panaudojimo. Dėl to perkrovų valdymo pajamų pripažinimui taikomi apskaitos principai priklauso nuo jų panaudojimo ateityje.

Kadangi tinkamų apskaitos principų taikymui vadovybei būtina priimti sprendimus, o perkrovų valdymo pajamos sudaro reikšmingą sumą, todėl ši sritis priskirta pagrindiniam audito dalykui.

Peržiūrėjome perkrovų valdymo pajamų pripažinimui taikomus apskaitos principus ir patikrinome, ar jie atitinka Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Atsirinktus per metus įvykdytus sandorius sutikrinome su atitinkamomis sąskaitomis-faktūromis ir vėliau gautomis pinigų sumomis.

Gavome vadovybės ataskaitą apie 2016 m. patirtas sąnaudas dėl skirtumų tarp rinkoje suprekiautos elektros energijos kainos ir Bendrovės pirktos / parduotos reguliavimo ir /ar balansavimo elektros energijos kainos, neplanuotai atsijungus „NordBalt“ elektros jungčiai. Įvertinome ataskaitoje pateiktų duomenų (kiekio ir tarifų) patikimumą ir testų pagalba patikrinome skaičiavimų tikslumą. 2016 m. pripažintą perkrovų valdymo pajamų sumą sutikrinome su ataskaita.

Įvertinome vadovybės planus, kada ir kaip bus panaudotos perkrovų valdymo pajamos. Perkrovų valdymo pajamų sumą, kurią numatoma panaudoti jungčių pajėgumų palaikymui ir statybai, sutikrinome su Bendrovės Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai pateikta informacija.

Taip pat įvertinome atskirose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose su perkrovų valdymo pajamomis susijusios atskleistos informacijos pakankamumą.

Atlikę darbus nenustatėme jokių reikšmingų neatitikimų.

Kaip pritaikėme Grupės audito apimtį

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Grupės struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į pramonės sektorių, kuriame Grupė vykdo savo veiklą. 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo dvi (2015 m. gruodžio 31 d. – tris) dukterines įmones, informacija apie kurias atskleista 1-oje pastaboje. UAB „PricewaterhouseCoopers“ atliko visų dukterinių įmonių pilnos apimties auditą.

Kita informacija

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė. Kita informacija apima konsoliduotąjį metinį pranešimą (tačiau neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas).

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados dėl tokios kitos informacijos.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių, ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų. Jeigu, remdamiesi savo atliktu darbu, padarome išvadą, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų, privalome apie tokį faktą informuoti. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės ir Grupės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ir Grupę ar nutraukti jų veiklą, arba yra priversta tą padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės ir Grupės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiais sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir vadovavomės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokia riziką ir surinkome audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- išsiaiškinome su auditu susijusių vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės ir Grupės vidaus kontrolės efektyvumą.
- įvertinome taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- padarėme išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonų dėl Bendrovės ir Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė ir Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- įvertinome bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.
- surinkome pakankamą ir tinkamą audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar jų vykdomą veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą Grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą audito nuomonę.

Mes, be kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinome, kad laikėmės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui, ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniais audito dalykais. Šiuos dalykus aprašėme savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal

įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, atestuotas auditorius yra Rimvydas Jogėla.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "Rimvydas Jogėla", is written over a circular stamp or watermark.

Rimvydas Jogėla
Partneris
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000457

Vilnius, Lietuvos Respublika
2017 m. kovo 21 d.

AB „LITGRID“ IR JOS DUKTERINIŲ ĮMONIŲ KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS

I. Bendroji informacija apie įmonių grupę

Konsoliduotasis metinis pranešimas parengtas už 2016 metus.

Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Pavadinimas	AB „Litgrid“ (toliau – „Litgrid“ arba Bendrovė)
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2010 11 16, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės kodas	302564383
Buveinės adresas	A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius
Telefonas	+370 707 02 171
Faksas	+370 5 272 3986
El. paštas	info@litgrid.eu
Interneto svetainė	www.litgrid.eu

„Litgrid“ veikla

„Litgrid“, Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorius (toliau – PSO), palaiko stabilų šalies elektros energetikos sistemos darbą, valdo elektros energijos srautus ir sudaro sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje. Bendrovė atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką. „Litgrid“ įgyvendino strateginius tarptautinių jungčių „NordBalt“ (Lietuva ir Švedija) ir „LitPol Link“ (Lietuva ir Lenkija) projektus. Siekdami įtvirtinti šalies energetinį savarankiškumą, puoselėjame atsakomybės, racionalios kūrybos ir dialogo kultūrą.

„Litgrid“ misija – užtikrinti patikimą elektros energijos persiuntimą ir sudaryti sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje.

„Litgrid“ vizija – visavertė Lietuvos elektros energetikos sistemos integracija į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką, kuriant galimybes konkurencingai ekonomikai.

„Litgrid“ vertybės – bendradarbiavimas, pagarba, atsakomybė, profesionalumas, iniciatyvumas.

„Litgrid“ strategija – šalies energetinės nepriklausomybės užtikrinimas kuriant vertę visuomenei.

„Litgrid“, būdama Lietuvos elektros energetikos sektoriaus stuburu, ne tik atsako už sistemoje suvartojamos ir pagaminamos elektros energijos balanso palaikymą ir patikimą elektros

energijos perdavimą, bet ir vykdo strateginius Lietuvos elektros energetikos projektus, grindžia savo viziją ir strategines veiklos gaires Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje įtvirtintais ilgalaikiais tikslais. Svarbiausios Lietuvos PSO veiklos sritys ir atsakomybės – šalies elektros energetikos infrastruktūros palaikymas ir integracija su Vakarų ir Šiaurės Europos elektros energetikos infrastruktūra; elektros rinkos vystymas ir dalyvavimas kuriant bendrą Baltijos šalių bei Europos elektros rinką; Lietuvos ir kontinentinės Europos elektros energetikos sistemų integracija dirbti sinchroniniu režimu.

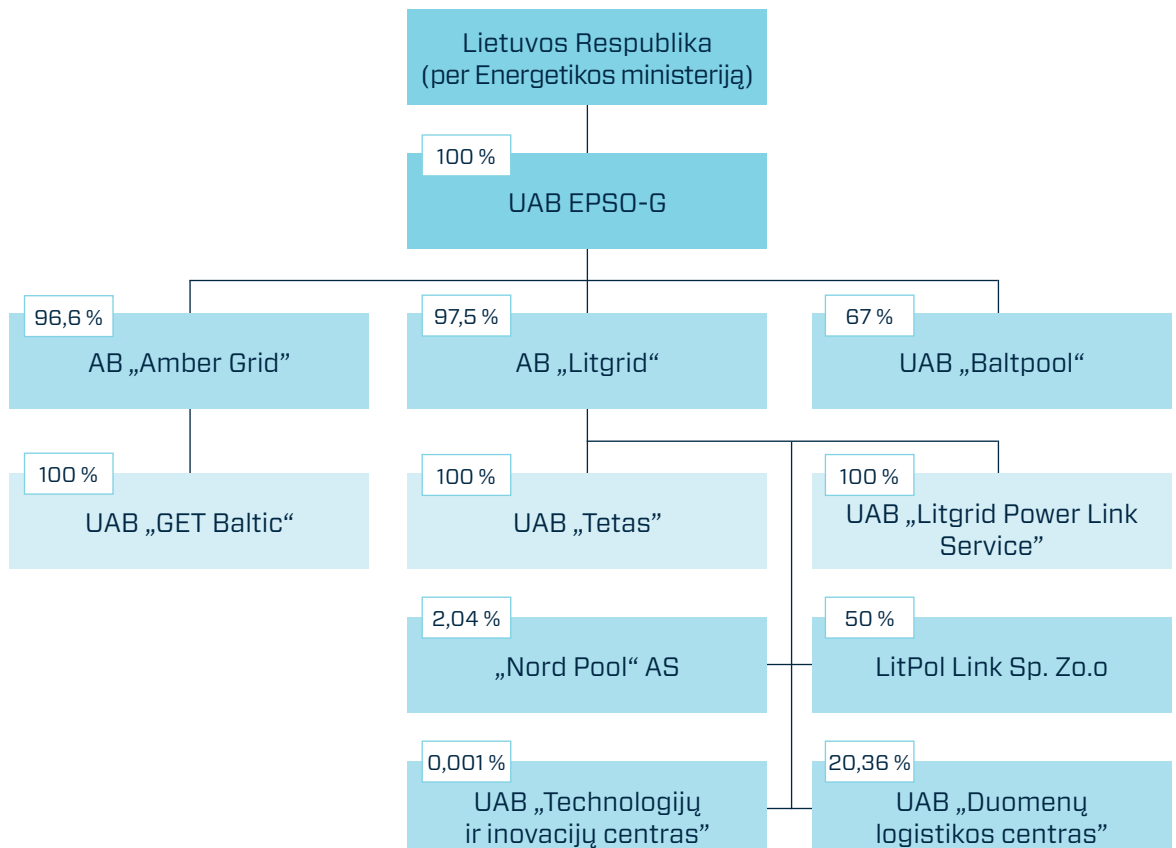
„Litgrid“ – EPSO-G grupės įmonė

Valstybės valdomai UAB EPSO-G, kurios 100 proc. akcijų valdo Energetikos ministerija, priklauso 96,6 proc. dujų perdavimo sistemos operatoriaus AB „Amber Grid“ ir 97,5 proc. elektros perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“ akcijų. UAB EPSO-G taip pat valdo 67 proc. Lietuvos energijos išteklių biržos operatoriaus UAB „Baltpool“ akcijų, o dukterinė bendrovė AB „Amber Grid“ kontroliuoja 100 proc. Lietuvos gamtinių dujų biržos operatoriaus UAB „GET Baltic“ akcijų – minėti biržų operatoriai siekia tapti regioninėmis energijos išteklių prekybos platformomis.

EPSO-G korporatyvinio valdymo tikslai:

- nuosavybės teisės įgyvendinimas;
- perdavimo sistemos ir kitų įmonių strateginis valdymas – koordinuoti strateginių sprendimų priėmimą, įmonių vykdomus strateginius projektus;
- įmonių veiklos efektyvinimas;
- skaidrumas. EPSO-G siekia perimti geriausią tarptautinę patirtį, kuri išdėstyta EBPO gairėse naujoms narėms, Jungtinių Tautų bei NASDAQ rekomendacijose.

EPSO-G grupės įmonės

„Litgrid“ veiklos planai ir prognozės

„Litgrid“ aktyviai ir atsakingai veikia toliau aprašomomis pagrindinėmis kryptimis.

Šalies elektros energetikos sistemos integracija į Europą

Lietuvai tapus Europos elektros sistemos visaverte ir visateise dalyve, elektros energetikos sektoriuje bus įdiegti europiniai sistemos valdymo standartai, užtikrintas rinkos principais grįstas elektros srautų valdymas ir dalyvavimas palaikant sistemos dažnį. Siekiamas rezultatas yra Baltijos šalių sinchroninis sistemos darbas kontinentinės Europos tinkluose.

Bendra Europos elektros rinka

Lietuvos elektros rinkos integravimas į Baltijos ir Skandinavijos šalių elektros rinką, o vėliau – ir į bendrą Europos elektros rinką užtikrins skaidrią didmeninės elektros kainą, konkurenciją ir pasirinkimo laisvę visiems rinkos dalyviams bei lygiateisę prekybą elektra su kaimyninėmis Europos valstybėmis. Esant didelės elektros rinkos dalimi bus efektyviausiai panaudojama tinklų ir generacijos infrastruktūra bei užtikrinamas elektros tiekimo saugumas.

Elektros perdavimo tinklo integracija į Europos elektros infrastruktūrą

Lietuvos elektros perdavimo tinklas yra stipriai išplėtotas ir patikimai tenkina vartotojų elektros poreikius. Nuo 2015 m. pabaigos Lietuvos elektros sistema asinchroniškai veikiančiomis jungtimis sujungta su Švedija ir Lenkija („LitPol Link“ jungtis yra dvigrandė) ir 12 sinchroninių jungčių sujungta su Latvijos bei rytinių kaimyninių valstybių elektros sistemomis. Elektros jungtys – su Švedija „NordBalt“ ir Lenkija „LitPol Link“ – pirmą kartą Lietuvos elektros energetikos sistemą sujungė su Šiaurės ir Vakarų Europos elektros tinklais. „Litgrid“ valdomas ir prižiūrimas elektros perdavimo tinklas sudaro galimybes prekiauti elektra tarp skirtingų energetikos sistemų, užtikrina prieigą prie įvairių energijos išteklių turtingų elektros rinkų. Optimalios investicijos į šalies tinklą užtikrina naujų elektros generatorių integraciją, saugų elektros energijos perdavimą ir patikimą sistemos veikimą.

Svarbiausi 2016 m. darbai įgyvendinant elektros energetikos sektoriaus projektus

Tarpsisteminė elektros jungtis „LitPol Link“

Nuo metų pradžios veikia elektros jungtis „LitPol Link“. Svarbiausias ir sudėtingiausias naujosios elektros jungties įrenginys – srovės keitiklių stotis. Keisdama srovę iš kintamosios į nuolatinę ir vėl į kintamąją ši stotis užtikrina elektros perdavimą tarp Lietuvos ir Lenkijos elektros sistemų, veikiančių skirtingose sinchroninėse zonose. 2016 m. jungtis tarnavo ir kaip energetikos sistemos patikimumo ramstis. Keletą kartų per praėjusius metus „LitPol Link“ jungtimi Lietuva ir Lenkija naudojosi sistemos patikimumui užtikrinti. „Litgrid“ naudojosi jungtimi kaip avariniu rezervu 145 valandas, Lenkijos sistemos operatoriui PSE „LitPol Link“ kaip rezervo prireikė iš viso 13 valandų.

„LitPol Link“ jungties investicijos Lietuvoje buvo 109 mln. eurų. Europos Komisija 2015 m. liepos mėnesį patvirtino 27 mln. eurų finansavimą „LitPol Link“ projektui Lietuvos teritorijoje. Iš viso Europos Sąjungos lėšomis finansuota 31 mln. eurų investicijų į „LitPol Link“.

2016 m. birželį Aplinkos apsaugos agentūra ir kitos susijusios institucijos patvirtino „LitPol Link“ poveikio aplinkai monitoringo programą. Pagal šią programą trejus metus aplinkos apsaugos specialistai stebės linijos trasos teritorijas, kur nustatyta esant vertingų gamtinių buveinių ar retų augalų rūšių. Papildomai bus atliekami elektromagnetinio lauko tyrimai tose trasos dalyse, kur elektros perdavimo linija eina netoli gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties patalpų. „LitPol Link“ poveikio aplinkai monitoringo programą parengė Klaipėdos universiteto Jūros tyrimų atviros prieigos centras.

2016 m. rugsėjo viduryje Lietuvos ornitologų draugija (drauge su Lietuvos gamtos fondu laimėję viešųjų pirkimų konkursą monitoringo programai įgyvendinti) pradėjo monitoringo programos darbus – migruojančių paukščių apskaitą. Tvyrant rūkui ar prieblandai skrisdami pro elektros laidus didieji paukščiai gali jų nepastebėti ir atsitrekti. Ornitologai, vykdydami programą, tiria paukščių santakas netoli elektros linijos, prireikus bus teikiamos rekomendacijos laidų matomumui gerinti.

Tarpsisteminė elektros jungtis „NordBalt“

Nuo 2016 m. birželio, pasibaigus bandomajai eksploatacijai, veikia elektros jungtis „NordBalt“. Vienas ilgiausių jūrinių kabelių pasaulyje gerokai padidina energijos tiekimo saugumą Lietuvai ir Baltijos šalims. Nuo eksploatacijos pradžios iki metų pabaigos jungtis buvo prieinama 78 proc. laiko.

Investicijos į „NordBalt“ elektros jungtį Lietuvos pusėje buvo 223 mln. eurų, iš kurių 65 mln. eurų finansavo Europos Sąjunga. Tai iki šiol didžiausia bendra Lietuvos ir Švedijos investicija į energetikos sektorių.

Elektros energetikos sistemos perorientavimas sinchroniniam darbui su kontinentinės Europos tinklu

2012 m. Lietuvos Respublikos Seimo priimtu įstatymu dėl Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos integracijos į Europos elektros energetikos sistemas įtvirtintas strateginis uždavinys perorientuoti šalies elektros energetikos sistemą sinchroniniam darbui su kontinentinės Europos elektros tinklais. Visavertis Lietuvos elektros energetikos sistemos integravimas į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką, užtikrinant sistemos valdymo savarankiškumą, yra vienas strateginių „Litgrid“ tikslų, kuriuos įgyvendinant ypač svarbus nacionalinių ir tarptautinių interesų supratimas, suderinimas ir nuoseklus koordinavimas.

2014 m. Baltijos šalių ir kontinentinės Europos tinklų elektros sistemų sujungimo sinchroniniam darbui projektas įtrauktas į Europos Komisijos Bendrojo intereso projektų sąrašą (*Projects of Common Interest, PCI*), o 2015 m. Europos Taryba įvardijo visų Europos energetinės sąjungos dimensijų svarbą užtikrinant energetinį saugumą. 2015 m. Europos Komisijos atnaujintame Bendrojo intereso projektų sąrašė yra šie projektai:

- 330 kV elektros perdavimo linija Kruonio HAE–Alytus;
- srovės keitiklis Alytuje („LitPol Link“ jungties projekto 2-asis etapas). Sprendimas dėl šio projekto įgyvendinimo bus priimtas išnagrinėjus, kaip išnaudojama veikianti Lietuvos ir Lenkijos elektros jungtis ir koks jos poveikis regiono elektros rinkos kainoms;
- 330 kV elektros perdavimo linija Kruonio HAE–Visaginas. Investicijos į šį projektą bus tvirtinamos tik po to, kai bus priimti sprendimai dėl atominės elektrinės Lietuvoje statybos;
- nauja elektros perdavimo linija nuo naujos transformatorių pastotės iki Lenkijos sienos. Linija reikalinga įgyvendinant elektros sistemos sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais projektą, kuris taip pat yra Europos Komisijos Bendrojo intereso projektų sąrašė.

2016 m. atlikta naujosios elektros perdavimo linijos nuo naujos transformatorių pastotės Lietuvos elektros perdavimo tinkle iki Lenkijos sienos trasos nustatymo studija. Numatoma, kad Lietuvoje naujoji elektros linija galėtų prasidėti ties Marijampole. Analogišką studiją, nagrinėjančią linijos trasos galimybes Lenkijoje, atliko Lenkijos perdavimo sistemos operatoriaus dukterinė bendrovė „PSE Inwestycje“.

2016 m. rudenį pradėtos 330 kV linijos Kruonio HAE–Alytus statybos. Naujoji linija – neatsiejama Lietuvos ir Lenkijos elektros tinklų sujungimo dalis, padėsianti efektyviau išnaudoti elektros jungties „LitPol Link“ galimybes baigus sinchronizacijos projektą.

Perdavimo tinklo plėtros ir rekonstrukcijos projektai

Sudėtingas kompleksinis sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais projektas apima daugybę techninių, inžinerinių ir informacinių technologijų sprendimų, o atskiri darbai turi būti suplanuoti ir netrukus pradėti vykdyti. Be tarptautinių susitarimų, sinchronizacijai reikalingi ir vidiniai tinklo plėtros projektai, kai kurie jų pradėti įgyvendinti 2016-aisiais.

Šalies sostinėje sutelkti pramonės ir paslaugų centrai lemia, kad Vilniuje augantis elektros vartojimas dabar sudaro trečdalį visos Lietuvos elektros galios poreikio. Šiuo metu didmiestis elektra aprūpinamas per aukštosios įtampos elektros linijas, ateinančias iš Lietuvos elektrinės ir Baltarusijos. Siekiant užtikrinti patikimą elektros perdavimą Vilniui ir ruošiantis sinchronizuotis su Vakarų Europos tinklais bus stiprinama Vilniaus transformatorių pastotė ir statomos naujos elektros perdavimo linijos. Viena jų – nauja 330 kilovoltų (kV) elektros perdavimo linija – planuojama nuo Lietuvos elektrinės iki Vilniaus. 2016-aisiais parengta šios linijos poveikio aplinkai vertinimo programa.

Šiaurės vakarų Lietuvos perdavimo tinklą sustiprins nauja elektros linija nuo Kretingos iki Benaičių, kurios statybos pradėtos 2016 m. rugsėjį. 110 kV linija užtikrins, kad elektros srautai šiame regione pasiskirstytų tolygiau. Be to, naujoji elektros infrastruktūra padės geriau integruoti vėjo elektrines. Šiaurės vakaruose veikia du vėjo parkai, jų galia viršija 60 megavatų.

Patikimą elektros tinklo veikimą užtikrina ne tik naujos linijos, bet ir nuoseklios senstančių įrenginių rekonstrukcijos. 2016 m. baigtos rekonstruoti 110 kV oro linijos nuo Merkinės iki Trakų ir nuo Zarasų iki Utenos. 2016 m. rugpjūčio mėnesį palei Vilniaus vakarinio aplinkkelio trečiojo statybų etapo ruožą pradėjo veikti dvi 110 kilovoltų (kV) požeminės elektros perdavimo linijos. Beveik 2,5 kilometro atkarpoje aukštosios įtampos požeminiai kabeliai buvo nutiesti vietoje 110 kV oro linijos, vingiavusios aplinkkelio trasa.

Rekonstruojant elektros perdavimo tinklą, jame diegiamos modernios technologijos. 2016 m. rugpjūtį Vidiškiuose (Ukmergės rajone) įjungta pirmoji Baltijos šalyse skaitmeninė pastotė. Per skaitmenizuotus Vidiškių pastotės ryšius valdomą centrą pasiekia tikslesnė ir patikimesnė informacija su įvairiais matavimais ir sistemos duomenimis. Skaičiuojama, kad skaitmenizuojant didelę pastotę galima sutaupyti apie 20–30 proc. kaštų, rekonstrukcijos laikas yra trumpesnis, nes mažėja projektavimo ir montavimo darbu.

Modernizuojant transformatorių pastotes, vis didesnę jų dalį galima valdyti nuotoliniu būdu. 2016 m. rugsėjį pradėti nuotolinio valdymo sistemos diegimo darbai Telšių, Utenos, Jurbarko ir Šiaulių pastotėse. Baigus darbus pastotės bus valdomos centralizuotai iš „Litgrid“ sistemos valdymo centro Vilniuje.

Baltijos ir Šiaurės šalių elektros rinkų integracija

Siekdama sukurti bendrą Baltijos ir Šiaurės šalių rezervų, reguliavimo ir balansavimo rinką, „Litgrid“ kartu su kitais Baltijos šalių elektros perdavimo sistemų operatoriais suderino bendros Baltijos šalių reguliavimo ir balansavimo rinkos principus ir įgyvendinimo planą, kurį numatoma įvykdyti iki 2017 m. pabaigos. Nuo 2015 m. vykdomas bendras Baltijos šalių elektros sistemų balansavimas (*imbalance netting*). Tai reiškia, kad trys elektros perdavimo sistemų operatoriai bendrai skaičiuoja Lietuvos, Latvijos ir Estijos elektros sistemose susidarančius skirtumus tarp planuojamos ir faktiškai suvartojamos elektros energijos ir taip efektyviau valdo elektros sistemų reguliavimo ir balansavimo kaštus. Per 2016 m. vien Lietuvoje tai leido sutaupyti 3,7 mln. eurų balansavimo elektros energijos kaštų.

2016 m. birželio pabaigoje Lietuvos, Estijos ir Latvijos elektros perdavimo sistemų operatoriai „Litgrid“, „Elering“ ir „Augstsprieguma tīkls“ viešosioms konsultacijoms pateikė pirmąjį dokumentų rinkinį dėl Baltijos šalių balansavimo energijos rinkos. Baltijos šalių balansavimo energijos rinkos tikslas yra sudaryti sąlygas didesnei rinkos dalyvių konkurencijai ir užtikrinti lygias teises bet kurioje šalyje veikiantiems balansavimo tiekėjams. Baltijos ir Šiaurės šalių reguliavimo ir balansavimo rinkų integracija planuojama vykdyti 2018–2020 m.

2016 m. vidutinė elektros kaina „Nord Pool“ biržos Lietuvos prekybos zonoje buvo 36,5 Eur/MWh. 2016 m. elektros kaina rinkoje buvo 13 proc. žemesnė nei 2015 m.

Nuo 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojo Baltijos šalių elektros perdavimo sistemų operatorių „Litgrid“, „Augstsprieguma tīkls“ ir „Elering“ pasirašytos tarptautinių elektros jungčių pralaidumo skyrimo rinkai taisyklės, užtikrinančios maksimalų tarptautinių jungčių pralaidumo prieinamumą rinkai.

„Litgrid“ kartu su Baltijos šalių ir Suomijos bei Švedijos perdavimo sistemų operatoriais prisideda prie bendros Europos einamosios paros prekybos platformos sukūrimo.

„Litgrid“ narystė tarptautinėse organizacijose

„Litgrid“ įgyvendinamų projektų žinomumas ir palaikymas tarptautiniu mastu užtikrinamas dalyvaujant tarptautinėse asociacijose, tokiose kaip Europos elektros perdavimo sistemų operatorių asociacija (*European Network of Transmission System Operators for Electricity*, ENTSO-E).

ENTSO-E vienija 42 elektros perdavimo sistemos operatorius iš 35 šalių, pagrindinės jos funkcijos – spręsti europinio masto perdavimo tinklų valdymo, plėtros, elektros rinkos klausimus, skatinti regioninį PSO bendradarbiavimą, teikti pasiūlymus Europos Komisijos rengiamiems teisės aktų projektams, rengti dešimties metų Europos perdavimo tinklo plėtros planą (TYNDP) ir tinklų kodeksus. „Litgrid“ atstovai dalyvauja Sistemos valdymo, Sistemos plėtros, Rinkos, Tyrimų ir plėtros komitetuose bei juose suformuotose darbo grupėse. Veikla ENTSO-E siekiama atstovauti nacionaliniams ir „Litgrid“ interesams priimant europinius ar regioninius sprendimus, susijusius su sistemos valdymu, Lietuvos elektros infrastruktūros plėtros projektų planais ir įgyvendinimu, elektros rinkų sujungimo ir elektros perdavimo sistemų integracijos planais.

Trijų Baltijos šalių elektros perdavimo sistemos operatorių iniciatyva 2016 m. birželio 1 d. Vilniuje „Litgrid“ kartu su ENTSO-E organizavo konferenciją „Regioninė integracija: galimybės ateičiai“ (angl. *Regional integration: hub of opportunities*). Pirmojoje regiono energetikos strategijoms skirtoje konferencijoje, vykusioje Vilniuje, energetikos ekspertai iš viso Baltijos jūros regiono ir kitų Europos šalių pristatė savo energetikos strategijas ieškodami galimybių, naudingų visoms regiono valstybėms. Apie energetikos strategijas konferencijoje diskutavo Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos, Švedijos ir Lenkijos, taip pat Danijos ir Norvegijos elektros perdavimo sistemų operatorių aukščiausi vadovai, aukšto rango Baltijos jūros regiono valstybių pareigūnai, energetikos ekspertai, mokslininkai, reguliatoriai. Didžiulis konferencijos populiarumas ir iš viso regiono susirinkę forumo dalyviai – tai ir energetikos temų aktualumo patvirtinimas, ir Lietuvos, kaip augančio regiono energetikos kompetencijų centro, pripažinimas.

Dar vienas „Litgrid“ kompetencijų tarptautinis pripažinimas – bendrovės generalinio direktoriaus Daivio Virbicko darbas Europos Komisijos ekspertų grupėje. 2016 m. rugsėjį sudaryta penkiolikos ekspertų grupė iš Europoje pripažintų elektros rinkos ir energetikos sektoriaus ekspertų, mokslininkų, nevyriausybinių organizacijų atstovų patarinėja Komisijai Europos elektros infrastruktūros sujungimo klausimais.

„Litgrid“ dukterinės įmonės ir jų veiklos pobūdis

2016 m. gruodžio 31 d. „Litgrid“ įmonių grupę sudarė AB „Litgrid“, UAB „Tetas“ ir UAB „Litgrid Power Link Service“.

Pavadinimas	UAB „Tetas“	UAB „Litgrid Power Link Service“
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2005 12 08, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras	2014 02 24, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras
Įmonės įsteigimo šalis	Lietuvos Respublika	Lietuvos Respublika
Įmonės kodas	300513148	303249180
Buveinės adresas	Senamiesčio g. 102B, LT-35116 Panevėžys	A. Juozapavičiaus g.13, LT-09311 Vilnius
Telefonas	+370 45 50 46 70	+370 5 278 2766
Faksas	+370 45 50 46 84	+370 5 272 3986
Veiklos pobūdis	Specializuotos transformatorinių pastočių, skirstomųjų punktų techninės priežiūros, remonto ir įrengimo paslaugos, testavimo ir bandymo darbai, energetikos objektų projektavimas	Elektros energetikos sistemos jungčių su Lenkijos ir Švedijos sistemomis valdymas ir eksploatavimas
Įmonės veiklos šalis	Lietuva	Lietuva
„Litgrid“ valdoma akcijų dalis	100 proc.	100 proc.

„Litgrid“ grupė 2016 m. gruodžio 31 d. taip pat valdė dalį šių žemiau pateikiamų įmonių akcijų.

Pavadinimas	„LitPol Link Sp.z.o.o.“	UAB Duomenų logistikos centras	UAB Technologijų ir inovacijų centras	„Nord Pool“, AS
Įmonės įsteigimo šalis	Lenkijos Respublika	Lietuvos Respublika	Lietuvos Respublika	Norvegijos Karalystė
Buveinės adresas	ul. Wojciecha Gorskiego 9, 00-33 Warszawa, Lenkija	Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius	A. Juozapavičiaus g.13, LT-09311 Vilnius	PO Box 121, NO-1325 Lysaker, Norvegija
Įmonės veiklos šalis	Lietuva ir Lenkija	Lietuva	Lietuva	Norvegija, Švedija, Suomija, Danija, Lietuva, Latvija, Estija
„Litgrid“ valdoma akcijų dalis	50 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų	20,36 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų	0,001 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų	2 proc. akcijų ir jų suteikiamų balsų bei rotuojantis valdybos narys

„Litgrid“ įmonių grupės teikiamos paslaugos

Elektros perdavimo sistemos operatorius „Litgrid“ ir grupės įmonės teikia šias paslaugas:

- elektros energijos perdavimo;
- sisteminių paslaugų (galios rezervavimo);
- prekybos balansavimo ir reguliavimo elektros energija;
- viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (toliau – VIAP);
- elektros tinklo techninės priežiūros ir remonto;
- HVDC jungčių techninės priežiūros, eksploatacijos ir valdymo.

Elektros energijos perdavimas

Elektros perdavimo paslauga – tai elektros energijos perdavimas aukštosios įtampos (110 ir 330 kV) elektros įrenginiais. Perdavimo sistemos operatorius persiunčia elektros energiją iš gamintojų vartotojams, prijungtiems prie perdavimo tinklo, ir skirstomųjų tinklų operatoriams. Elektros energijos perdavimas yra reguliuojama veikla.

Pagrindinė PSO veikla – valdyti aukštosios įtampos elektros perdavimo tinklą ir užtikrinti patikimą, efektyvą, kokybišką, skaidrą ir saugų elektros energijos perdavimą.

Sisteminės paslaugos

Patikimam sistemos darbui palaikyti „Litgrid“ iš energijos gamintojų perka galios rezervo užtikrinimo elektros energijos gamybos įrenginiuose, reaktyviosios galios ir įtampos valdymo, avarijų, sutrikimų prevencijos ir jų likvidavimo paslaugas ir teikia vartotojams sisteminės (galios rezervavimo) paslaugas. Galios rezervas reikalingas, kai staiga neplanuotai sumažėja elektros energijos gamyba arba išauga jos suvartojimas.

Prekyba balansavimo ir reguliavimo elektros energija

„Litgrid“ užtikrina šalies elektros energijos gamybos ir vartojimo balansą. Balansavimo elektros energija – tai elektra, kuri suvartojama ar pagaminama nesilaikant sudarytų elektros vartojimo ar gamybos grafikų. „Litgrid“ organizuoja prekybą balansavimo elektros energija, perka ir parduoda balansavimo elektros energiją, reikalingą šalies elektros energijos gamybos ir vartojimo balansui užtikrinti.

Reguliavimo elektros energija – PSO nurodymu nupirkta ir (ar) parduota elektros energija, reikalinga šalies elektros energijos suvartojimo ir gamybos balansavimo funkcijai atlikti. „Litgrid“ organizuoja prekybą reguliavimo elektros energija aukcione. Jame dalyvauja reguliavimo energijos tiekėjai ir kitų šalių perdavimo sistemų operatoriai, turintys technines galimybes operatyviai keisti elektros energijos gamybos ir vartojimo režimus ir sudarę su „Litgrid“ atitinkamą sutartį.

Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos

Viešieji interesai elektros energetikos sektoriuje – tai paslaugos, užtikrinančios ir didinančios nacionalinį energetinį saugumą ir elektros energijos, gaminamos iš atsinaujinančių išteklių, integraciją ir panaudojimą. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sąrašą, teikėjus ir teikimo tvarką tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, vadovaudamasi viešaisiais interesais elektros energetikos sektoriuje. VIAP lėšos – tai lėšos, sumokamos VIAP paslaugų teikėjams.

„Litgrid“ teikia šias VIAP paslaugas:

- strateginių projektų, susijusių su energetinio saugumo didinimu (tarptautinės elektros jungtys Lietuva–Švedija ir Lietuva–Lenkija, Lietuvos elektros energetikos sistemos integracija į kontinentinės Europos tinklus), rengimas ir įgyvendinimas;
- elektros energijos gamybos įrenginių, naudojančių vėjo, biomasės, saulės energiją ar hidroenergią, prijungimas prie perdavimo tinklo, perdavimo tinklo optimizavimas, plėtra ir (ar) rekonstrukcija, susijusi su atsinaujinančios energijos išteklius naudojančių gamintojų pagamintos elektros energijos priėmimu ir persiuntimu;
- elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, balansavimas.

Elektros tinklo techninė priežiūra ir remontas

„Litgrid“ dukterinė įmonė UAB „Tetas“ teikia šias elektros tinklo įrenginių techninės priežiūros ir remonto paslaugas:

- vykdo elektros tinklų elektros įrenginių techninę priežiūrą ir remontą;
- teikia naujų energetikos objektų statybos ir esamų energetikos objektų rekonstravimo paslaugas;
- teikia elektros įrenginių projektavimo paslaugas.

HVDC jungčių techninė priežiūra, eksploatacija ir valdymas

2014 m. vasario 24 d. įsteigta „Litgrid“ dukterinė įmonė UAB Tinklo priežiūros centras (nuo 2016 m. balandžio 29 d. pavadinimas – UAB „Litgrid Power Link Service“), kurios paskirtis – aukštos kvalifikacijos ir specifinių inžinerinių sričių kompetencijų centras HVDC (*High Voltage Direct Current*, arba aukštosios įtampos nuolatinės srovės) jungtims valdyti ir eksploatuoti.

Nuo 2016 m. pradžios „Litgrid Power Link Service“ visiškai perėmė „LitPol Link“ jungties eksploataciją. Su Lenkijos elektros perdavimo sistemos operatoriumi PSE pasirašytas „LitPol Link“ eksploataavimo susitarimas, suderintas jungties eksploataavimo modelis.

„NordBalt“ jungties eksploataciją bendrovė perėmė 2016 m. birželio mėnesį. Su Švedijos elektros perdavimo sistemos operatoriumi „Svenska kraftnät“ suderintas „NordBalt“ jungties eksploataavimo modelis, sudarytos HVDC įrenginių eksploatacijai reikalingos sutartys su išoriniais rangovais.

„Litgrid“ įmonių grupės plėtros ir tyrimų veikla

„Litgrid“ kasmet rengia elektros energetikos sistemos plėtros ir tyrimų programas sistemai plėtoti, perdavimo tinklo darbo efektyvumui didinti. Energetikos objektai rekonstruojami keičiant įrenginius moderniais ir diegiant šiuolaikines relinės apsaugos, sisteminės automatikos, valdymo, informacijos surinkimo ir perdavimo sistemas. Objektų statybos ir rekonstrukcijos planai, remiantis moksliniais tyrimais ir studijomis, sudaromi dešimčiai metų ir kasmet atnaujinami.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos elektros perdavimo sistemų operatoriams sutarus, „Litgrid“ vadovaujant vykdoma regioninė atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių, esančių Baltijos šalyse, apžvalgos studija.

„Litgrid“ siekia efektyvinti atsinaujinančios energetikos valdymą. Lapkritį baigta studija, nagrinėjanti efektyvesnio atsinaujinančios energetikos integravimo, valdymo ir naujų paslaugų rinkos dalyviams sukūrimo galimybes. „Litgrid“ toliau nagrinėja optimalaus atsinaujinančių energijos išteklių administravimo modelio įgyvendinimo galimybes.

Trijų Baltijos šalių perdavimo sistemų operatoriai kartu su konsultantais atlieka studiją dėl srautinio tarptautinių jungčių pralaidumo skaičiavimo (*flow-based*) metodikos ir jos pritaikymo galimybių Baltijos šalių elektros rinkose. Studijoje siekiama įvertinti šios metodikos technines galimybes ir palyginti jo sukuriamas naudas bei veikimo patikimumą su šiuo metu galiojančios pralaidumo metodikos naudomis ir patikimumu.

Lietuvos ir Lenkijos perdavimo sistemų operatoriai kartu su mokslininkais ir konsultantais atliko „LitPol Link“ jungties antro nuolatinės srovės keitiklio įrengimo galimybių studiją. Studijoje įvertintas poreikis ir galimybės „LitPol Link“ jungties pralaidumą padidinti nuo 500 MW iki 1 000 MW bei tokio padidėjimo poveikis elektros rinkai. Nustatyta, kad toks keitiklis atsipirktų tik po sinchronizacijos su kontinentinės Europos tinklais, t. y. ne anksčiau nei 2040 metais.

Kartu su Kauno technologijos universiteto mokslininkais „Litgrid“ analizavo technines priemones riboti Astravo atominėje elektrinėje (AE) pagamintos elektros patekimą į Lietuvą. Studijoje išnagrinėtos galimos techninės priemonės, ribojančios elektros srautą iš Astravo AE, įvertinta jų įtaka elektros sistemos patikimumui ir rinkai.

Perdavimo sistemos operatoriaus klientai

„Litgrid“ tiesioginiai klientai yra elektros perdavimo tinklo naudotojai ir balansavimo bei reguliavimo elektros energijos tiekėjai.

Perdavimo tinklo naudotojai:

- skirstomųjų tinklų operatorius ESO;
- elektros energijos vartotojai, kurių elektros įrenginiai prijungti prie elektros perdavimo tinklo ir kurie perka elektrą vartojimui;
- prie perdavimo tinklo prijungti elektros energijos gamintojai.

Balansavimo ir reguliavimo elektros energijos tiekėjai – tai elektros energijos gamintojai ir tiekėjai.

Darbuotojai

„Litgrid“ grupėje 2016 m. gruodžio 31 d. dirbo 685 darbuotojai: „Litgrid“ – 235 darbuotojai, „Tetas“ – 421 darbuotojas, „Litgrid Power Link Service“ – 29 darbuotojai.

„Litgrid“ darbo užmokesčio fondas per ataskaitinį laikotarpį buvo 5 516 tūkst. eurų.

	Darbuotojų skaičius 2016 m. gruodžio 31 d.	Vidutinis darbo užmokestis, Eur
Specialistai	228	1 753
Vadovaujantis personalas	7	6 226
Iš viso	235	1 886

„Litgrid“ grupės darbo užmokesčio fondas per ataskaitinį laikotarpį buvo 10 665 tūkst. eurų.

	Darbuotojų skaičius 2016 m. gruodžio 31 d.	Vidutinis darbo užmokestis, Eur
Darbininkai	254	776
Specialistai	419	1 548
Vadovaujantis personalas	12	5 333
Iš viso	685	1 351

Atlygio politika ir veiklos vertinimas

„Litgrid“ atlygio politikos tikslas yra prisidėti įgyvendinant šiuolaikiškai ir efektyviai valdomos organizacijos misiją ir viziją, telkti bendram darbui ir motyvuoti įgyvendinant strategijos prioritetus, formuoti ir įtvirtinti požiūrį į darbuotojus, kaip į svarbiausią bendrovės turtą, puoselėti Bendrovės vertybes – profesionalumą, bendradarbiavimą, atsakomybę, iniciatyvumą ir pagarbą. Darbuotojų atlygis Bendrovėje priklauso nuo užimamos pareigybės, darbo atlikimo kokybės, individualių metinių tikslų pasiekimo, kompetencijų lygio ir atitikties organizacijos vertybėms. Atlygio politika orientuota į tai, kad didesnį atlygį turi gauti vertę organizacijai kuriantys

ir organizacijos vertybėmis kasdienėje veikloje besivadovaujantys darbuotojai. Darbuotojų atlygio paketą sudaro finansiniai ir nefinansiniai elementai: bazinis atlyginimas, kintamoji atlyginimo dalis, papildomos naudos, emocinis atlygis.

„Litgrid“ nepertraukiamai vyksta darbuotojų veiklos vertinimo procesas, kuris yra vienas svarbiausių Bendrovės efektyvaus valdymo būdų, padedantis susieti organizacijos ir asmeninius tikslus, parodantis kiekvieno darbuotojo darbo svarbą siekiant bendrų tikslų, leidžiantis planuoti darbuotojų karjerą bei didinti jų motyvaciją, užtikrinti objektyvų darbuotojų skatinimo pagrindą.

Mokymai

„Litgrid“ sudaromos galimybės darbuotojams kelti kvalifikaciją bei tobulinti kompetencijas šiais būdais:

- organizuojant vidinius mokymus;
- praturtinant darbo turinį naujais projektais;
- sudarant galimybes dalyvauti unikaliuose, neeiliniuose projektuose;
- dalyvaujant išoriniuose mokymuose, konferencijose;
- aktyviai dalyvaujant profesinių organizacijų veikloje.

Kolektyvinė sutartis

2015 m. birželio mėnesį pasirašyta atnaujinta „Litgrid“ ir įmonės darbuotojų profesinės sąjungos kolektyvinė sutartis. Dokumentu apibrėžiama ir užtikrinama sąžininga darbo apmokėjimo politika, darbo ir poilsio balanso galimybės, reglamentuojami socialiniai ir ekonominiai santykiai tarp darbdavio ir darbuotojo. Kolektyvinėje sutartyje taip pat įtvirtinta, kaip įmonė remia darbuotojus, atsitikus svarbiems ar skaudiems gyvenimo įvykiams.

Socialiai atsakinga „Litgrid“ veikla

„Litgrid“ veikla grindžiama socialinės atsakomybės, darnios plėtros, skaidrumo ir pažangios aplinkosaugos principais. Įmonės veikla yra neatsiejama sėkmingo šalies ekonomikos funkcionavimo sąlyga, o ilgalaikiai strateginiai tikslai bei vykdomi strateginiai elektros energetikos projektai prisideda siekiant užtikrinti šalies energetinį savarankiškumą.

Įgyvendinamų projektų svarba skatina įmonę ir jos darbuotojus bei vadovybę remtis aukščiausiais profesiniais ir etikos standartais, prisiimti atsakomybę puoselėjant ir ugdant visuomenės ir atskirų jos grupių sąmoningumą, atsakingumą ir norą aktyviai dalyvauti kuriant šalies gerovę. Socialinės atsakomybės politikoje daugiausia dėmesio skiriame sąžiningų ir motyvuojančių darbo sąlygų užtikrinimui, atsakomybės ir pilietiškumo ugdymui, siekiame padėti įvairiapusiųsiai augti ir stiprėti visuomenei, kurioje vykdomė veiklą.

Savo jėgas ir išteklius skiriame tam, kad padėtume ekonomiškai augti visuomenei, kurioje veikiame, remtume bendruomenes, su kuriomis dirbame, užtikrintume motyvuojančias ir tobulėjimą skatinančias sąlygas kartu su mumis dirbantiems žmonėms, saugotume gamtą, suteikiančią mums išteklių. Įgyvendiname strateginius didelės vertės ir istorinės reikšmės projektus, todėl suprantame, kad dėl didelių darbų tenka ir didžiulė atsakomybė. Kokybiško dialogo su visuomene, kuriai ir kurioje dirbame, palaikymas ir skatinimas – kertinis kasdienės „Litgrid“ veiklos prioritetas.

„Litgrid“ kasmet informuoja gyventojus apie pavojus prie aukštosios įtampų linijų ir įrenginių. Savivaldybėms, seniūnijoms, urėdijoms, teritorinėms darbo biržoms, regioniniams „Sodros“

skyriams, VMI aptarnavimo skyriams, Registrų centro filialams ir „Litgrid“ rangovams periodiškai teikiama informacinė medžiaga, kurioje pristatomos saugaus elgesio dirbant ar gyvenant elektros perdavimo linijų kaimynystėje taisyklės: saugus atstumas po linijomis, ką daryti, jei nutrūksta elektros laidas, koks yra saugus atstumas žvejojant vandens telkinyje, po kuriuo nutiesti laidai, ką daryti, jei laidas užkrenta ant automobilio, ir pan. 2016 m. pavasarį „Litgrid“ pristatė 5 vaizdo klipų apie saugų elgesį šalia elektros linijų kampaniją. Internete transliuoti vaizdo klipai pasiekė 600 tūkst. lankytojų auditoriją.

Aukštosios įtampos elektros tinkle darbus atliekantiems rangovams „Litgrid“ nuolat primena būtinybę laikytis darbuotojų saugos reikalavimų. 2016 m. vasarą „Litgrid“ inicijavo įmonių apklausą darbuotojų saugos tema, skatino diskusiją šia tema žiniasklaidoje. Darbų saugos tema rudenį diskutuota tradiciniame „Litgrid“ ir rangovų susitikime: bendrovė pristatė atnaujintus darbų saugos reikalavimus, pasidalijo medžiaga ir praktiniais patarimais, kaip ugdyti atsakingą požiūrį į darbuotojų saugą.

Aplinkos apsauga

Atliekamos numatomų statyti elektros perdavimo linijų poveikio aplinkai vertinimo ar atrankos procedūros, kurių išvados įvertinamos rengiant techninius projektus. Rengiant projektavimo užduotis visoms naujai statomoms ar rekonstruojamoms transformatorių pastotėms ir skirstykloms nustatomi aplinkosaugos reikalavimai. Visais atvejais stengiamasi parinkti mažiau kenksmingus aplinkai įrenginius. Pavyzdžiui, rekonstruojant elektros pastotes iki šiol naudoti alyviniai įrenginiai keičiami moderniais dujiniais. Taip mažinama aplinkos taršos rizika avarijos atveju, be to, mažėja įrenginių eksploatacijos kaštai. Rangovai įpareigojami organizuoti darbus taip, kad būtų išvengta galimo poveikio aplinkai arba poveikis sumažintas, sutvarkyti statybos metu susidarantį atliekas ir pateikti tai patvirtinančius dokumentus. Perkant paslaugas reikalaujama, kad rangovai būtų įsidiegę aplinkos vadybos sistemas pagal standartą LST EN ISO 14001. Priimant atliktus darbus patikrinama, ar rangovai įvykdė reikalavimus, ar tinkamai sutvarkė atliekas ir ar turi tai patvirtinančius dokumentus.

Rugsėjo mėnesį pradėtas Lietuvos ir Lenkijos jungties „LitPol Link“ poveikio aplinkai monitoringas. Rudenį atlikti pirmieji migruojančių žąsų, gervių, vandens paukščių santalkų stebėjimai jungties aplinkoje. Toliau tęsiamas kitos elektros perdavimo linijos Telšiai–Klaipėda poveikio aplinkai monitoringas: Minijos slėnyje prie Dovylių stebimos migruojančių paukščių santalkos, stebėtas Rietavo r. Mižuikų miške gyvenančių plėšriųjų paukščių tankumas.

Drauge su Lietuvos ornitologų draugija „Litgrid“ įgyvendina projektą „Paukščių apsaugos priemonių įdiegimas Lietuvos aukštosios įtampos elektros perdavimo tinkle“. Šio projekto tikslai – sumažinti migruojančių paukščių žūtį, pagerinti pelėsakalių veisimosi sąlygas Lietuvoje, stebėti paukščių žuvimo atvejus prie aukštosios įtampos elektros perdavimo tinklo ir teikti rekomendacijas dėl jų apsaugos. Elektros perdavimo linijų laidų matomumas įrengiant ant linijų specialias paukščiams matomesnes („pakabuko“ ir „spiralės“ tipų, angl. *bird-diverting*) priemonės tose vietose, kur paukščių migracija yra intensyviausia. Vietose, kur stebimas didžiausias baltųjų gandrų priešmigracinis būrimasis, įrengiamos specialios paukščių apsaugos – neleidžiantys tūpti virš izoliatorių „šakutės“ tipo įtaisai, taip pat girliandose viršutiniai izoliatoriai keičiami į didesnio skersmens ir šitaip mažinamos trumpojo jungimo galimybės. Ornitologų parinktose vietovėse 110 kV įtampos atramose įrengiami specialūs inkilai pelėsakaliams.

Per 2016 m. oro linijose įrengta 4 617 laidų matomumą gerinančių priemonių (nuo projekto pradžios 2015 m. iš viso įrengta 7 366 priemonės), 5 906 (10 308) paukščių apsaugos priemonės aukštosios įtampos elektros perdavimo linijų atramose, iškelta 291 (418) inkilas pelėsakaliams. Šis projektas iš dalies finansuojamas Europos Sąjungos aplinkos finansinio mechanizmo „Life plus“ ir Aplinkos ministerijos lėšomis.

IT kompetencijos bendrovėje

Efektyvūs informacinių technologijų ir telekomunikacijų (ITT) sprendimai yra kritiškai svarbūs perdavimo sistemos operatoriaus sklandžiai ir nepertraukiamai veiklai užtikrinti – tai neatsiejama elektros sistemos planavimo, valdymo, įrenginių kontrolės ir priežiūros dalis. „Litgrid“ IT centre sutelktos elektros energetikos sistemos valdymo automatikos ekspertinės žinios padeda užtikrinti „Litgrid“ IT sprendimų veiklos tęstinumą, saugos kontrolę ir veiklos skaidrumą.

2016 m. įdiegtas visus automatizuotai valdomus „Litgrid“ objektus apimantis technologinis duomenų perdavimo tinklas. Užtikrinamas kibernetinę saugą, šis tinklas didina viso perdavimo tinklo patikimumą. Didelis dėmesys skirtas ITT veiklos tęstinumui užtikrinti. Kartu su Švedijos perdavimo sistemos operatoriumi įrengta rezervuojanti duomenų perdavimo linija, kuri leidžia užtikrinti nepertraukiamą „NordBalt“ keitiklių valdymo sistemų darbą, keistis svarbia technologine informacija. Svarbių veiklai informacinių sistemų veikimui užtikrinti „Litgrid“ įdiegti pažangūs IT veiklos atkūrimo sprendimai.

Vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, susijusių su konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymu, pagrindiniai požymiai

„Litgrid“ įmonių grupės konsoliduotosios finansinės ataskaitos rengiamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. „Litgrid“ vidinių kontrolių procesas apima su paslaugų teikimu susijusių verslo procesų, informacinių sistemų darbo ir finansinių ataskaitų parengimo procesų kontrolę.

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų parengimą reglamentuoja „Litgrid“ apskaitos politikos ir tvarkų aprašai, užtikrinantys buhalterinės apskaitos vykdymą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir Lietuvos Respublikos įstatymus. „Litgrid“ tvarkų aprašuose numatytos galimos su buhalterine apskaita ir finansinės atskaitomybės rengimu susijusios rizikos, jų valdymo principai ir metodai, už rizikų kontrolę atsakingi darbuotojai.

II. Finansinė informacija

Lentelėje pateikti Grupės ir Bendrovės veiklos rezultatai.

	2016 m.		2015 m.		2014 m.	
	Grupė	Bendrovė	Grupė	Bendrovė	Grupė	Bendrovė
Finansiniai rodikliai (tūkst. eurų)						
Su elektros energija susijusios pardavimo pajamos	143 215	143 215	82 985	82 985	104 238	104 238
Kitos veiklos pajamos	23 840	8 114	17 043	2 085	15 465	1 759
EBITDA*	49 211	48 003	26 549	26 653	33 861	33 829
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	19 794	18 883	1 646	3 677	(130 686)	(132 167)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	17 857	16 828	1 414	3 370	(111 599)	(112 849)
Pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	23 243	22 483	43 315	41 019	7 345	15 585
Santykiniai rodikliai						
EBITDA marža (proc.)	29,5	31,7	26,5	31,3	28,3	31,9
Veiklos pelno marža (proc.)	12,7	13,3	2,2	4,9	-109,0	-124,5
Nuosavo kapitalo grąža (proc.)	7,0	6,6	0,6	1,4	-46,6	-47,0
Turto grąža (proc.)	3,9	3,7	0,3	0,7	-19,8	-21,3
Akcininkų nuosavybė / turtas (proc.)	55,1	56,2	43,6	47,9	42,5	45,5
Finansiniai įsipareigojimai / nuosavas kapitalas (proc.)	65,0	64,2	84,3	83,0	54,0	49,4
Likvidumo rodiklis	0,79	0,74	0,49	0,29	1,00	0,99
PSO veiklos rodikliai						
Perduotas elektros energijos kiekis, mln. kWh		9 729		9 220		9 334
Technologinės sąnaudos perdavimo tinkle (proc.)		2,90		1,96		1,92
ENS (neperduotos elektros energijos kiekis dėl atsijungimų), MWh**		1,03		4,54		5,36
AIT (vidutinis nutraukimų laikas), min.**		0,04		0,22		0,25

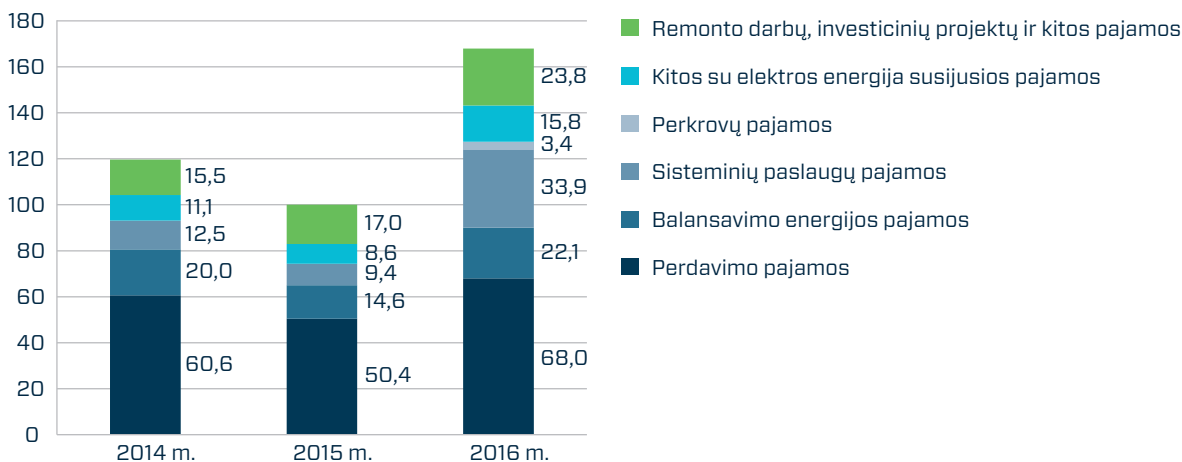
* EBITDA = veiklos pelnas + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + ilgalaikio turto ir investicijų vertės sumažėjimo sąnaudos + ilgalaikio turto nurašymo sąnaudos.

** Tik dėl operatoriaus atsakomybei priskiriamų ir dėl nenustatytų priežasčių.

Pajamos

2016 m. „Litgrid“ aukštosios įtampos perdavimo tinklais šalies poreikiams perdavė 9 729 mln. kilovatvalandžių (kWh) elektros energijos, 5,5 proc. daugiau nei buvo perduota 2015 m. Energijos skirstymo operatoriaus vartotojams perdavė 8 842 mln. kWh, arba 5,1 proc. daugiau negu 2015 m., kitiems vartotojams – 886 mln. kWh, arba 9,9 proc. daugiau negu 2015 m.

„Litgrid“ grupės pajamų struktūra, mln. eurų

2016 m. „Litgrid“ grupės pajamos buvo 167,1 mln. eurų, arba 67 proc. didesnės nei 2015 m.

Pajamos už elektros energijos perdavimą, palyginti su 2015 m., išaugo 35 proc. – iki 68 mln. eurų. Elektros energijos perdavimo pajamos sudarė 41 proc. visų Grupės pajamų. Pajamų padidėjimą lėmė išaugęs perduotos elektros energijos kiekis bei Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas 28 proc. didesnis elektros perdavimo paslaugos tarifas.

Balansavimo (reguliavimo) elektros energijos pardavimo pajamos išaugo 51 proc. – iki 22,1 mln. eurų. Šių pajamų padidėjimą labiausiai lėmė 56 proc. išaugęs parduotos balansavimo (reguliavimo) elektros energijos kiekis. Šis kiekis augo dėl naujų elektros jungčių su Švedija ir Lenkija paskirstytojo pralaidumo (t. y. suprekiauto elektros kiekio biržoje) užtikrinimo.

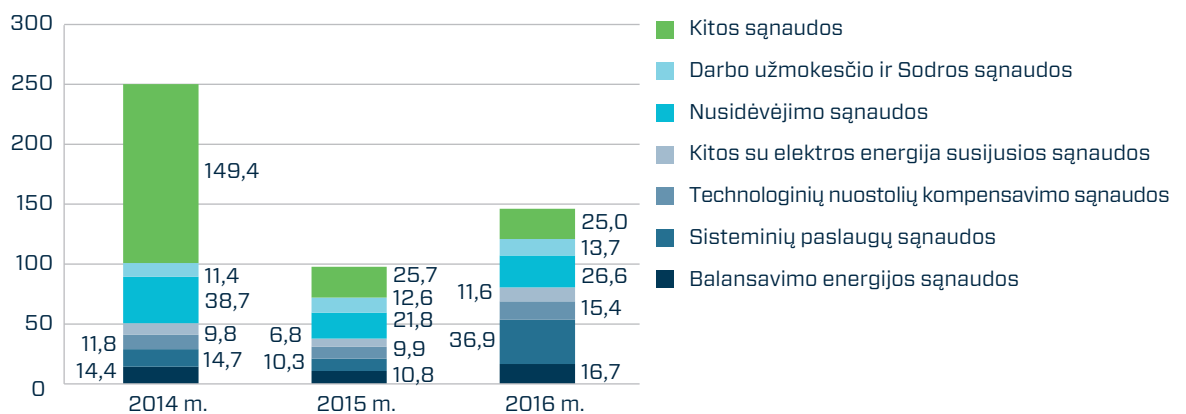
Pajamos už sisteminę paslaugą padidėjo 3,6 karto – iki 33,9 mln. eurų. Pagrindinė to priežastis – nuo 2016 m. sausio 1 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas 3,8 karto didesnis sisteminių paslaugų tarifas. Nuo 2016 m. rugpjūčio 1 d. sisteminių paslaugų tarifas buvo sumažintas 23 proc.

Pradėjus eksploatuoti Lietuvos ir Lenkijos bei Lietuvos ir Švedijos elektros jungtis, „Litgrid“ per 2016 m. gavo 11,4 mln. eurų (2015 m. – 0,5 mln. eurų) perkrovų įplaukų. Perkrovų įplaukos atsiranda dėl nepakankamo elektros linijų pralaidumo formuojantis skirtingoms elektros rinkos kainoms Lietuvos, Švedijos, Lenkijos ir Latvijos elektros biržose. 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 714/2009 „Dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinant Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003“ nustato, kad perkrovų pajamos (įplaukos) gali būti naudojamos: a) užtikrinti, kad paskirstytoju jungčių pralaidumu iš tikrųjų būtų galima pasinaudoti; b) išlaikyti ar išplėsti tinklų pralaidumą investicijomis į tinklą, visų pirma investicijomis į naujas jungiamąsias linijas; c) jeigu pajamų negalima veiksmingai panaudoti a ir (ar) b punktuose nustatytiems tikslams, pritarus atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijoms, jas galima panaudoti neviršijant didžiausios sumos, kurią turi nustatyti tos reguliavimo institucijos, kaip pajamas, į kurias turi atsižvelgti reguliavimo institucijos, tvirtindamos tinklo tarifų apskaičiavimo ir (ar) tinklo tarifų nustatymo metodiką. Vadovaudamasi Reglamentu „Litgrid“ pajamomis pripažino 3,4 mln. eurų, t. y. dalį gautų perkrovų įplaukų, panaudotų paskirstytajam jungčių pralaidumui užtikrinti. Likusios įplaukos apskaitytos finansinės padėties ataskaitos būsimų laikotarpių pajamų eilutėje.

Kitas su perdavimo veikla susijusias pajamas sudaro: mokestis už elektros energiją, importuotą ar eksportuotą iš Europos Sąjungai nepriklausančių šalių (ITC pajamos – dalyvavimo Europos perdavimo sistemos operatorių tranzito kompensavimo mechanizme pajamos, angl. *Inter-Transmission System Operator Compensation*) – 4,5 mln. eurų; VIAP pajamos – 7,1 mln. eurų; reaktyviosios energijos – 1,5 mln. eurų, naujų vartotojų prijungimo – 2,7 mln. eurų. Remonto darbų, investicinių projektų ir kitas pajamas didžiaja dalimi sudaro pajamos už dukterinės įmonės „Tetas“ teikiamas paslaugas.

Sąnaudos

„Litgrid“ grupės veiklos sąnaudų struktūra, mln. eurų

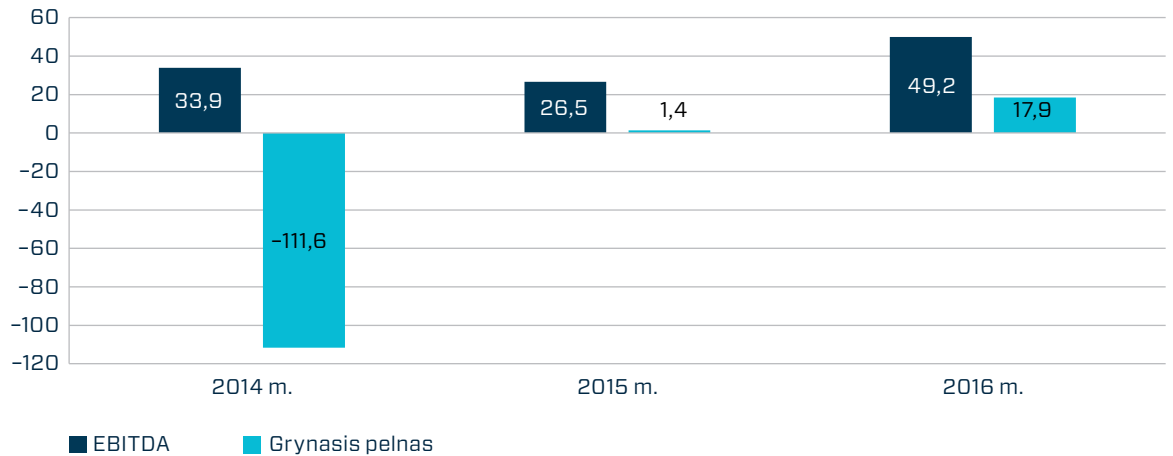
Grupės sąnaudos per 2016 m. buvo 145,9 mln. eurų, 49 proc. didesnės nei 2015 m. Ženklių sąnaudų išaugimą didžiaja dalimi lėmė pradėtos eksploatuoti naujos elektros jungtys. Pokytį tarp 2014 m. ir 2015 m. labiausiai paveikė įvykęs ilgalaikio turto perkainojimas.

Elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimo sąnaudos sudarė didžiąją dalį grupės sąnaudų – 80,6 mln. eurų, arba 55 proc. Lyginant su 2015 m., šios sąnaudos padidėjo daugiau nei 2 kartus. Balansavimo (reguliavimo) elektros sąnaudos padidėjo 54 proc. – iki 16,7 mln. eurų. Sisteminių paslaugų sąnaudos išaugo 3,6 karto – iki 36,9 mln. eurų. Elektros energijos pirkimo technologiniams nuostoliams perdavimo tinkle kompensuoti sąnaudos padidėjo 56 proc. – iki 15,4 mln. eurų. Tranzito (ITC) sąnaudos buvo 1,2 mln. eurų, VIAP teikimo sąnaudos – 7 mln. eurų, paskirstytojo jungčių su Švedija ir Lenkija pralaidumo užtikrinimo sąnaudos – 3,4 mln. eurų.

Dėl 2015 m. pabaigoje pradėto eksploatuoti naujo turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų, lyginant su 2015 m., išaugo 22 proc. – iki 26,6 mln. eurų.

Pelnas

„Litgrid“ grupės EBITDA ir grynasis pelnas, mln. eurų

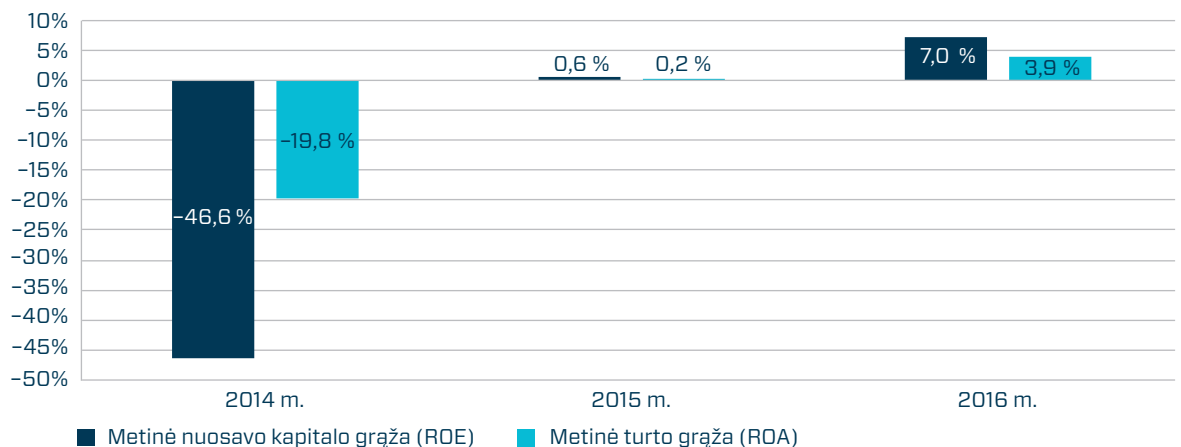

2016 m. Grupės EBITDA buvo 49,2 mln. eurų. Lyginant su 2015 m., EBITDA padidėjo 22,7 mln. eurų, arba 85 proc., EBITDA marža padidėjo iki 29,5 proc. (2015 m. buvo 26,5 proc.). EBITDA ir grynojo pelno padidėjimą labiausiai lėmė išaugusios perdavimo paslaugos bei kitos veiklos (delspinigių) pajamos.

2016 m. Grupės grynasis pelnas buvo 17,9 mln. eurų (2015 m. – 1,4 mln. eurų).

2016 m. Grupės veiklos pelną sudarė: perdavimo veiklos segmento pelnas – 18,5 mln. eurų (2015 m. pelnas – 1,3 mln. eurų), sisteminių paslaugų veiklos segmento 3,4 mln. eurų nuostolis (2015 m. nuostolis – 1,3 mln. eurų), balansavimo (reguliavimo) energijos segmento pelnas – 5,1 mln. eurų (2015 m. pelnas – 4,2 mln. eurų), kitų veiklų 0,7 mln. eurų pelnas (2015 m. nuostolis – 2 mln. eurų).

„Litgrid“ grupės grąžos rodikliai, proc.

2016 m. kapitalo ir turto grąžos rodikliai, lyginant su 2015 m., padidėjo atitinkamai nuo 0,6 proc. ir 0,3 proc. iki 7 proc. ir 3,9 proc. 2014 m. rodikliams didžiausią įtaką darė įvykdytas ilgalaikio turto vertinimas.

Balansas ir pinigų srautai

2016 m. gruodžio 31 d. Grupės turtas buvo 462,4 mln. eurų. Grupės ilgalaikis turtas sudarė 87,2 proc. viso Grupės turto. Akcininkų nuosavybės dalis Grupės turte sudarė 55,1 proc.

2016 m. gruodžio 31 d. Grupės finansiniai įsipareigojimai kredito institucijoms siekė 165,5 mln. eurų (per 2016 m. sumažėjo 37,9 mln. eurų), jų santykis su nuosavybe sudarė 65 proc. Per vienus metus grąžintinos finansinės skolos sudarė 29,6 proc. visų finansinių skolų. Pinigai ir pinigų ekvivalentai sudarė 0,8 mln. eurų, nepanaudotas sąskaitos perviršio limitas buvo 34,8 mln. eurų.

Grupės 2016 m. gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai siekė 23,2 mln. eurų, mokėjimai už ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą buvo 55,7 mln. eurų, gauta 68,6 mln. eurų dotacijų.

Grupės 2016 m. grynasis pinigų srautas, be finansinės veiklos srautų, siekė 44,2 mln. eurų.

Investicijos į ilgalaikį turtą

Per 2016 m. perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“ investicijos (atlikti darbai ir įsigytas turtas neatsižvelgiant į apmokėjimo terminus) siekė 36,7 mln. eurų, iš jų po 50 proc. strateginiams elektros energetikos projektams įgyvendinti, perdavimo tinklo rekonstrukcijai ir plėtrai.

Perdavimo sistemos operatoriaus veiklos rodikliai

Pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintus elektros energijos perdavimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimus, elektros energijos perdavimo patikimumo lygiui nustatyti taikomi rodikliai ENS (angl. *energy not supplied*) – dėl nutraukimų neperduotos elektros energijos kiekis ir AIT (angl. *average interruption time*) – vidutinė elektros perdavimo nutrūkimo trukmė. 2016 m. „Litgrid“ nustatyti patikimumo rodikliai – neperduotos energijos kiekio rodiklis ENS 6,3 MWh, vidutinis perdavimo nutrūkimo laiko rodiklis AIT – 0,29 min. Per 2016 m. faktinis ENS buvo 1,03 MWh, AIT – 0,04 min.

Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis

2016 m. finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiami išsamesni finansinės informacijos paaiškinimai.

Dividendų politika

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, kuri netiesiogiai per UAB EPSO-G valdo 97,5 proc. „Litgrid“ akcijų, 1997 m. sausio 14 d. nutarimu Nr. 20 (2016 m. rugpjūčio 11 d. nutarimo Nr. 786 redakcija) yra nustačiusi dividendų už valstybei priklausančias akcijas skyrimo principus. 2016 m. balandžio 26 d. įvykusio „Litgrid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta išmokėti 4,6 mln. eurų dividendų, arba po 0,0091 euro už vieną akciją.

Rizikos veiksniai ir jų valdymas

Politinė, reguliacinė ir atitikties rizikos

Elektros energetikos sektorius yra ypač svarbi ūkio sritis, turinti didelę įtaką nacionaliniams politiniams ir ekonominiams interesams. Elektros energetikos sektoriaus sandarą, valdymą, sektoriaus įmonių veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas ir jo įgyvendinamieji teisės aktai. Bet kokie nacionaliniai ar Europos Sąjungos energetikos sektorių reguliuojančių teisės aktų pakeitimai, valdžios institucijų sprendimai gali turėti įtakos „Litgrid“ grupės veiklos rezultatams bei sistemos patikimumui. Siekdami sumažinti šios rizikos įtaką veiklos rezultatams, Bendrovės atstovai aktyviai dalyvauja svarstymuose, informuoja apie būtinus priimti sprendimus, galimas sprendimų pasekmes ir (ar) teikia pasiūlymus teisės aktus rengiančioms institucijoms. Bendrovė taip pat nedelsdama atsako į visuomenės, kontroliuojančių institucijų ar kitų suinteresuotų šalių klausimus apie Bendrovės veiklą.

Elektros energijos paslaugų kainos yra reguliuojamos, kainų viršutinės ribas nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. Nuo šių regulatoriaus sprendimų tiesiogiai priklauso ne tik „Litgrid“ veiklos rezultatai, bet ir Bendrovės skiriamos lėšos būtinoms veiklos sąnaudoms, investicijoms perdavimo tinklo patikimumui išlaikyti, taip pat galimybės finansuoti strateginius projektus iš nuosavų ar skolintų lėšų. Siekdama mažinti reguliacinės rizikos įtaką veiklos rezultatams, Bendrovė aktyviai bendradarbiauja su Komisija, dalyvauja svarstant rengiamus teisės aktų pakeitimus, savo siūlymus argumentuodama būsimų sprendimų poveikiu bei ilgalaikių strateginių Bendrovės tikslų svarba.

Mažindama atitikties riziką, kad Bendrovė pažeis reguliuojamos veiklos reikalavimus, ir siekdama užtikrinti, jog priimami sprendimai būtų tinkamai įvertinti, Bendrovės teisininkų komanda kruopščiai prižiūri vadovybės sprendimų priėmimo, vidaus teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų nustatymo procesus.

Operacinė / veiklos rizika

Viena svarbiausių Bendrovės veiklos funkcijų ir atsakomybių – užtikrinti elektros perdavimo patikimumą ir užkirsti kelią energijos tiekimo sutrikimams. Pagrindines operacines / veiklos rizikas, galinčias paveikti perdavimo patikimumą, sukelia išoriniai aplinkos veiksniai: stichiniai reiškiniai, pagrindinių rangovų veiklos sutrikimai, nusikalstami trečiųjų asmenų veiksmai, taip pat vidiniai veiksniai – informacinių sistemų sutrikimai. Bendrovėje diegiami sprendimai, atitinkantys fizinės ir informacinių technologijų saugos reikalavimus, taikomus strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliam saugumui turinčioms įmonėms, diegiamos modernios informacinės sistemos.

Veiklos nepertraukiamumui užtikrinti parengti ir nuolat atnaujinami ekstremalių situacijų valdymo planai.

Siekiant išvengti tinklo rekonstrukcijos ir naujų tinklo objektų statybos projektų vėlavimo atvejų, Bendrovėje įdiegta projektų valdymo sistema. Taikant atnaujintus aukštus kvalifikacijos reikalavimus rangovų atrankai siekiama užtikrinti, kad rangovai būtų pajėgūs įgyvendinti sudėtingus projektus.

Bendrovė daug dėmesio skiria aukštos kompetencijos darbuotojams, kurie gebėtų įgyvendinti ambicingus veiklos bei sudėtingus strateginių planų tikslus, pritraukti ir išlaikyti. Tuo tikslu rengiami ugdymo ir pakeičiamumo planai, atnaujinta atlygio ir motyvacijos politika.

Finansinė rizika

„Litgrid“ grupės įmonės, vykdydamos veiklą, patiria finansinę riziką: kredito, likvidumo ir rinkos rizikas (užsienio valiutos kurso ir palūkanų normų riziką). Valdydamos šią riziką, Grupės įmonės

siekia sumažinti veiksnių, galinčių neigiamai paveikti Grupės finansinius rezultatus, įtaką. Bendrovė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją. Kredito rizikai valdyti Bendrovė taiko reikalavimus savo klientams / trečiajai šaliai pateikti adekvačias sutarčių įvykdymo užtikrinimo priemones (priemonės taikomos atsižvelgiant į kliento / trečios šalies rizikingumą).

Technologinė rizika

Lietuvos energetikos sistema turi 15 jungčių su kaimyninėmis energetikos sistemomis. Turimos galių ir energijos balansų valdymo priemonės yra ribotos, galios ir energijos balanso valdymas sudėtingas.

Siekiant užtikrinti naujų aukštosios įtampos nuolatinės srovės jungčių patikimą eksploataciją, įkurta dukterinė įmonė „Litgrid Power Link Service“, sutelkusi aukštos kvalifikacijos specialistus. Specifinių jungčių eksploatacijos ir remonto žinių bei įgūdžių įmonės darbuotojai sėmėsi specializuotuose jungčių įrangos gamintojų mokymuose bei dalyvaudami jungčių įrangos, sistemų ir jungčių bandymuose, perimdami eksploatacijos funkcijas ir nagrinėdami jungčių atsigimimų priežastis bandomosios eksploatacijos metu.

Daugiau kaip pusė šalyje eksploatuojamo aukštosios įtampos elektros perdavimo tinklo įrenginių yra senesni nei 45 metų. Svarbiausių veikloje naudojamų technologinių įrenginių sutrikimai ar gedimai gali turėti neigiamos įtakos „Litgrid“ veiklai ir finansiniams rezultatams. Siekdama išvengti elektros energijos tiekimo sutrikimų, Bendrovė vykdo perdavimo tinklo būklės stebėseną, atitinkamai sudaro priežiūros planus ir laiku planuoja reikalingas naujas investicijas į tinklą. Investicijos į įrangą ir medžiagas turi tiesioginės įtakos finansiniams rezultatams. Bendrovė reitinguoja investicijas į tinklą, atsižvelgdama į objektyvius kriterijus bei specialią vertinimo metodiką, taip jas optimizuodama bei užtikrindama tolygų investavimą.

Ekologiniai rizikos veiksniai

Grupės įmonės vadovaujasi aplinkosaugos taisyklėmis, numatančiomis naudojamų pavojingų medžiagų tinkamą žymėjimą, naudojimą ir saugojimą, užtikrina, kad eksploatuojami įrenginiai atitiktų jų naudojimui keliamus reikalavimus. Eksploatuojamuose objektuose, kuriuose yra didesnė žalos aplinkai rizika dėl teršalų ar atliekų, dirbama pagal regioninių aplinkos apsaugos departamentų išduodamus taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimus.

III. Informacija apie akcinį kapitalą ir akcininkus

„Litgrid“ savo akcijų nėra įsigijusi, per ataskaitinį laikotarpį savo akcijų neįsigijo ir neperleido. Bendrovės dukterinės įmonės taip pat nėra įsigijusios Bendrovės akcijų.

Nuo 2010 m. gruodžio 22 d. „Litgrid“ akcijos įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius Papildomąjį prekybos sąrašą, emisijos ISIN kodas LT0000128415.

„Litgrid“ įstatinis kapitalas yra 146 256 100,2 euro, padalytas į 504 331 380 PVA. Vienos akcijos nominali vertė – 0,29 euro. Balsavimo teisę suteikiančių akcijų kiekis – 504 331 380 vnt.

Bendrovės akcininkų skaičius 2016 m. liepos 22 d. buvo 5 540 (penki tūkstančiai penki šimtai keturiasdešimt). 97,5 proc. „Litgrid“ akcijų valdo UAB EPSO-G (A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09310 Vilnius, įmonės kodas 302826889), kurios 100 proc. akcijų priklauso LR energetikos ministerijai. 2012 m. rugsėjo 28 d., įgyvendinant III Europos Sąjungos energetikos dokumentų paketą, perdavimo sistemos operatorius „Litgrid“ buvo atskirtas nuo kitų elektros energetikos sektoriaus įmonių.

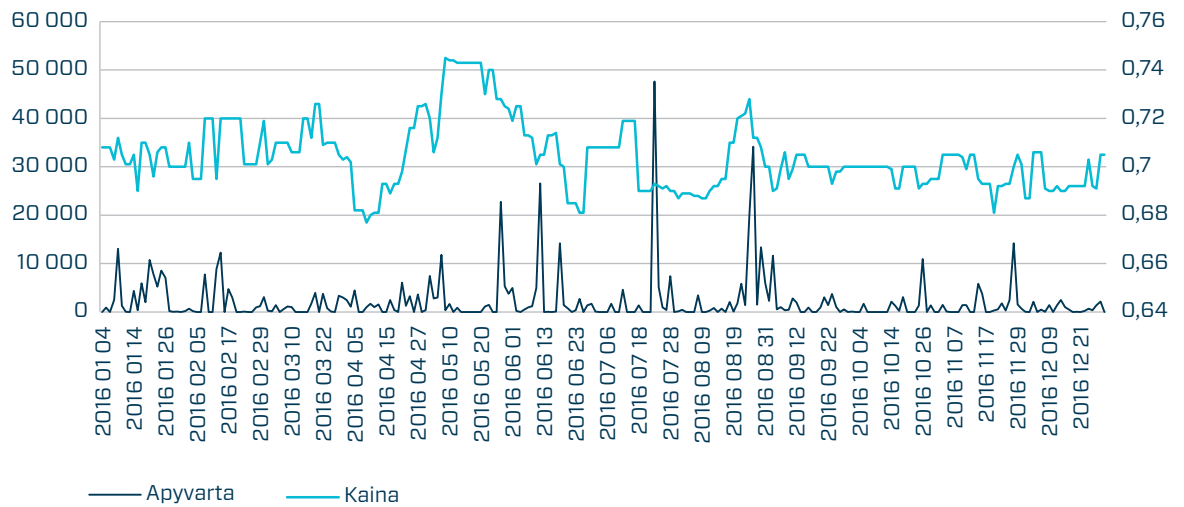
„Litgrid“ vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusias paslaugas nuo 2016 m. vasario 1 d. iki 2019 m. sausio 31 d. teikia „Swedbank“, AB.

Bendrovės dukterinių įmonių vertybiniais popieriais vertybinių popierių biržoje neprekiuojama.

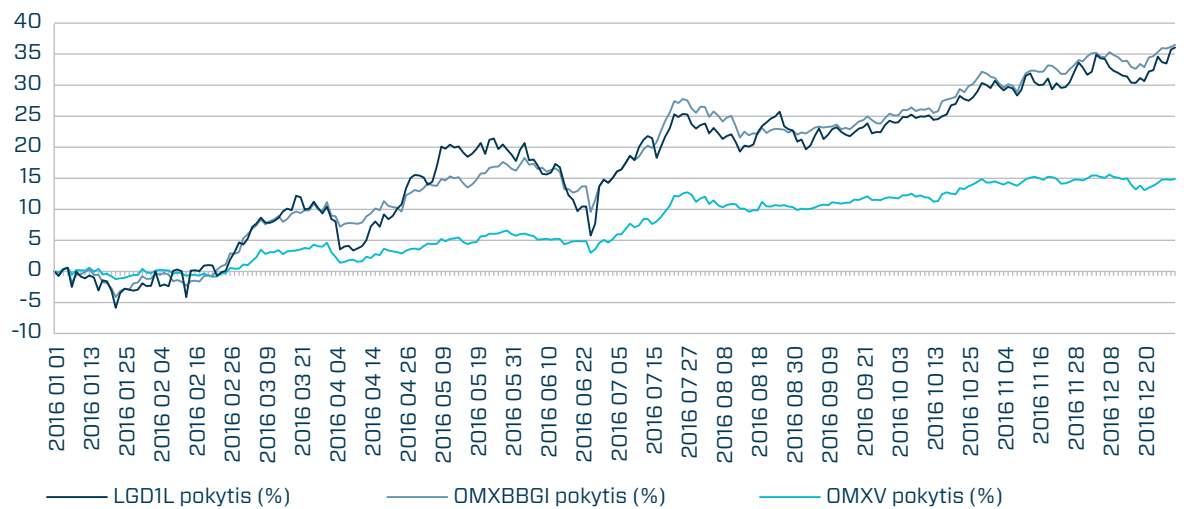
Prekyba „Litgrid“ vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

Rodiklis	2014	2015	2016
Atidarymo kaina, eurai	0,593	0,698	0,708
Didžiausia kaina, eurai	0,750	0,740	0,745
Mžiausia kaina, eurai	0,582	0,550	0,676
Paskutinė kaina, eurai	0,664	0,708	0,705
Apyvarta, vnt.	1176 548	656 613	788 916
Apyvarta, mln. eurų	0,80	0,45	0,56
Kapitalizacija, mln. eurų	334,88	357,07	355,55

„Litgrid“ akcijų apyvarta ir kaina, eurai

„Litgrid“ (LGD1L) akcijų kainos palyginimas su OMX Baltic Benchmark GI (OMXBBGI) ir OMX Vilnius (OMXV) indeksais per ataskaitinį laikotarpį

Įstatatai

„Litgrid“ įstatatai keičiami LR akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka. Sprendimas priimamas ne mažesne nei 2/3 visų visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų dauguma.

2016 m. balandžio 26 d. „Litgrid“ eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas patvirtino naują „Litgrid“ įstatų redakciją. Įstatatai įregistruoti 2016 m. gegužės 16 d.

Visuotinis akcininkų susirinkimas

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės valdymo organas.

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetenciją, sušaukimo ir sprendimų priėmimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatai.

Bendrovės valdyba

Valdyba, sudaryta iš penkių narių, renkama ketverių metų kadencijai. Valdybos kadencija prasideda pasibaigus ją išrinkusiam visuotiniam akcininkų susirinkimui ir baigiasi valdybos kadencijos pabaigos metais vyksiančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo dieną.

Jeigu valdyba ar valdybos narys yra atšaukiamas, atsistatydina ar dėl kitų priežasčių nustoja eiti pareigas nepasibaigus kadencijai, nauja valdyba ar valdybos narys renkamas likusiam kadencijos laikotarpiui. Siūlant kandidatus į valdybos narius turi būti siekiama, kad ją sudarytų du kandidatai iš patronuojančios bendrovės (EPSO-G) vadovujančių darbuotojų, du kandidatai – iš „Litgrid“ vadovujančių darbuotojų ir vienas valdybos narys būtų nepriklausomas asmuo.

Valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką.

Valdyba savo veikloje vadovaujasi įstatymais, kitais teisės aktais, įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimais bei valdybos darbo reglamentu.

Valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas. Valdybos kompetenciją, sprendimų priėmimo bei narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatai. Valdyba yra atskaitinga visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Valdybos veiklos sritys

Valdyba svarsto ir tvirtina Bendrovės strategiją, trejų metų Bendrovės veiklos planą, dešimties metų perdavimo tinklų plėtros planą, Bendrovės biudžetą, paramos ir labdaros skyrimo tvarką, kitus Bendrovės strateginę veiklą reglamentuojančius dokumentus. Valdyba priima sprendimą Bendrovei pradėti vykdyti naujo pobūdžio veiklą ar nutraukti konkrečią vykdomą veiklą, kai tai neprieštarauja Bendrovės veiklos tikslui. Taip pat sprendimus, susijusius su obligacijų išleidimu, Bendrovės turimų akcijų perleidimu kitiems asmenims, sprendimus dėl finansinių sandorių, kurių vertė yra didesnė kaip 3 mln. eurų. Valdyba sprendžia ir kitus Bendrovės įstatuose jai priskirtus klausimus.

Vadovo veiklos sritys

Generalinis direktorius yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas. Generalinis direktorius organizuoja Bendrovės veiklą, jai vadovauja, veikia Bendrovės vardu ir turi teisę vienvaldiškai sudaryti sandorius. Generalinio direktoriaus kompetenciją, rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatai.

„Litgrid“ stebėtojų tarybos, Audito komiteto ir valdybos nariai, generalinis direktorius ir vyriausiasis finansininkas

Pareigos	Vardas, pavardė	Pradžios data	Pabaigos data	Turimų emitento akcijų skaičius
Stebėtojų taryba				
Tarybos pirmininkas	Aleksandras Spruogis	2013 04 24	2016 04 26	-
Tarybos narys	Audrius Misevičius	2013 04 24	2016 04 26	-
Nepriklausomas tarybos narys	Mindaugas Vaičiulis	2014 04 07	2015 04 24	-
Tarybos narys	Rolandas Zukas	2015 04 24	2016 04 26	-
Audito komitetas				
Komiteto narė	Aušra Pranckaitytė	2014 02 24	2016 04 26	-
Komiteto narė	Rima Kvietkauskaitė	2014 02 24	2016 04 26	-
Komiteto narė	Ana Tursienė	2014 02 24	2016 04 26	-
EPSO-G grupės Audito komitetas				
Komiteto narys	Rimantas Rapkevičius	2016 09 12		-
Komiteto narys	Audrius Misevičius	2016 09 12	2017 01 17	-
Komiteto narys	Gediminas Šiušas	2016 09 12		-
Valdyba				
Valdybos pirmininkas	Rimvydas Štilinis	2016 07 29		-
Valdybos narys	Daivis Virbickas	2013 09 10	2016 07 29	-
		2016 07 29		-
Valdybos narys	Vidmantas Grušas	2013 09 10	2016 07 29	-
		2016 07 29		-
Valdybos narys	Nemunas Biknius	2016 07 29		-
Valdybos narys	Domas Sidaravičius	2016 07 29		-
Valdybos narys	Karolis Sankovskis	2013 09 10	2016 07 29	-
Valdybos narys	Rimantas Busila	2013 09 10	2016 07 29	1 421
Valdybos narys	Rolandas Masilevičius	2013 12 18	2016 05 09	-
Generalinis direktorius	Daivis Virbickas	2013 09 10		-
Vyriausioji finansininkė	Jūratė Vyšniauskienė	2015 10 19	2017 02 09	-
L. e. p. vyriausioji finansininkė	Raimonda Duobuvienė	2017 02 10		-

„Litgrid“ valdybos nariai

Rimvydas Štilinis, valdybos pirmininkas

Gimė 1978 m. R. Štilinis turi Kauno technologijos universiteto (KTU) elektros energetikos inžinerijos magistro laipsnį. 2002–2014 m. dirbo AB „Lietuvos energija“, 2008–2014 m. bendrovėje ėjo Branduolinės energetikos departamento, Statybos ir infrastruktūros departamento bei Infrastruktūros kompetencijų centro vadovo pareigas. 2014–2015 m. dirbo UAB VAE SPB generaliniu direktoriumi. R. Štilinis yra 97,5 proc. „Litgrid“ akcijų valdančios įmonės EPSO-G infrastruktūros direktorius ir Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus „Amber Grid“ valdybos narys.

Daivis Virbickas, valdybos narys

Gimė 1978 m. D. Virbickas atsakingas už strateginį valdymą ir elektros sistemos valdymo sritį. D. Virbickas yra sukaupęs ilgalaikės elektros perdavimo sistemos vystymo strategijų kūrimo ir valdymo, elektros rinkų analizės ir įmonių valdymo patirties. Iki 2013 m. rugsėjo dirbo Šveicarijos holdingo AG „Alpiq“ atstovo Baltijos šalyse „Alpiq Energija Lietuva“ komercijos direktoriumi, iki 2011 m. dirbo Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“ technikos direktoriumi.

D. Virbickas turi KTU energetikos sistemų valdymo magistro laipsnį (2002 m.), KTU verslo vadybos bakalauro laipsnį, Baltijos vadybos instituto (*Baltic Management Institute*) ir *IMD Business School* (Šveicarija) korporatyvinio valdymo sertifikatą (2008 m.).

Vidmantas Grušas, valdybos narys

Gimė 1962 m. V. Grušas atsakingas už elektros perdavimo tinklo valdymą. V. Grušas yra sukaukęs didelę aukštosios įtampos elektros perdavimo tinklo įrenginių eksploataavimo, tinklo objektų plėtros, dispečerinio valdymo patirtį.

V. Grušas įgijo Tarptautinio Skandinavijos vadybos instituto (*Scandinavian International Management Institute*) (Danija) energetikos įmonių valdymo diplomą (*Managing Energy Business*) (2009 m.), taip pat inžinieriaus-energetiko profesinę kvalifikaciją Latvijos Rygos politechnikos institute (dabar Rygos technologijų universitetas) (1985 m.).

Nemunas Biknius, valdybos narys

Gimė 1978 m. N. Biknius yra Vilniaus Gedimino technikos universiteto energetikos ir termoinžinerijos mokslų magistras. Jis yra dirbęs Lietuvos Respublikos ūkio ir energetikos ministerijose, akcinėje bendrovėje „Lietuvos dujos“ ėjo valdybos nario ir Paslaugų ir plėtros tarnybos direktoriaus pareigas. N. Biknius yra Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus „Amber Grid“ valdybos pirmininkas, energijos išteklių biržos „Baltpool“ valdybos narys, EPSO-G strategijos ir plėtros direktorius.

Domas Sidaravičius, nepriklausomas valdybos narys

Gimė 1975 m. D. Sidaravičius yra įgijęs verslo administravimo ir vadybos bakalauro bei tarptautinės prekybos magistro laipsnius Vilniaus universitete. D. Sidaravičius turi ilgametę finansų, draudimo paslaugų, verslo rizikų valdymo patirtį. Nuo 2016 m. kovo eina akcinės bendrovės „ERGO Invest“ (Latvija) valdybos nario ir bendrovės vadovo pareigas.

Valdybos nariams, kuriems pagal 2016 07 29 akcininkų sprendimą mokamas atlygis už veiklą valdyboje, 2016 m. išmokėta 13 000 eurų.

Informacija apie didesnius susijusių šalių sandorius, jų sumas, susijusių asmenų santykių pobūdį ir kita informacija apie sandorius, kuri yra būtina norint suprasti Bendrovės finansinę padėtį, pateikta finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 9 pastaboje.

Skaidrumas

Bendrovė laikosi iš esmės visų Skaidrumo gairių IV–VIII skyrių nuostatų, išskyrus:

- viešai neskelbiamas vadovų ir darbuotojų darbo užmokestis;
- Bendrovėje netaikoma praktika skelbti vidutinę mėnesio algą pagal padalinius.

Nuo 2016 m. metų pradžios iki 2017 m. kovo 7 d. „Litgrid“ skelbė šiuos pranešimus apie esminius įvykius:

Data	Pranešimas
2016 01 08	Šaukiamas neeilinis visuotinis „Litgrid“ akcininkų susirinkimas
2016 01 28	2016 m. sausio 28 d. neeiliniame visuotiniame „Litgrid“ akcininkų susirinkime priimti sprendimai
2016 02 05	„Litgrid“ ir EPSO-G pasirašė „Baltpool“ akcijų pirkimo-pardavimo sutartį
2016 02 26	Skelbiami „Litgrid“ grupės 2015 m. 12 mėnesių finansiniai rezultatai
2016 04 04	Šaukiamas eilinis visuotinis „Litgrid“ akcininkų susirinkimas
2016 04 26	„Litgrid“ 2016 m. balandžio 26 d. eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimti sprendimai
2016 04 26	„Litgrid“ ir jos dukterinių įmonių konsoliduotasis metinis pranešimas ir finansinė ataskaita už 2015 m.
2016 04 27	„Litgrid“ generalinio direktoriaus Daivio Virbicko pranešimas metinės veiklos ataskaitos renginyje
2016 05 09	„Litgrid“ 2015 m. dividendų mokėjimo tvarka
2016 05 09	Informacija apie atsistatydinimo pranešimą
2016 05 16	Įregistruoti pakeisti AB „Litgrid“ įstatai
2016 05 27	„Litgrid“ grupės metų pradžios rezultatai – augo pajamos ir grynasis pelnas
2016 07 08	Šaukiamas neeilinis visuotinis AB „Litgrid“ akcininkų susirinkimas
2016 07 29	2016 m. liepos 29 d. neeiliniame visuotiniame AB „Litgrid“ akcininkų susirinkime priimti sprendimai
2016 08 25	„Litgrid“ grupės grynasis pelnas augo
2016 09 05	„Litgrid“ valdybos pirmininku išrinktas Rimvydas Štilinis
2016 09 30	Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija patvirtino elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą
2016 10 28	Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija paskelbė elektros energijos perdavimo paslaugų kainas
2016 11 25	Patikimai veikęs elektros perdavimo tinklas užtikrino „Litgrid“ grupės pajamų augimą
2017 02 23	D. Virbickas: siekiame tvarių ilgalaikių rezultatų
2017 03 07	EPSO-G įmonių grupės strategija: strateginiai projektai, regioninė plėtra ir efektyvumas

Su visa informacija apie 2016 m. viešai skelbtus esminius įvykius galima susipažinti Vilniaus vertybinių popierių biržos tinklalapyje http://www.nasdaqomxbaltic.com/market/?pg=news&issuer=LGD&start_d=1&start_m=1&start_y=1996 ir „Litgrid“ interneto svetainėje <http://www.litgrid.eu/index.php/apie-litgrid/investuotojams/esminiai-ivykiai-/478>.

FINANSINĖS ATASKAITOS

2016 M. GRUODŽIO 31 D. FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITOS

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra
neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
TURTAS					
Ilgalaikis turtas			(pakeista)		(pakeista)
Nematerialusis turtas	5	1 491	876	1 486	870
Materialusis turtas	6	398 433	409 148	397 542	408 262
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą		727	56 298	727	56 298
Investicijos į dukterines įmones	7	-	-	4 089	4 089
Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones	7	-	720	-	752
Atidėto pelno mokesčio turtas	22	66	63	-	-
Finansinis turtas, galimas parduoti	8	2 693	2 273	2 693	2 273
Ilgalaikio turto iš viso		403 410	469 378	406 537	472 544
Trumpalaikis turtas					
Atsargos	9	3 910	2 518	125	1 157
Išankstiniai apmokėjimai		274	240	122	203
Prekybos gautinos sumos	10	19 041	12 918	14 552	8 720
Kitos gautinos sumos	11	24 916	20 277	24 593	22 318
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		3	1 457	-	1 435
Kitas finansinis turtas	12	10 012	2 574	10 012	2 574
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	13	798	791	608	483
Trumpalaikio turto iš viso		58 954	40 775	50 012	36 890
Perleidžiamas grupės turtas, klasifikuojamas kaip skirtas parduoti	1,30	-	43 726	-	325
TURTO IŠ VISO		462 364	553 879	456 549	509 759
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGIJIMAI					
Nuosavas kapitalas					
Įstatinis kapitalas	14	146 256	146 256	146 256	146 256
Akcijų priedai	14	8 579	8 579	8 579	8 579
Perkainojimo rezervas	15	5 608	6 228	5 533	6 138
Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas	16	655	298	655	298
Privalomasis rezervas	16	14 726	14 606	14 626	14 606
Kiti rezervai	16	62 747	62 747	62 747	62 747
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		16 234	2 476	18 175	5 351
Nuosavas kapitalas, tenkantis patronuojančios įmonės akcininkams		254 805	241 190	256 571	243 975
Nekontroliuojanti dalis		-	133	-	-
Nuosavo kapitalo iš viso		254 805	241 323	256 571	243 975
Įsipareigojimai					
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Dotacijos	18	38	3 870	38	3 870
Ilgalaikės paskolos	19	116 435	124 518	116 435	124 518
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	22	8 216	10 356	8 216	10 356
Ateinančių laikotarpių pajamos	20	7 966	-	7 966	-
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	21	152	203	81	151
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		132 807	138 947	132 736	138 895
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	19	8 082	8 082	8 082	8 082
Trumpalaikės paskolos	19	40 986	70 838	40 171	69 842
Prekybos skolos	23	13 857	28 068	8 376	25 301
Gauti išankstiniai apmokėjimai	24	869	2 014	869	2 014
Pelno mokesčio įsipareigojimas		1 360	4	1 360	-
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	25	9 598	23 160	8 384	21 650
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		74 752	132 166	67 242	126 889
Įsipareigojimų iš viso		207 559	271 113	199 978	265 784
Perleidžiami grupės įsipareigojimai, klasifikuojami kaip skirti parduoti	1,30	-	41 443	-	-
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGIJIMŲ IŠ VISO		462 364	553 879	456 549	509 759

2016 M. BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2016	2015	2016	2015
TĘSTINĖ VEIKLA			(pakeista)		(pakeista)
Pajamos					
Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos	26	143 215	82 985	143 215	82 985
Kitos pajamos	28	23 840	17 043	8 114	2 085
Pajamų iš viso		167 055	100 028	151 329	85 070
Sąnaudos					
Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų sąnaudos	26	(80 615)	(37 793)	(80 615)	(37 793)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	5,6	(26 616)	(21 774)	(26 394)	(21 511)
Darbo užmokestis ir susijusios sąnaudos		(13 680)	(12 559)	(7 286)	(6 685)
Remontų ir priežiūros sąnaudos		(4 219)	(4 213)	(6 357)	(6 031)
Telekomunikacijų ir IT sistemų sąnaudos		(3 098)	(3 396)	(2 951)	(3 283)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymo sąnaudos		(912)	(2 232)	(911)	(2 214)
Atsargų ir gautinų sumų vertės sumažėjimas		(90)	710	(90)	699
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas	4	(502)	-	(502)	-
Investicijų vertės sumažėjimas		-	(343)	-	1 245
Kitos sąnaudos		(16 142)	(16 228)	(6 027)	(5 324)
Sąnaudų iš viso	27	(145 874)	(97 828)	(131 133)	(80 897)
VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)		21 181	2 200	20 196	4 173
Finansinė veikla					
Finansinės veiklos pajamos		106	287	201	287
Finansinės veiklos sąnaudos		(1 525)	(816)	(1 514)	(783)
Finansinės veiklos iš viso		(1 419)	(529)	(1 313)	(496)
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno / (nuostolių) dalis	7	32	(25)	-	-
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		19 794	1 646	18 883	3 677
PELNO MOKESTIS					
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	22	(4 274)	(1 685)	(4 258)	(1 673)
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	22	2 208	1 339	2 203	1 366
Pelno mokesčio iš viso		(2 066)	(346)	(2 055)	(307)
Tęstinės veiklos grynasis pelnas (nuostoliai)		17 728	1 300	16 828	3 370
Nutraukiama veikla					
Nutraukiamos veiklos pardavimo pelnas		97	-	-	-
Nutrauktos veiklos grynasis pelnas	31	32	114	-	-
Grynasis pelnas (nuostoliai)		17 857	1 414	16 828	3 370
Kitos bendrosios pajamos, kurios nebus perkeltos į pelno (nuostolių) ataskaitą					
Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimas		420	350	420	350
Atidėtojo pelno mokesčio įtaka		(63)	(52)	(63)	(52)
Kitos bendrosios pajamos, kurios nebus perkeltos į pelno (nuostolių) ataskaitą, iš viso		357	298	357	298
Laikotarpio bendrosios pajamos (išlaidos), iš viso		18 214	1 712	17 185	3 668
Grynasis pelnas (nuostoliai) priskirtini:					
Patronuojančios įmonės akcininkams		17 847	1 376	16 828	3 370
Nekontroliuojančiai daliai		10	38	-	-
		17 857	1 414	16 828	3 370
Bendrosios pajamos priskirtinos:					
Patronuojančios įmonės akcininkams		18 204	1 674	17 185	3 668
Nekontroliuojančiai daliai		10	38	-	-
		18 214	1 712	17 185	3 668
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostoliai) vienai akcijai (eurais)	30	0,035	0,003	0,033	0,007

2016 M. NUOSAVO KAPITALO ATASKAITOS

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Nuosavas kapitalas, priskirtinas Grupės akcininkams

Grupė	Nuosavas kapitalas, priskirtinas Grupės akcininkams									
	Kapitalas	Akcijų priedai	Perkainojimo rezervas	Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Tarpinė suma	Nekontroliuojanti dalis	Iš viso
Likutis 2015 m. sausio 1 d.	146 064	8 579	6 840	-	14 609	171 355	(107 931)	239 516	57	239 573
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)	-	-	-	298	-	-	1 797	2 095	38	2 133
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	(612)	-	-	-	612	-	-	-
Pervesta į nepaskirstytąjį pelną	16	-	-	-	(3)	(108 608)	108 611	-	-	-
Įstatinio kapitalo perskaičiavimas eurais	14	192	-	-	-	-	(192)	-	-	-
Dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimas	-	-	-	-	-	-	-	-	38	38
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	146 256	8 579	6 228	298	14 606	62 747	2 897	241 611	133	241 744
Apskaitos politikos keitimas	-	-	-	-	-	-	(421)	(421)	-	(421)
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d. (perskaičiuotas)	146 256	8 579	6 228	298	14 606	62 747	2 476	241 190	133	241 323
Likutis 2016 m. sausio 1 d.	146 256	8 579	6 228	298	14 606	62 747	2 476	241 190	133	241 323
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)	-	-	-	357	-	-	17 847	18 204	10	18 214
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	(620)	-	-	-	620	-	-	-
Pervesta į rezervus	16	-	-	-	120	-	(120)	-	-	-
Dividendai	17	-	-	-	-	-	(4 589)	(4 589)	-	(4 589)
Dalies dukterinėje įmonėje pasikeitimas	-	-	-	-	-	-	-	-	(143)	(143)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	146 256	8 579	5 608	655	14 726	62 747	16 234	254 805	-	254 805

Bendrovė	Nuosavas kapitalas, priskirtinas Grupės akcininkams							
	Kapitalas	Akcijų priedai	Perkainojimo rezervas	Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
Likutis 2015 m. sausio 1 d.	146 064	8 579	6 739	-	14 606	171 355	(107 036)	240 307
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)	-	-	-	298	-	-	3 791	4 089
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	(601)	-	-	-	601	-
Pervedimai į nepaskirstytąjį pelną	16	-	-	-	-	(108 608)	108 608	-
Įstatinio kapitalo perskaičiavimas eurais	14	192	-	-	-	-	(192)	-
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	146 256	8 579	6 138	298	14 606	62 747	5 772	244 396
Apskaitos politikos keitimas	-	-	-	-	-	-	(421)	(421)
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d. (perskaičiuotas)	146 256	8 579	6 138	298	14 606	62 747	5 351	243 975
Likutis 2016 m. sausio 1 d.	146 256	8 579	6 138	298	14 606	62 747	5 351	243 975
Ataskaitinio laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos)	-	-	-	357	-	-	16 828	17 185
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas ir nurašytos sumos	15	-	(605)	-	-	-	605	-
Pervesta į rezervus	16	-	-	-	20	-	(20)	-
Dividendai	17	-	-	-	-	-	(4 589)	(4 589)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	146 256	8 579	5 533	655	14 626	62 747	18 175	256 571

2016 M. PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2016	2015	2016	2015
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			(pakeista)		(pakeista)
Grynasis pelnas (nuostoliai)		17 857	1 414	16 828	3 370
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas ir kiti koregavimai:					
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	5,6	26 616	21 774	26 394	21 511
Turto vertės sumažėjimas (sumažėjimo atstatymas)		592	(356)	592	(1 944)
Finansinio turto pardavimo nuostolis		-	62	-	62
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno dalis	7	(32)	25	-	-
Pelno mokesčio sąnaudos	22	2 066	346	2 055	307
(Pelnas) nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto perleidimo / nurašymo		912	2 212	911	2 214
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatų eliminavimas:					
Palūkanų pajamos		-	(17)	-	(17)
Palūkanų sąnaudos		1 482	1 530	1 471	1 499
Dividendų pajamos		(59)	(122)	(91)	(122)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos (pajamos)		(101)	79	(67)	79
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:					
Pirkėjų įsiskolinimo ir kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas		(5 791)	1 978	(5 787)	279
Atsargų, išankstinių apmokėjimų ir kito trumpalaikio turto (padidėjimas) sumažėjimas		(2 183)	1 172	355	180
Mokėtinų sumų, dotacijų, ateinančių laikotarpių pajamų ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)		(9 961)	15 956	(12 029)	16 338
Kito finansinio turto pasikeitimas		(6 686)	(823)	(6 686)	(823)
(Sumokėtas) pelno mokestis		(1 469)	(1 915)	(1 463)	(1 914)
Gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai		23 243	43 315	22 483	41 019
Gryniesi nutrauktos veiklos pagrindinės veiklos pinigų srautai		4 623	(13 315)	-	-
Investicinės veiklos pinigų srautai					
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)		(55 657)	(212 833)	(55 423)	(212 647)
Gautos perkrovų valdymo pajamos	20	7 966	495	7 966	495
Gautos dotacijos	18	68 592	47 373	68 592	47 373
Papildomos investicijos į dukterines įmones	6	-	-	-	(78)
Dukterinių (asocijuotų) įmonių perleidimas	6	-	-	388	-
Iki išpirkimo termino laikomų investicijų išpirkimas		-	15 929	-	15 929
Gautos palūkanos		4	94	4	94
Gauti dividendai		59	122	91	122
Kiti investicinės veiklos pinigų srautai		-	126	-	126
Gryniesi investicinės veiklos pinigų srautai		20 964	(148 694)	21 618	(148 586)
Gryniesi nutrauktos veiklos investicinės veiklos pinigų srautai		-	(16)	-	-
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Gautos paskolos		40 000	65 000	40 000	65 000
Sugrąžintos paskolos		(48 083)	(51 200)	(48 083)	(51 200)
Sąskaitų likučio perviršis (overdraftas)		(29 852)	68 098	(29 671)	69 842
Sumokėtos palūkanos		(1 639)	(613)	(1 628)	(582)
Išmokėti dividendai		(4 594)	(13)	(4 594)	(13)
Gryniesi finansinės veiklos pinigų srautai		(44 168)	81 272	(43 976)	83 047
Gryniesi nutrauktos veiklos finansinės veiklos pinigų srautai		(4 655)	12 936	-	-
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		7	(24 502)	125	(24 520)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	13	791	25 293	483	25 003
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	13	798	791	608	483

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

2016 M. FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

(tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip)

1. Bendroji informacija

AB „Litgrid“ yra Lietuvos Respublikoje įregistruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas: A. Juozapavičiaus g. 13, LT-09311 Vilnius, Lietuva. AB „Litgrid“ (toliau – „Litgrid“ arba Bendrovė, arba Įmonė) – ribotos civilinės atsakomybės pelno siekiantis ūkio subjektas, įsteigtas atskiriamos AB „Lietuvos energija“ veiklos dalies pagrindu, įgyvendinant 2010 m. spalio 28 d. AB „Lietuvos energija“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimą, kuriuo buvo patvirtintas AB „Lietuvos energija“ atskyrimas. 2010 m. lapkričio 16 d. Bendrovė įregistruota Juridinių asmenų registre. Įmonės kodas 302564383, PVM mokėtojo kodas LT100005748413.

„Litgrid“ – elektros energijos perdavimo sistemos operatorius, valdantis elektros energijos srautus Lietuvoje ir palaikantis stabilų visos elektros energetikos sistemos darbą. Bendrovė taip pat atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką. Bendrovė įgyvendino strateginius tarptautinių jungčių „Nord-Balt“ (Lietuva ir Švedija) ir „LitPol Link“ (Lietuva ir Lenkija) projektus.

Bendrovės veiklos tikslai yra pagal savo kompetenciją užtikrinti elektros energetikos sistemos stabilumą ir patikimumą Lietuvos Respublikos teritorijoje, sudaryti objektyvias ir nediskriminuojančias naudojimosi perdavimo tinklais sąlygas, valdyti, naudoti ir disponuoti elektros energijos perdavimo sistemos turtą ir jo priklausinius.

2011 m. vasario 24 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) Bendrovei suteikė perdavimo sistemos operatoriaus licenciją, kuri įsigaliojo nuo 2011 m. kovo 1 d. Komisija 2013 m. rugpjūčio 27 d. nutarimu Nr. 03-325 konstatavo, kad Bendrovės perdavimo veiklos atskyrimas nuo elektros gamybos ir tiekimo įmonių atitinka Elektros energetikos įstatymo nuostatas ir Bendrovė gali būti paskirta perdavimo sistemos operatoriumi. Atsižvelgdama į tai, Komisija išdavė Bendrovei neterminuotą elektros energijos perdavimo veiklos licenciją.

2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 146 256 100,20 euro. Jį sudaro 504 331 380 vnt. paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 0,29 Eur, visos akcijos visiškai apmokėtos.

2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkai buvo:

ĮMONĖS AKCININKAI	Turimų akcijų skaičius	Turimų akcijų skaičius (proc.)
UAB EPSO-G	491 736 153	97,5
Kiti akcininkai	12 595 227	2,5
Iš viso	504 331 380	100,0

Vienintelis UAB EPSO-G (įm. kodas 302826889, adresas A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius) kontroliuojantis akcininkas – Lietuvos Respublikos energetikos ministerija.

Bendrovės akcijos įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius Papildomąjį prekybos sąrašą, emisijos ISIN kodas LT0000128415.

2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Grupę sudarė „Litgrid“ bei šios tiesiogiai kontroliuojamos dukterinės įmonės:

Įmonės	Įmonės buveinės adresas	Valdomų akcijų dalis 2016 m. gruodžio 31 d.	Valdomų akcijų dalis 2015 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
UAB „Tetas“	Senamiesčio g. 102B, Panevėžys, Lietuva	100 proc.	100 proc.	Transformatorių pastatymų ir skirstymo punktų projektavimo, rekonstrukcijos, remonto ir techninės priežiūros paslaugos
UAB „Litgrid Power Link Service“	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	100 proc.	100 proc.	Elektros jungčių valdymas ir eksploatavimas
UAB „Baltpool“	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	-	67 proc.	Biokuro rinkų operatorius, VIAP lėšų administratorius

UAB „Litgrid Power Link Service“ pavadinimas iki 2016 m. balandžio 28 d. buvo UAB Tinklo priežiūros centras.

Vadovaujantis 2016 m. sausio 28 d. įvykusiame „Litgrid“ neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimtu sprendimu, 2016 m. vasario 5 d. Bendrovė ir UAB EPSO-G sudarė akcijų pirkimo-pardavimo sutartį. Šia sutartimi Bendrovė perleido UAB EPSO-G 478 800 vnt. paprastųjų vardinių nematerialiųjų UAB „Baltpool“ akcijų, sudarančių 67 proc. visų UAB „Baltpool“ akcijų. UAB EPSO-G nuosavybės teisė perėjo 2016 m. kovo 1 d. UAB „Baltpool“ akcijos parduotos už nepriklausomo turto vertintojo nustatytą akcijų paketo rinkos vertę – 387 828 eurus.

2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Grupės investicijos į asocijuotas įmones ir bendrai valdomą įmonę sudarė:

Įmonės	Įmonės buveinės adresas	Valdomų akcijų dalis 2016 m. gruodžio 31 d.	Valdomų akcijų dalis 2015 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
UAB „Duomenų logistikos centras“	Žvejų g. 14, Vilnius, Lietuva	20 proc.	20 proc.	Informacinių technologijų paslaugų teikimas
„LitPol Link Sp.z.o.o.“	Wojciecha Gorskiego 900-033 Varšuva, Lenkijos Respublika	50 proc.	50 proc.	Bendrų užduočių, susijusių su esamos tarpvietinės jungties Lietuva-Lenkija valdymu, planuojama tinklo plėtra ir kitomis bendradarbiavimo sritimis, vykdymas ir koordinavimas

2017 m. sausio 27 d. Bendrovės valdyba pritarė visų AB „Litgrid“ nuosavybės teise valdomų UAB „Duomenų logistikos centro“ 20,36 proc. akcijų paketo pardavimo organizavimui kartu su UAB „Lietuvos energija“ valdomų akcijų dalimi. Šiose finansinėse ataskaitose Bendrovės investicija į asocijuotą įmonę perklasifikuota į trumpalaikį turtą.

Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones aprašytos 7-oje pastaboje.

Grupės darbuotojų skaičius 2016 m. gruodžio 31 d. buvo 685 (2015 m. gruodžio 31 d. – 659), Bendrovės darbuotojų skaičius 2016 m. gruodžio 31 d. buvo 235 (2015 m. gruodžio 31 d. – 235).

2. Pagrindinių apskaitos principų apibendrinimas

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Bendrovės ir Grupės finansines ataskaitas už metus, pasibaigusius 2016 m. gruodžio 31 d.:

2.1. Rengimo pagrindas

Bendrovės ir Grupės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2016 m. gruodžio 31 d., parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos įsigijimo vertės pagrindu, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kuris pateikiamas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius, bei galimą perduoti finansinį turtą, kuris apskaitomas tikrąja verte.

Finansinės ataskaitos pateiktos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip.

Finansiniai Bendrovės ir kitų Grupės įmonių metai sutampa su kalendoriniais metais.

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2017 m. kovo 21 d. Bendrovės akcininkai turi įstatyminę teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės parengti naujas finansines ataskaitas.

Apskaitos principai, taikyti rengiant finansines ataskaitas, yra tokie patys, kaip ir taikyti anksčiau finansiniais metais, išskyrus:

a) **Naujų ir / ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas**

2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais Grupė ir Bendrovė pirmą kartą pritaikė šiuos TFAS ir jų pakeitimus:

2012 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. vasario 1 d. arba vėliau). Patobulinimai apima septynių standartų pataisas.

2-ojo TFAS pataisomis patikslintas „teisių suteikimo sąlygų“ apibrėžimas ir atskirai apibrėžtos „veiklos sąlygos“ bei „paslaugų teikimo sąlygos“. Pataisa taikoma mokėjimo akcijomis sandoriams, kurių suteikimo data yra 2014 m. liepos 1 d. arba vėlesnė.

3-iojo TFAS pataisomis patikslinta, kad (1) prievolė sumokėti neapibrėžtąjį atlygį, kuris atitinka finansinės priemonės apibrėžimą, klasifikuojama kaip finansinis įsipareigojimas arba nuosavybė remiantis 32-ajame TAS pateiktais sąvokų apibrėžimais ir kad (2) bet koks ne nuosavybės neapibrėžtasis atlygis – tiek finansinis, tiek nefinansinis – yra vertinamas tikrąja verte kiekvieną finansinių ataskaitų parengimo datą, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais. 3-iojo TFAS pataisos taikomos verslo jungimams, kurių įsigijimo data yra 2014 m. liepos 1 d. arba vėlesnė.

8-ojo TFAS pataisomis reikalaujama atskleisti (1) vadovybės sprendimus, susijusius su veiklos segmentų agregavimu, įskaitant segmentų, kurie buvo agreguoti, ir ekonominių rodiklių, kurie buvo vertinami nustatant, ar agreguoti segmentai turi panašias ekonomines charakteristikas, apibūdinimą ir (2) segmento turto sutikrinimą su ūkio subjekto turtu, jeigu ataskaitose pateikiamas segmento turtas.

Išvadų dėl 13-ojo TFAS pagrindas patikslintas siekiant išaiškinti, kad išbraukiant tam tikrus 39-ojo TAS straipsnius po 13-ojo TFAS paskelbimo nebuvo siekiama panaikinti galimybės vertinti trumpalaikes gautinas ir mokėtinas sumas sąskaitoje faktūroje nurodyta suma, jeigu diskontavimo poveikis yra nereikšmingas.

16-ojo TAS ir 38-ojo TAS pataisomis patikslintas bendrosios balansinės vertės ir sukaupto nusidėvėjimo traktavimas, kai ūkio subjektas naudoja perkainojimo modelį.

24-ojo TAS pataisomis reikalaujama kaip susijusią šalį nurodyti ūkio subjektą, kuris atskaitas teikiančiam ūkio subjektui ar ataskaitas teikiančio ūkio subjekto patronuojančiai įmonei („vadovaujančiam ūkio subjektui“) teikia pagrindinių vadovujančių darbuotojų paslaugas ir atskleisti sąnaudas, kurias vadovaujantis ūkio subjektas patyrė, teikdamas paslaugas atskaitas teikiančiam ūkio subjektui.

„Bendros veiklos dalies įsigijimų apskaita“ – 11-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisytame standarte pateiktos naujos gairės, kaip apskaityti dalies įsigijimą bendroje veikloje, kurioje bendros veiklos vykdymas sudaro verslą.

„Tinkamų nusidėvėjimo ir amortizacijos metodų paaiškinimas“ – 16-ojo TAS ir 38-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šia pataisa Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV) patikslino, kad pajamomis pagrįstų metodų taikymas turto nusidėvėjimui apskaičiuoti nėra tinkamas, nes pajamos, gaunamos iš veiklos, kuri apima turto naudojimą, paprastai atspindi kitus veiksnius nei turto ekonominės naudos sunaudojimą.

„Nuosavybės metodo taikymas atskirose finansinėse ataskaitose“ – 27-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisomis bus leidžiama ūkio subjektams taikyti nuosavybės metodą savo atskirose finansinėse ataskaitose apskaitant investicijas į dukterines įmones, bendras įmones ir asocijuotąsias įmones.

2014 m. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Patobulinimai apima keturių standartų pataisas. 5-ojo TFAS pataisomis patikslinta, kad pardavimo būdo pasikeitimas (perklasifikavimas iš „skirto parduoti“ į „skirtą paskirstyti“ arba atvirkščiai) nėra pardavimo ar paskirstymo plano pasikeitimas ir kaip toks neturi būti apskaitytas. 7-ojo TFAS pataisomis pateiktos gairės, skirtos padėti vadovybei nustatyti, ar susitarimo sąlygos dėl perduoto finansinio turto aptarnavimo gali būti traktuojamos kaip tolesnis ryšys pagal 7-ąjį TFAS reikalaujamos atskleisti informacijos tikslams. Šiomis pataisomis taip pat patikslinta, kad 7-jame TFAS numatyti užskaitos atskleidimo reikalavimai nėra konkrečiai taikomi visiems tarpiniams laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai to reikalauja 34-asis TAS.

„Informacijos atskleidimo iniciatyva“ – 1-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Standarto pataisomis patikslinta reikšmingumo sąvoka ir paaiškinta, kad ūkio subjektas neturi specialiai atskleisti informacijos, kurios reikalauja TFAS, jei informacija, susijusi su atskleidimu, nėra reikšminga, net jei TFAS numatytas konkrečių reikalavimų sąrašas arba jie apibūdinti kaip minimalūs reikalavimai. Standarte pateiktos naujos gairės dėl finansinėse ataskaitose pateikiamų tarpinių sumų, visų pirma tai, kad tokias tarpines sumas (a) turi sudaryti straipsnių eilutės, kuriose nurodytos pagal TFAS pripažintos ir įvertintos sumos; (b) būtina pateikti ir pavadinti taip, kad tarpines sumas sudarančios straipsnių eilutės būtų aiškios ir suprantamos; (c) būtina pateikti nuosekliai visais laikotarpiais; ir kad (d) tokios tarpinės sumos neturi būti labiau išskirtos nei TFAS reikalaujamos pateikti tarpinės ir galutinės sumos.

Šie pakeitimai ir patobulinimai Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms reikšmingos įtakos neturėjo.

Kiti standartai, pakeitimai ir išaiškinimai, įsigalioję finansiniams metams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d., nėra aktualūs Grupei ir Bendrovei.

b) Dar neįsigalioję nauji standartai, pakeitimai ir išaiškinimai

Kiti nauji standartai, standartų pataisos ir aiškinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau, ir kurie nebuvo taikomi rengiant šias finansines ataskaitas, nurodyti toliau:

9-asis TFAS „Finansinės priemonės: klasifikavimas ir vertinimas“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, patvirtintas taikyti ES). Pagrindiniai naujajame standarte numatyti reikalavimai:

- finansinį turtą reikalaujama suskirstyti į tris grupes pagal tai, kaip jis yra vertinamas: finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina; finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais;
- skolos priemonių klasifikavimas priklauso nuo ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelio ir ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus. Jeigu skolos priemonė laikoma sutartiniais pinigų srautams gauti, ji gali būti apskaitoma amortizuota savikaina, jeigu ji taip pat tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą. Skolos priemonės, kurios tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą ir kurios sudaro ūkio subjekto portfelio, kuriame pinigų srautams gauti skirtas turtas yra laikomas ir parduodamas, gali būti pripažįstamos finansiniu turtu, vertinamu tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis. Finansinis turtas, kuris neapima pinigų srautų, tenkinančių tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų reikalavimo, turi būti vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (pavyzdžiui, išvestinės finansinės priemonės). Įterptosios išvestinės finansinės priemonės nuo šiol neatskiriamos nuo finansinio turto, tačiau į jas atsižvelgiama vertinant, ar vykdomas tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimas;
- investicijos į nuosavybės priemones visada vertinamos tikrąja verte. Tačiau vadovybė gali priimti neatšaukiamą sprendimą pripažinti tikrosios vertės pasikeitimą kitomis bendrosiomis pajamomis jeigu priemonė nėra skirta parduoti. Jeigu nuosavybės priemonė klasifikuojama kaip skirta parduoti, tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais;
- daugelis 39-jame TAS numatytų reikalavimų, susijusių su finansinių įsipareigojimų klasifikavimu ir vertinimu, buvo perkelti į 9-ąjį TFAS be pakeitimų. Pagrindinis pasikeitimas yra tas, kad ūkio subjektas kitų bendrųjų pajamų straipsnyje turės pateikti kredito rizikos, išskylančios dėl finansinių įsipareigojimų, klasifikuojamų kaip vertinamų tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pokyčių poveikį;
- 9-ajame TFAS nustatytas naujas vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo modelis – tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelis. Standarte numatytas trijų etapų metodas, grindžiamas finansinio turto kredito kokybės pokyčiu nuo pirminio pripažinimo momento. Praktikoje naujosios taisyklės reiškia, kad ūkio subjektai, apskaitoje pirmą kartą pripažindami finansinį turtą, kurio kredito kokybė nėra pablogėjusi, apskaitoje turės iš karto registruoti numatomus nuostolius, kurių suma lygi 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių sumai (prekybos gautinų sumų atveju, tikėtinų kredito nuostolių sumai už visą terminą). Tuo atveju, jeigu kredito rizika yra labai išaugusi, vertės sumažėjimas vertinamas nustatant tikėtinų kredito nuostolių sumą už visą terminą, o ne už 12 mėnesių. Modelyje numatyti procedūriniai supaprastinimai, apimantys lizingo ir prekybos gautinas sumas;
- apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai buvo pakeisti, siekiant juos labiau suderinti su rizikos valdymu. Standarte numatyta galimybė ūkio subjektams pasirinkti, ar taikyti 9-ajame TFAS numatytus apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimus, ar toliau taikyti 39-ąjį TAS visoms apsidraudimo nuo rizikos priemonėms, nes dabartinis standartas šiuo metu neapima makroapsidraudimo sandorių apskaitos.

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, patvirtintas taikyti ES). Naujame standarte pateiktas pagrindinis principas, kuriuo remiantis pajamos turi būti pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Kompleksinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, turi būti pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatų, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties naudos suvartojimo laikotarpį.

16-asis TFAS „Nuoma“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas ES). Naujajame standarte numatyti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo, informacijos atskleidimo principai. Pagal visas nuomos rūšis nuomininkas įgyja teisę naudoti turtą nuomos pradžioje ir, jeigu nuomos mokėjimai atliekami per tam tikrą laikotarpį, taip pat gauna finansavimą. Dėl to 16-uoju TFAS panaikinamas nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, kaip to reikalaujama 17-ajame TAS, o vietoj to pateikiamas bendras nuomininko apskaitos modelis. Nuomininkai turi pripažinti: (a) visų nuomos rūšių, kurių laikotarpis ilgesnis nei 12 mėnesių, turtą ir įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė yra nedidelė; (b) nuomos turto nusidėvėjimą atskirai nuo palūkanų už nuomos įsipareigojimus pelno (nuostolių) ataskaitoje. Į 16-ąjį TFAS iš esmės perkeliama 17-ajame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai. Dėl šios priežasties nuomotojas toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą arba finansinę nuomą ir apskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis.

„Informacijos atskleidimo iniciatyva“ – 7-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos ES). 7-ojo TAS pataisomis reikalaujama atskleisti iš finansinės veiklos atsirandančių įsipareigojimų pokyčių suderinimą.

„Pajamos pagal sutartis su klientais“ – 15-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos ES). Pataisomis nekeičiami pagrindiniai standarto principai, tačiau patikslinamas šių principų taikymas. Pataisomis patikslinama, kaip nustatyti veiklos įsipareigojimą (pasižadėjimas perduoti prekę ar paslaugą klientui) sutartyje; kaip nustatyti, ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės ar paslaugos teikėjas) ar agentas (atsakingas už prekės ar paslaugos teikimo organizavimą); ir kaip nustatyti, ar licencijos suteikimo pajamos turėtų būti pripažįstamos tam tikru momentu ar per tam tikrą laikotarpį. Be šių patikslinimų pataisose numatytos dvi papildomos išimtys, siekiant sumažinti sąnaudas ir sudėtingumą įmonei pirmą kartą taikant naująjį standartą.

„Investicinio turto perkėlimas“ – 40-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos ES). Pataisomis patikslinama, kad perkėlimas į investicinį turtą arba iš jo gali būti atliekamas tik tada, kai pasikeičia turto naudojimo paskirtis. Šis pasikeitimas turi būti pagrįstas įrodymais: ketinimo pasikeitimas, pats savaime, nėra pakankamas įrodymas perkėlimui pagrįsti.

TFAAK 22-asis aiškinimas „Sandoriai užsienio valiuta ir avansinis mokėjimas“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas ES). Aiškinimas taikomas tuomet, kai ūkio subjektas sumoka arba gauna avansinį mokėjimą pagal sutartis, sudarytas užsienio valiuta. Aiškinimu patikslinama, kad sandorio data, t. y. data, kurią nustatomas valiutų kursas, yra data, kurią ūkio subjektas atlieka pirminį nepiniginio turto ar nepiniginio įsipareigojimo, atsiradusio dėl avansinio mokėjimo, pripažinimą. Tačiau ūkio subjektas turi priimti sprendimą tam, kad nustatytų, ar išankstinis mokėjimas yra piniginis ar nepiniginis turtas, ar įsipareigojimas pagal 21-ojo TAS, 32-ojo TAS gaires ir principų sistemą apskaitos standartams rengti.

Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos naujieji aktualūs standartai ir patobulinimai turės jos finansinėms ataskaitoms.

Kiti TFAS standartai, jų keitimai ir patobulinimai, TFAAK išaiškinimai, kurie dar neįsigaliojo, Grupės ir Bendrovės vertinimu neturės reikšmingos įtakos arba nėra aktualūs.

2.2. Konsolidavimo principai

Dukterinė įmonė – tai tokia įmonė, kurią tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja Bendrovė. Bendrovė kontroliuoja ūkio subjektą, kai gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama, ir gali paveikti šią grąžą naudodamasi savo galia valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama.

Grupės konsoliduotosios finansinės ataskaitos apima AB „Litgrid“ ir jos dukterines įmones. Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra parengtos taikant tokias pačias apskaitos politikas ir apima tokį patį atskaitinį laikotarpį, kaip ir patronuojančios įmonės finansinės ataskaitos.

Dukterinės įmonės yra konsoliduojamos nuo datos, kai jų efektyvi tiesioginė ar netiesioginė kontrolė pereina Bendrovei, ir nebekonsoliduojamos nuo datos, kai ši kontrolė prarandama. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealizuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami.

2.3. Verslo jungimai tarp bendrai kontroliuojamų įmonių

Verslo jungimai tarp bendrai kontroliuojamų įmonių

Verslo jungimams, įvykusiems tarp bendrai kontroliuojamų įmonių, nėra taikomas 3 TFAS „Verslo jungimai“. Tokie verslo jungimai apskaitomi taikant buvusių apskaitinių verčių metodą. Grupė nepripažįsta turto bei įsipareigojimų jų tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną, o apjungia įsigytą turtą bei įsipareigojimus balansinėmis vertėmis. Prestižas neatsiranda, o skirtumas tarp sumokėto atlygio ar perleisto grynojo turto apskaitinės vertės bei gauto atlygio ar įsigyto grynojo turto apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose apskaitomas tiesiogiai nuosavame kapitale.

2.4. Parduoti laikomas turtas ir nutraukta veikla

Ilgalaikį turtą ir perleidžiamo turto grupes Grupė klasifikuoja kaip skirtas parduoti, jei jų balansinė vertė bus atgaunama daugiausiai iš pardavimo, o ne toliau jį naudojant. Toks ilgalaikis turtas ir perleidžiamo turto grupės, klasifikuojamos kaip laikomos parduoti, yra įvertinamos mažesne iš jų balansinės vertės ir tikrosios vertės atėmus pardavimo išlaidas.

Klasifikavimo į skirtą parduoti turtą kriterijai laikomi įgyvendintais tik tada, kai labai tikėtina, kad pardavimas įvyks, o turtas ar perleidžiamo turto grupė gali būti nedelsiant parduota esamos būklės. Pardavimui įvykdyti reikalingi veiksmai turėtų parodyti, kad nėra tikėtina, jog pardavimas gali būti nutrauktas. Vadovybė turi būti įsipareigojusi atlikti tikėtiną pardavimą per vienus metus nuo perkėlimo datos. Turtas ir įsipareigojimai, klasifikuojami kaip skirti parduoti, pateikiami finansinės būklės ataskaitoje atskirai kaip trumpalaikiai straipsniai.

2.5. Investicijos į dukterines įmones Bendrovės atskirose finansinėse ataskaitose

Investicijos į dukterines įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės padėties ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2.6. Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones

Asocijuota įmonė – tai tokia įmonė, kuriai Grupė ar Bendrovė daro reikšmingą įtaką, tačiau nekontroliuoja. Reikšminga įtaka – tai galimybė dalyvauti priimant ūkio subjekto, į kurį investuojama, finansinės ir veiklos politikos sprendimus, nekontroliuojant ar bendrai nekontroliuojant šios politikos. Ji paprastai susijusi su nuosavybės dalimi nuo 20 iki 50 proc. Bendrai valdoma įmonė yra jungtinės veiklos bendrovė, kurioje dalininkų susitarimu bendrai kontroliuojama vykdoma ekonominė veikla ir su veikla susijusiems strateginiams finansiniams ir veiklos sprendimams priimti būtinas vieningas šalių, kurios dalijasi kontrole, (dalininkų) sutikimas.

Asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės Grupės konsoliduotose finansinėse ataskaitose apskaitomos taikant nuosavybės metodą. Taikant nuosavybės metodą investicija į asocijuotą ir bendrai valdomą įmonę pradžioje yra apskaitoma savikaina, o po to apskaitinė vertė yra padidinama arba sumažinama po įsigijimo datos įvykusiais Grupės grynojo turto asocijuotoje ir bendrai valdomoje įmonėje dalies pasikeitimais, atėmus bet kokių investicijų vertės sumažėjimą.

Grupei tenkanti įsigytos asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės pelno ar nuostolių dalis po įsigijimo pripažįstama pelne (nuostoliuose) bendrųjų pajamų ataskaitoje, o Grupei tenkanti kitų bendrųjų pajamų pasikeitimų dalis po įsigijimo pripažįstama kitose bendrosiose pajamose. Šiomis sumomis yra koreguojama investicijų į asocijuotas įmones apskaitinė vertė.

Prestižas, susijęs su investicijomis į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones, yra įtraukiamas į investicijos balansinę vertę ir vertinamas dėl vertės sumažėjimo kaip investicijos dalis.

Asocijuotos ar bendrai valdomos įmonės nuostoliai, viršijantys Grupės dalį joje, įskaitant bet kurias kitas gautinas sumas, neužtikrintas turtu, nėra pripažįstami, išskyrus tuos atvejus, kai Grupė prisiima teisinius arba konstruktyvius įsipareigojimus arba padaro mokėjimus asocijuotos ar bendrai valdomos įmonės vardu.

Nerealizuotas pelnas iš sandorių tarp Grupės ir jos asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių yra eliminuojamas iki Grupės turimos investicijos dalies asocijuotoje ir bendrai valdomoje įmonėje. Nerealizuotas nuostolis taip pat eliminuojamas, jeigu sandoris nėra perleisto turto vertės sumažėjimo įrodymas.

Jeigu Grupės dalis asocijuotoje ar bendrai valdomoje įmonėje sumažėja, tačiau reikšminga įtaka yra išlaikoma, tik proporcinga praradimui, dalis sumų, anksčiau pripažintų kitose bendrosiose pajamose, yra perklasifikuojama į pelną (nuostolius).

Pelnas ir nuostoliai, atsiradę iš dalies asocijuotoje įmonėje sumažėjimo, yra pripažįstami pelne (nuostoliuose).

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės padėties ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2.7. Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

Turtas priskiriamas ilgalaikiam turtui, jeigu jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieni metai.

Visas ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškais, ne rečiau kaip kartą per 5 metus, atliekamais turto vertinimais, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma. Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu yra sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Pirmojo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusia apskaitinės vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale, o vertės sumažėjimo suma yra apskaitoma per pelno (nuostolių) straipsnį. Dėl vėlesnio turto perkainojimo susidariusi apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, tiesiogiai mažina perkainojimo rezervą nuosavame kapitale; visi kiti sumažėjimai apskaitomi per pelno (nuostolių) straipsnį. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas per pelno (nuostolių) straipsnį. Visi kiti turto vertės padidėjimai vėlesnių perkainojimų metu yra apskaitomi perkainojimo rezerve. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto bendrųjų pajamų ataskaitoje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliamas iš perkainojimo rezervo

į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį. Taip pat pardavus arba nurašius turto vienetą bet koks su šiuo turtu susijęs perkainojimo rezervo likutis yra perkeliamas į nepaskirstytąjį pelną.

Nebaigtos statybos straipsnyje yra apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Tokio turto įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Ilgalaikis nematerialusis turtas yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukaupią amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra (Grupė ir Bendrovė neturi neriboto tarnavimo laikotarpio nematerialiojo turto).

Nusidėvėjimas ir amortizacija

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, išskyrus žemę ir nebaigtą statybą, nusidėvėjimas (amortizacija) yra skaičiuojamas per įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius, taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Kiekvienų metų pabaigoje Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likvidacines vertes bei nusidėvėjimo (amortizacijos) metodą, užtikrindamos, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio turto naudojimo pobūdį. Įvertinimo pakeitimo įtaka, jei tokia yra, pripažįstama perspektyviai. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įvertinti naudingo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto grupės	Naudingo tarnavimo laikotarpiai (metais)
Pastatai	20-75
Statiniai ir mašinos:	
- Transformatorinių pastočių gamybiniai pastatai	30
- Statiniai, mašinos ir įrengimai, iš kurių:	
- 330, 110, 35 kV elektros energijos perdavimo oro linijos	40-55
- 330, 110, 35, 6-10 kV skirstyklos elektros įrenginiai	30-35
- 330, 110, 35, 6-10 kV galios transformatoriai	35
- elektros ir ryšių įtaisai	20-25
- elektros įrenginiai, iš jų:	15-35
- relinės apsaugos ir automatikos įrenginiai	15-35
- technologinio ir dispečerinio valdymo įrenginiai	8
- kiti įrenginiai	5-20
Transporto priemonės	4-10
Kitas materialusis turtas:	
- kompiuterinė technika ir ryšių priemonės	3-10
- inventoriūs, įrankiai	4-10
Nematerialusis turtas	3-4

Pelnas ar nuostolis, susidarantis dėl ilgalaikio turto pardavimo, apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp pardavimo pajamų ir turto likutinės vertės ir yra pripažįstamas ataskaitinių metų Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Remonto išlaidos yra pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ar Bendrovė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis Bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo metu, kai jos patiriamos.

2.8. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną metinių finansinių ataskaitų datą Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, jog šio turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti ilgalaikio turto vertės sumažėjimą (jei toks yra).

Atsiperkamoji vertė yra didesnioji iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, numatomi būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės, naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant būsimuosius pinigų srautus.

Jei turto (ar pinigų kuriančio vieneto) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pinigų kuriančio vieneto) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) straipsnyje, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė vėliau padidėja, apskaitinė turto (pinigų kuriančio vieneto) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pinigų kuriančio vieneto) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas per pelno (nuostolių) straipsnį iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Pastaruoju atveju jo vertės sumažėjimo panaikinimas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas (neviršijant buvusio vertės sumažėjimo sumos dydžio).

2.9. Finansinis turtas

Finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte (vertės pokytis apskaitomas per pelną (nuostolius) bendrųjų pajamų ataskaitoje), galimą parduoti finansinį turtą, finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas. Finansinio turto priskyrimas yra nustatomas pirminio pripažinimo metu.

Finansinio turto įsigijimai ir pardavimai apskaitoje pavaizduojami sandorio sudarymo dieną – dieną, kuomet įsipareigojama pirkti ar parduoti turtą. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra įvertinamas tikrąja verte. Jei investicijos apskaitytos ne tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas per pelną (nuostolius), prie investicijų pridedamos tiesioginės išlaidos, susijusios su sandoriu.

Grupės ir Bendrovės finansinis turtas apima pinigų ir pinigų ekvivalentus, trumpalaikius indėlius bankuose, investicijas į vertybinius popierius, iš pirkėjų ir kitas gautinas sumas.

Finansinio turto apskaita po pirminio pripažinimo priklauso nuo to, kuriai grupei finansinis turtas yra priskirtas.

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas yra neišvestinis finansinis turtas arba priskirtas šiai kategorijai, arba nepriskirtas jokiai kitai kategorijai. Jis yra priskiriamas ilgalaikiam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai sueina investicijos terminas ar vadovybė ketina jį parduoti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo dienos.

Galimas parduoti finansinis turtas pradžioje apskaitomas tikrąja verte pridėjus sandorio išlaidas, o vėliau – tikrąja verte. Tikrosios vertės pasikeitimai yra apskaitomi kitose bendrosiose pajamose.

Kai investicijos klasifikuojamos kaip galimos parduoti yra parduodamos ar sumažėja jų vertė, sukauptas tikrosios vertės koregavimas yra pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip pelnas arba nuostolis.

Investicijų, kuriomis yra prekiaujama aktyviose finansų rinkose, tikroji vertė yra nustatoma pagal tuo metu kotiruojamą uždarymo rinkos kainą, artimiausių finansinių ataskaitų datai. Investicijoms, kurioms nėra aktyvios rinkos, tikroji vertė yra nustatoma naudojant vertinimo metodus. Šie metodai apima vertės nustatymą remiantis rinkos sąlygomis pastaruoju metu rinkoje įvykdytais sandoriais, kitų iš esmės panašių finansinių priemonių kaina, diskontuotų pinigų srautų analize ar kitais vertinimo modeliais.

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo, – neišvestinis finansinis turtas, kuriuo prekiaujama aktyvioje rinkoje, turintis nustatytą galiojimo terminą su fiksuotais arba galimais nustatyti mokėjimais, kurį ūkio subjektas neabejotinai ketina ir gali laikyti iki galiojimo pabaigos. Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo, apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyviosios palūkanų normos metodą.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyviojoje rinkoje. Po pirminio pripažinimo toks finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas), atėmus bet kokį pripažintą vertės sumažėjimo nuostolį, kuris atspindi neatgautinas sumas. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro gryniesi pinigai kasoje ir pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės likvidžios investicijos (pradinis terminas iki 3 mėnesių), kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro gryniesi pinigai bankų sąskaitose, indėliai einamosiose sąskaitose ir kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos, kurių pradinis terminas iki 3 mėnesių.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų ir sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, tiksliai diskontuojanti numatomas būsimas grynujų pinigų išmokas ar įplaukas iki finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo grynosios balansinės vertės per numatytą finansinės priemonės galiojimo laikotarpį ar, jeigu būtina, per trumpesnį laikotarpį.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinių ataskaitų datą Grupė ir Bendrovė įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, jog šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo, kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto būsimiems pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kai skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant pradinę efektyvią palūkanų normą.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė sumažinama naudojant abejotinių gautinų sumų sąskaitą. Nuvertėjusios gautinos sumos nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po finansinės būklės ataskaitos datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per Bendrųjų pajamų ataskaitą, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- išlaikoma teisė į pinigų srautus, bet prisiimamas įsipareigojimas sumokėti visą sumą trečiąjį šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- perleidžiama teisė gauti pinigines įplaukas iš turto ir / arba (a) perleidžiama iš esmės visa su finansinio turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda, arba (b) nei perleidžiama, nei išlaikoma su finansiniu turtu susijusi rizika ir nauda, bet perleidžiama šio turto kontrolė.

Kai Grupė ir Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia, nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė ir Bendrovė yra vis dar susijusi. Sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės ir didžiausios numanomos sumos, kurią Grupei ir Bendrovei gali tekti sumokėti.

2.10. Atsargos

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina – priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargų savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius, kurie vėliau nėra atgaunami iš mokesčių institucijų, bei tas pridėtines išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas pardavimo išlaidas.

2.11. Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti

Ilgalaikis turtas klasifikuojamas kaip skirtas parduoti tuomet, jeigu jo apskaitinė vertė bus atgauta jį pardavus ir kai turto pardavimas yra labai tikėtinas. Parduoti skirtas turtas yra apskaitomas žemesne iš apskaitinės vertės ir tikrosios vertės, sumažintos numatomomis pardavimo išlaidomis.

2.12. Prekybos skolos ir kiti finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, įskaitant paskolas, pradinio pripažinimo metu yra apskaitomi tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas.

Vėlesniais laikotarpiais finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos pripažįstamos naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, kaip tai aprašyta šio aiškinamojo rašto 2.9 punkte.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų finansinių įsipareigojimų verčių pripažįstamas Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Prekybos skolos

Prekybos skolos yra įsipareigojimas apmokėti už prekes ir paslaugas, įsigytas iš tiekėjų įprastinės veiklos metu.

Prekybos skolos yra klasifikuojamos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai, jeigu apmokėjimo terminas sueina per vienus metus. Priešingu atveju jos yra parodomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai.

2.13. Dividendų paskirstymas

Dividendų paskirstymas Bendrovės akcininkams pripažįstamas įsipareigojimu Grupės ir Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kai dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

2.14. Užsienio valiuta

2015 m. sausio 1 d. – euro įvedimo Lietuvos Respublikoje dieną pasikeitė Grupės funkcinė valiuta. Perskaičiuojant litus į eurus buvo taikomas euro ir lito perskaičiavimo kursas, lygus 3,45280 lito už 1 eurą, kurį neatšaukiamai nustatė ES taryba.

Kiekvienos Grupės įmonės finansinės ataskaitos yra pateiktos pagrindine ekonomine aplinkos, kurioje įmonė veikia, valiuta (funkcine valiuta). Konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose kiekvienos Grupės įmonės finansiniai veiklos rezultatai bei finansinė būklė yra pateikti eurais, kurie yra Bendrovės funkcinė valiuta ir Grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų pateikimo valiuta. Visa finansinė informacija, pateikta eurais, yra suapvalinta iki artimiausio tūkstančio, jeigu nenurodyta kitaip. Kadangi šiose ataskaitose sumos yra suapvalintos iki tūkstančių eurų, tai dėl apvalinimo sumos lentelėse gali nesutapti.

Sandoriai užsienio valiuta apskaitoje vaizduojami eurais pagal sandorio atlikimo dieną Europos Centrinio Banko ir Lietuvos banko skelbiamus euro ir užsienio valiutų santykius. Piniginis turtas ir įsipareigojimai yra perskaičiuojami į eurus finansinių ataskaitų sudarymo datos kursu. Pelnas ir nuostoliai, patirti dėl atsiskaitymų pagal šiuos sandorius bei dėl piniginio turto ar įsipareigojimų perskaičiavimo į eurus, yra įtraukiami į ataskaitinio laikotarpio pelną (nuostolius).

Nuo 2002 m. vasario 2 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d. litas buvo susietas su euru santykiu 3,4528 lito už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kasdien nustatydavo Lietuvos bankas.

2.15. Dotacijos

Dotacijos, susijusios su turtu

Jeigu valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos yra gautos ilgalaikio turto forma arba yra skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti, jos laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Šios dotacijos apskaitomos mažinant susijusio ilgalaikio turto apskaitinę vertę. Dotacijos bendrųjų pajamų ataskaitoje yra pripažįstamos per turto gyvavimo laikotarpį mažinant nusidėvėjimo sąnaudas. Strateginiams projektams rengti ir įgyvendinti Bendrovei skirtos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) lėšos apskaitomos kaip dotacijos, susijusios su turtu. Jos taip pat apskaitomos mažinant susijusio ilgalaikio turto apskaitinę vertę ir bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstamos per turto gyvavimo laikotarpį mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Avansu gautos dotacijos, susijusios su ilgalaikio turto įsigijimu, yra apskaitomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai iki tokio turto įsigijimo momento.

Sukauptos gautinos dotacijos yra apskaitomos kitose gautinose sumose, kai, vadovaujantis sutartimi, kuria Europos Komisija įsipareigoja finansuoti strateginius projektus, gauti tvirti įrodymai, kad finansavimas bus gautas.

2.16. Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė ir Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimui specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimo metodas, atidėjinio balansinė vertė didėja kiekvieną laikotarpį, siekiant atspindėti praėjusį laiką. Toks didėjimas pripažįstamas kaip skolinimosi išlaidos.

2.17. Išmokos darbuotojams

(a) Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė ir Grupė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau – Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytą įmokų planą ir vadovaudamasi šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytą įmokų planas – tai planas, pagal kurį Bendrovė ir Grupė moka

nustatyto dydžio įmokas ir ateityje neturės jokio teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo ir toliau mokėti šias įmokas, jeigu Fondas neturės pakankamai turto, kad galėtų visiems darbuotojams sumokėti išmokas, susijusias su tarnyba dabartiniu ar ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudoms.

(b) Premijų planai

Bendrovė ir Grupė pripažįsta įsipareigojimą ir premijų sąnaudas, kuomet turi sutartinį įsipareigojimą arba praeityje buvo taikoma praktika, sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

(c) Išmokos darbuotojams išeinant į pensiją sulaukus pensinio amžiaus

Kiekvienam Grupės ir Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka, o pagal Bendrovėje galiojančią kolektyvinę sutartį – 3 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas balanse ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinių ataskaitų sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas vyriausybės obligacijoms, kurios išreikštos tokia valiuta, kuria bus sumokėtos išmokos darbuotojams ir kurių terminas panašus į susijusio įsipareigojimo terminą.

2.18. Ateinančių laikotarpių pajamos

Perkrovų pajamos susidaro dėl nepakankamo elektros linijų pralaidumo formuojantis skirtingoms elektros rinkos kainoms Lietuvoje, Švedijoje, Lenkijoje ir Latvijoje. Biržos operatorius („Nord Pool AS“) dėl kainų skirtumų skirtingose prekybos zonose gautas pajamas lygiomis dalimis paskirsto tarp sistemines jungtis eksploatuojančių šalių perdavimo sistemų operatoriams.

2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 714/2009 „Dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003“ nustato, kad perkrovų pajamos gali būti naudojamos: a) užtikrinti, kad paskirstytuoju jungčių pralaidumu iš tikrųjų būtų galima pasinaudoti; b) išlaikyti ar išplėsti tinklų pralaidumą investicijomis į tinklą, visų pirma investicijomis į naujas jungiamąsias linijas; c) jeigu pajamų negalima veiksmingai panaudoti a) ir (arba) b) punktuose nustatytiems tikslams, pritarus atitinkamų valstybių narių reguliavimo institucijoms jas galima panaudoti neviršijant didžiausios sumos, kurią turi nustatyti tos reguliavimo institucijos, kaip pajamas, į kurias turi atsižvelgti reguliavimo institucijos, tvirtindamos tinklo tarifų apskaičiavimo ir (arba) tinklo tarifų nustatymo metodiką.

Priklausomai nuo ES Reglamente numatytos paskirties, perkrovų pajamos pripažįstamos:

- a) užtikrinti, kad paskirstytuoju jungčių pralaidumu būtų galima pasinaudoti – pajamomis tuo laikotarpiu, kuriuo patiriamos susijusios sąnaudos. Kai tarp sisteminė jungtis neplanuotai atsijungia, o jungties pajėgumai jau yra suprekiuoti elektros biržoje (t. y. jie jau yra paskirstyti), linijų valdantys operatoriai užtikrina, kad rinkos dalyviai pasinaudotų suprekiuotais pajėgumais. Tokiu atveju operatoriai patiria kaštus, kurie susidaro dėl kainų skirtumo tarp operatorių suprekiautos elektros energijos kainos ir Bendrovės pirktos / parduotos reguliavimo ir / ar balansavimo elektros energijos kainos;
- b) išlaikyti ar išplėsti jungčių pralaidumą – finansinėse ataskaitose perkrovų pajamos pripažįstamos remiantis dotacijų apskaitos principais, t. y. pradžioje perkrovų pajamos pripažįstamos ateinančių laikotarpių pajamomis, tuomet apskaitomos mažinant atitinkamo turto vertę, o vėliau pripažįstamos pajamomis mažinant susijusio turto nusidėvėjimo sąnaudas per turto naudingo tarnavimo laikotarpį;
- c) sumažinti tarifą – pripažįstama pajamomis tuo laikotarpiu, kurį Bendrovė gauna mažiau pajamų dėl nustatytų mažesnių tarifų.

2.19. Nuomos apskaita

Nuoma yra pripažįstama išperkamąja, kai pagal nuomos sąlygas nuomininkui iš esmės perduodama visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Veiklos nuoma – tai į išperkamosios nuomos sąvoką neįeinanti nuoma. Vertinimas, ar sutartis atitinka išperkamosios veiklos nuomos sąlygas, atliekamas pasirašant tokią sutartį.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Pajamos pagal veiklos nuomos sutartis yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomininkas

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

2.20. Segmentų ataskaita

Informacija apie verslo segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją pagrindiniam sprendimui priimančiam asmeniui. Pagrindinis sprendimas priimantis asmuo, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, yra valdyba, priimanti strateginius sprendimus.

2.21. Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė ir Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pajamos įvertinamos gauto ar gautino atlygio tikrąja verte, neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio, atėmus nuolaidas. Pajamų pripažinimui taip pat taikomi šie kriterijai:

Pajamos iš elektros energijos perdavimo, galios rezervavimo ir prekyba reguliavimo bei balansavimo elektros energija

Pajamos iš elektros energijos perdavimo, galios rezervavimo ir prekyba reguliavimo bei balansavimo elektros energija yra pripažįstamos suteikus paslaugą arba pardavus elektros energiją, t. y. kai pirkėjui perduodama rizika ir su sandoriu susijusi ekonominė nauda.

Kainų reguliavimas

Perdavimo paslaugų kainos reguliuojamos Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – Komisija) nustatant perdavimo paslaugos viršutines kainų ribas. Konkrečias perdavimo kainas ir tarifus nustato paslaugos teikėjas, neviršydamas Komisijos patvirtintų ribų.

Gamintojų ir nepriklausomų tiekėjų parduodamos elektros energijos ir rezervinės galios kainos nereguliuojamos, išskyrus atvejus, kai gamintojas ar nepriklausomas tiekėjas užima daugiau kaip 25 proc. rinkos. Tokiu atveju kainų reguliavimo tvarką nustato Komisija.

Grupė perka galios rezervavimo paslaugą iš elektros energijos tiekėjų pagal galios rezervavimo sutartis, o vėliau teikia šią paslaugą skirstomojo tinklo operatoriams bei elektros energijos vartotojams pagal Komisijos nustatytą tarifą. Grupė apskaito pajamas bendrąja verte, nes teikdama šias paslaugas veikia kaip pagrindinis paslaugos teikėjas.

Naujų vartotojų ar gamintojų prijungimas prie elektros energijos perdavimo tinklo

Nuo 2010 m. (taikoma turtui, gautam iš klientų po 2009 m. liepos 1 d.) iki atskyrimo – AB „Lietuvos energija“, o vėliau – Bendrovė gautus mokesčius už naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą prie elektros tinklo pripažįsta pajamomis iš karto, kai naujas vartotojas ar gamintojas yra prijungiamas tais atvejais, kai naujo vartotojo ar gamintojo ateityje mokama elektros energijos kaina už Bendrovės / Grupės teikiamas paslaugas nesiskiria nuo kitų vartotojų ar gamintojų, kurie nėra sumokėję tokių prijungimo mokesčių.

Iki 2009 m. liepos 1 d. AB „Lietuvos energija“ gauti mokesčiai už naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą prie tinklo apskaitomi ilgalaikiame turte mažinant susijusio turto apskaitinę vertę. Šie mokesčiai bendrųjų pajamų ataskaitoje yra pripažįstami per susijusio turto gyvavimo laikotarpį mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Remonto paslaugų pajamos

Individualių sutarčių / projektų su klientais, pvz., remonto paslaugų, pajamos pripažįstamos proporcingai atliktam darbui, kuris įvertinamas palyginant realiai patirtas projekto sąnaudas su bendromis numatytomis projekto sąnaudomis. Tikėtinas pelningumo pokytis apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai tokie pokyčiai nustatomi. Projektai reguliariai peržiūrimi ir nuostaičius, kad sandoris bus nuostolingas, apskaitomi atitinkami atidėjiniai.

Kitos pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateiktos kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

Pelną iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo bei nuomos pajamas Grupė ir Bendrovė apskaito kaip kitas pajamas.

Dividendų pajamos

Dividendų pajamos pripažįstamos, kai nustatoma teisė gauti jų išmokėjimą.

Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų pajamų ir sąnaudų pripažinimas

VIAP lėšos – tai lėšos, sumokamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikėjams, kurių sąrašą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. Metines VIAP lėšas nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija).

Bendrovė / Grupė VIAP pajamomis pripažįsta:

- Komisijos Bendrovei / Grupei skirtas VIAP lėšas už elektros energijos gamybos įrenginių, elektros energijos gamybai naudojančių vėjo, biomasės, saulės energiją ar hidroenergiją,

prijungimą prie perdavimo tinklų, perdavimo tinklų optimizavimą, plėtrą ir (ar) rekonstrukciją, susijusią su atsinaujinančios energijos išteklius naudojančių gamintojų pagamintos elektros energijos priėmimu ir persiuntimu;

- Komisijos Bendrovei / Grupei skirtas VIAP lėšas už elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, balansavimą.

2.22. Skolinimosi kaštai

Skolinimosi kaštai, tiesiogiai susiję su turto, kuriam pagaminti ar jį paruošti naudoti ar parduoti reikia pakankamai daug laiko, pasigaminimu ar paruošimu naudoti ar parduoti, yra pridedami prie šio turto įsigijimo vertės tol, kol šis turtas visiškai parengiamas naudoti ar parduoti. Palūkanų pajamos, susijusios su laikinu skolintų lėšų investavimu iki jos bus panaudotos turto įsigijimui, yra atimamos iš turto įsigijimo vertės.

Kiti skolinimosi kaštai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai patiriami.

2.23. Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos.

Pelno mokestis

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų pelno prieš apmokestinimą, pakoreguoto tam tikromis apmokestinamojo pelno nemažinančiomis / nedidinančiomis sąnaudomis / pajamomis. Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos naudojant pelno mokesčio tarifą, galiojusį finansinių ataskaitų datą. 2016 m. ir 2015 m. pelno mokesčio tarifas buvo 15 proc.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidaro dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno. Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeliamų atskaitomų mokestinių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. atskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos.

Atidėtasis pelno mokestis

Atidėtasis pelno mokestis apskaitomas balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neturi įtakos nei apmokestinamajam, nei finansiniam pelnui.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datą ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį

pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai užskaitomi tarpusavyje, kai jie susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tos pačios mokesčių institucijos, ir kai egzistuoja pagal įstatymą įgyvendinama teisė užskaityti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimu.

Pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis už ataskaitinį laikotarpį

Ataskaitinio laikotarpio ir atidėtasis pelno mokestis pripažįstami pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukiami į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokestis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose. Tuomet mokesčiai taip pat apskaitomi atitinkamai nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose.

2.24. Vienai akcijai tenkantis pelnas

Vienai akcijai tenkantis pelnas apskaičiuojamas dalijant akcininkams tenkantį grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų svertinio vidurkio. Tuo atveju, kai akcijų skaičius pasikeičia, tačiau tai neturi įtakos ekonominių resursų pasikeitimui, svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis pakoreguojamas proporcingai akcijų skaičiaus pasikeitimui taip, lyg šis pasikeitimas būtų įvykęs ankstesniojo laikotarpio pradžioje.

Bendrovė neturi jokių pelnų vienai akcijai mažinančių akcijų pasirinkimo sandorių, todėl vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintas pelnas nesiskiria.

2.25. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ištekliai, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.26. Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį finansinių ataskaitų datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

2.27. Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra sudengiami, išskyrus atvejus, kai atskiras standartas specifiskai tokio sudengimo reikalauja.

2.28. Tikrosios vertės vertinimas

Tikroji vertė – tai kaina, kuri būtų gauta pardavus turtą arba kuri būtų sumokėta perdavus įsipareigojimą įprasto tarp rinkos dalyvių įvykusio sandorio metu nustatymo dieną. Tikrosios vertės nustatymas paremtas prielaida, kad turto pardavimo ar įsipareigojimų perdavimo sandoris vyksta arba: pagrindinėje turto ar įsipareigojimų rinkoje, ar jei nėra pagrindinės rinkos – turtui ar įsipareigojimams pačioje palankiausioje rinkoje.

Pagrindinė ar pati palankiausia rinka turi būti Bendrovei / Grupei prieinama.

Turto ar įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma naudojant tas prielaidas, kurias naudotų rinkos dalyviai norėdami nustatyti turto ar įsipareigojimų kainą, darant prielaidą, kad rinkos dalyviai turi geriausių ekonominių interesų.

Nefinansinio turto tikroji vertė nustatoma atsižvelgiant į rinkos dalyvio gebėjimą generuoti ekonominę naudą, naudojant turtą efektyviausiai ir geriausiai arba parduodant jį kitam rinkos dalyviui, kuris turtą naudotų efektyviausiai ir geriausiai.

Bendrovė / Grupė naudoja vertinimo metodikas, kurios esamomis aplinkybėmis yra tinkamos ir apie kurias turima pakankamai duomenų tikrajai vertei nustatyti, naudodama kuo daugiau svarbių rinkose stebimų duomenų ir kuo mažiau rinkose nestebimų duomenų.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kurių tikroji vertė yra nustatoma ar atskleidžiama finansinėje ataskaitoje, yra suskirstomi pagal toliau aprašomą tikrosios vertės hierarchiją, kuri paremta tikrajai vertei nustatyti naudojamais reikšmingais žemiausio lygio duomenimis:

- 1 lygis – tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviosiose rinkose;
- 2 lygis – vertinimo metodikos, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai rinkose stebimi žemiausio lygio duomenys, reikšmingi nustatant tikrąją vertę;
- 3 lygis – vertinimo metodikos, kuriose rinkose nestebimi žemiausio lygio duomenys, reikšmingi nustatant tikrąją vertę.

Turtą ir įsipareigojimus, kurie finansinėse ataskaitose pripažįstami pakartotinai, Grupė ir Bendrovė pakartotinai vertindama skirstymą nusprendžia, ar perkeliamos sumos vyko tarp hierarchijos lygių (pagal žemiausio lygio duomenis, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę apskritai) kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

Vertinimus atlieka vadovybė kiekvieną ataskaitinę dieną. Siekdama atskleisti informaciją apie tikrąją vertę Bendrovė / Grupė nustatė turto ir įsipareigojimų klases pagal turto ir įsipareigojimų pobūdį, ypatybes bei riziką ir anksčiau apibūdintą tikrosios vertės hierarchijos lygį.

2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose Grupė ir Bendrovė neturėjo reikšmingo pakartotinai arba vieną kartą tikrąją vertę įvertinto turto ar įsipareigojimų, išskyrus galimą parduoti finansinį turtą (2.9 ir 8 pastabos) ir ilgalaikį materialųjį turtą (2.7 ir 6 pastabos).

Turtą ir įsipareigojimus, kurių tikroji vertė atskleidžiama finansinėse ataskaitose, sudaro pinigai ir pinigų ekvivalentai, iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos bei paskolos. Vadovybė įvertino, kad paskolų tikroji vertė 2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d. buvo apytikriai lygi jų balansinei vertei, kadangi už jas buvo mokamos kintamos palūkanų normos, o kito minėto finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė apytiksliai prilygsta jų apskaitinei vertei daugiausiai dėl šių priemonių trumpalaikio termino 2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d.

3. Pagrindiniai apskaitiniai vertinimai ir prielaidos

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja taikomą apskaitos politiką bei pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų

atskleidimus. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo tokių vertinimų. Rengiant šias finansines ataskaitas, reikšmingi vadovybės vertinimai ir prielaidos bei pagrindiniai neapibrėžtumų šaltiniai, dėl kurių kyla rizika, kad susijusio turto ir įsipareigojimų apskaitinė vertė ateinančiais finansiniais metais bus reikšmingai pasikeitusi, buvo tokie:

Investicijų vertės sumažėjimas

Dukterinių, asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių akcijomis nėra prekiaujama viešai, todėl Bendrovės vadovybė galimą jų atsiperkamąją vertę įvertino naudodama diskontuotas būsimas pinigines įplaukas pagal kelerių metų finansines prognozes arba netiesiogiai rinkoje prieinamus duomenimis apie panašius sandorius.

Investicijos į UAB „Tetas“ atsiperkamoji vertė 2015 m. gruodžio 31 d. buvo apskaičiuota diskontuotų pinigų srautų metodu atsižvelgus į sumažėjusius finansinius įsipareigojimus ir 2015 m. veiklos rezultatų įtakotos geresnę UAB „Tetas“ generuojamų pinigų srautų prognozę. Investicijai buvo apskaitytas vertės sumažėjimo atstatymas lygus 1 540 tūkst. Eur. Naudota diskonto norma (WACC po mokesčių) sudarė 8,19 proc.

Ilgalaikio materialiojo turto vertinimas

Kaip aprašyta 6 pastaboje Bendrovė atliko ilgalaikio materialiojo turto vertinimą. Nustatant turto tikrąją vertę, pagrindinę įtaką daro naudojamos prielaidos vertinant būsimųjų laikotarpių perdavimo paslaugos tarifą. Ilgalaikio materialiojo turto tikrajai vertei nustatyti naudotos prielaidos plačiau atskleistos minėtoje pastaboje.

Perkrovų pajamos

Vadovaujantis apskaitos principais, aprašytais 2.18 pastaboje, perkrovų pajamų pripažinimas priklauso nuo paskirties, kuriai naudojamos šios pajamos. Šios paskirtys aprašytos Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (EB) Nr. 714/2009. Remiantis Bendrovės sprendimu, ateinančių laikotarpių perkrovų pajamos 2016 m. gruodžio 31 d. bus panaudotos investicijoms į jungtis būsimais laikotarpiais. 2016 m. Bendrovė patyrė 3,439 tūkst. Eur sąnaudų, kad užtikrintų paskirtojo pralaidumo panaudojimą, ir bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažino tokią pačią sumą perkrovų pajamų (taip pat žr. 20 pastabą).

4. Palyginamųjų duomenų koregavimas

2016 metais Bendrovės vadovybė priėmė sprendimą pakeisti apskaitos politiką, susijusią su perkrovų pajamų apskaita (2.18 pastaba), ir iki 2016 metų gautas perkrovų pajamas, kurios buvo pripažintos bendrųjų pajamų ataskaitoje (nors jos nebuvo panaudotos paskirstytojo jungčių pralaidumo užtikrinimui) pripažinti ateinančių laikotarpių pajamomis, kurios mažina ilgalaikio materialiojo turto vertę. Dėl apskaitos politikos pasikeitimo sudarant 2016 m. finansines ataskaitas palyginamieji skaičiai buvo pakoreguoti taip: finansinės padėties ataskaitoje 2015 m. gruodžio 31 d. ilgalaikio materialiojo turto vertė sumažėjo 495 tūkst. eurų, atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas sumažėjo 74 tūkst. eurų ir nepaskirstytasis pelnas sumažėjo 421 tūkst. eurų, bendrųjų pajamų ataskaitoje pajamos sumažėjo 495 tūkst. eurų, atidėtojo pelno mokesčio pajamos padidėjo 74 tūkst. eurų ir grynas pelnas sumažėjo 421 tūkst. eurų bei pinigų srautų ataskaitoje sumažėjo grynas pelnas 421 tūkst. eurų, sumažėjo pelno mokesčio sąnaudos 74 tūkst. eurų ir padidėjo perkrovų valdymo pajamos 495 tūkst. eurų.

5. Ilgalaikis nematerialusis turtas

Grupė	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
2014 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	32	2 320	21	2 373
Sukaupta amortizacija	(19)	(1 392)	(18)	(1 429)
Likutinė vertė	13	928	3	944
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimai	-	284	9	293
Nurašymai	-	(4)	(1)	(5)
Perklasifikavimas iš IMT	-	66	-	66
Perklasifikuota į turtą, skirtą parduoti	-	(15)	(8)	(23)
Amortizacija	(11)	(385)	(3)	(399)
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	2	874	-	876
2015 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	32	2 551	14	2 597
Sukaupta amortizacija	(30)	(1 677)	(14)	(1 721)
Likutinė vertė	2	874	-	876
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimai	-	1 232	-	1 232
Perklasifikavimas į (iš) IMT	20	(166)	-	(146)
Perklasifikavimas tarp grupių	80	(80)	-	-
Amortizacija	(7)	(464)	-	(471)
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	95	1 396	-	1 491
2016 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	114	3 128	2	3 244
Sukaupta amortizacija	(19)	(1 732)	(2)	(1 753)
Likutinė vertė	95	1 396	-	1 491
Bendrovė				
2014 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	32	2 178	14	2 224
Sukaupta amortizacija	(19)	(1 277)	(13)	(1 309)
Likutinė vertė	13	901	1	915
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimai	-	269	-	269
Perklasifikavimas į (iš) IMT	-	66	-	66
Amortizacija	(11)	(368)	(1)	(380)
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	2	868	-	870
2015 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	32	2 513	14	2 559
Sukaupta amortizacija	(30)	(1 645)	(14)	(1 689)
Likutinė vertė	2	868	-	870
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimai	-	1 230	-	1 230
Perklasifikavimas į (iš) IMT	20	(166)	-	(146)
Perklasifikavimas tarp grupių	80	(80)	-	-
Amortizacija	(7)	(461)	-	(468)
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	95	1 391	-	1 486
2016 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	114	3 091	2	3 207
Sukaupta amortizacija	(19)	(1 700)	(2)	(1 721)
Likutinė vertė	95	1 391	-	1 486

6. Ilgalaikis materialusis turtas

Grupė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kitas materialusis ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2014 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė	534	9 625	283 667	758	8 192	63 368	366 144
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(179)	(135)	(628)	(801)	-	(1 743)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-	-
Likutinė vertė	534	9 446	283 532	130	7 391	63 368	364 401
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.							
	534	9 446	283 532	130	7 391	63 368	364 401
Įsigijimai	-	-	13	22	811	234 896	235 742
Nurašymai	-	(189)	(2 426)	-	-	-	(2 615)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	-	(3)	-	13	10
Perklasifikavimas į turtą skirtą parduoti	-	-	-	-	(7)	-	(7)
Perklasifikavimas į INT	-	-	-	-	(7)	(59)	(66)
Perklasifikavimas į (iš) negautas dotacijas	-	-	(16 465)	-	-	-	(16 465)
Dotacijų sudengimai su ilgalaikiu turtu	-	-	(2 654)	-	-	(147 808)	(150 462)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	3 459	131 819	-	2 658	(137 936)	-
Nusidėvėjimas	-	(581)	(18 741)	(56)	(2 012)	-	(21 390)
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	534	12 135	375 078	93	8 834	12 474	409 148
2015 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė	534	12 872	393 700	769	11 587	12 474	431 936
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(737)	(18 622)	(676)	(2 753)	-	(22 788)
Likutinė vertė	534	12 135	375 078	93	8 834	12 474	409 148
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.							
	534	12 135	375 078	93	8 834	12 474	409 148
Įsigijimai	-	32	11	66	619	90 063	90 791
Pardavimai	-	(8)	-	-	-	-	(8)
Nurašymai	-	-	(1 152)	-	(23)	-	(1 175)
Vertės sumažėjimas	-	-	(434)	-	-	(68)	(502)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	-	-	947	64	1 011
Perklasifikavimas į INT	-	-	-	-	(28)	174	146
Perklasifikavimas į (iš) negautas dotacijas	-	-	(2 404)	-	-	-	(2 404)
Dotacijų sudengimai su ilgalaikiu turtu	-	-	(32 790)	-	(120)	(39 514)	(72 424)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	(258)	50 911	-	2 157	(52 810)	-
Nusidėvėjimas	-	(585)	(23 150)	(53)	(2 362)	-	(26 150)
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	534	11 316	366 070	106	10 024	10 383	398 433
2016 m. gruodžio 31 d.							
Įsigijimo vertė	534	12 634	407 733	835	15 132	10 383	447 251
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(1 318)	(41 663)	(729)	(5 108)	-	(48 818)
Likutinė vertė	534	11 316	366 070	106	10 024	10 383	398 433

Bendrovė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Kitas materialusis ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2014 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	534	9 153	283 289	7 087	63 368	363 431
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	-	-	-
Likutinė vertė	534	9 153	283 289	7 087	63 368	363 431
Likutinė vertė 2014 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimai	-	-	-	652	234 896	235 548
Nurašymai	-	(189)	(2 417)	-	-	(2 606)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	-	-	13	13
Perklasifikavimas į INT	-	-	-	(7)	(59)	(66)
Perklasifikavimas į (iš) negautas dotacijas	-	-	(16 465)	-	-	(16 465)
Dotacijų sudengimai su ilgalaikiu turtu	-	-	(2 654)	-	(147 808)	(150 462)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	3 459	131 819	2 658	(137 936)	-
Nusidėvėjimas	-	(547)	(18 702)	(1 882)	-	(21 131)
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	534	11 876	374 870	8 508	12 474	408 262
2015 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	534	12 399	393 324	10 391	12 474	429 122
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(523)	(18 454)	(1 883)	-	(20 860)
Likutinė vertė	534	11 876	374 870	8 508	12 474	408 262
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimai	-	32	1	463	90 063	90 559
Nurašymai	-	-	(1 152)	(22)	-	(1 174)
Vertės sumažėjimas	-	-	(434)	-	(68)	(502)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	-	947	64	1 011
Perklasifikavimas į INT	-	-	-	(28)	174	146
Perklasifikavimas į (iš) negautas dotacijas	-	-	(2 404)	-	-	(2 404)
Dotacijų sudengimai su ilgalaikiu turtu	-	-	(32 790)	(120)	(39 514)	(72 424)
Perklasifikavimas tarp grupių	-	(258)	50 911	2 157	(52 810)	-
Nusidėvėjimas	-	(552)	(23 110)	(2 270)	-	(25 932)
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	534	11 098	365 892	9 635	10 383	397 542
2016 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	534	12 173	407 347	13 853	10 383	444 290
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(1 075)	(41 455)	(4 218)	-	(46 748)
Likutinė vertė	534	11 098	365 892	9 635	10 383	397 542

Nurašymus daugiausia sudaro turto dalių, kurios pakeičiamos turto rekonstrukcijos metu, nurašymai.

Bendrovėje kapitalizavimo kriterijus tenkinančių palūkanų sąnaudų suma už laikotarpį, pasibaigusį 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 631 tūkst. Eur (už laikotarpį, pasibaigusį 2015 m. gruodžio 31 d. – 1 586 tūkst. Eur). Ši suma buvo sumažinta 1 481 tūkst. Eur (už laikotarpį, pasibaigusį 2015 m. gruodžio 31 d. – 643 tūkst. Eur). Bendra kapitalizuotų palūkanų suma sudarė 150 tūkst. Eur. (už laikotarpį, pasibaigusį 2015 m. gruodžio 31 d. – 943 tūkst. Eur). Kapitalizavimui taikyta metinė palūkanų norma 0,2 proc. (už laikotarpį, pasibaigusį 2015 m. gruodžio 31 d. – 0,2 proc.).

Bendrovė 2014 m. atliko ilgalaikio materialiojo turto vertinimą 2014 m. gruodžio 31 d. datai ir perkainojo turtą bei apskaitė turto vertės sumažėjimą. Atlikus ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės vertinimą buvo apskaitytas 185 694 tūkst. Eur turto vertės sumažėjimas, kuriame įtrauktas 62 494 tūkst. Eur perkainavimo rezervo sumažėjimas, o likusi suma – 123 200 tūkst. Eur buvo pripažinta kaip vertės sumažėjimo sąnaudos. Turto vertės sumažėjimą didžiąja dalimi sąlygojo reguliacinės aplinkos pasikeitimai, įvykę po paskutinio turto vertinimo 2008 metais.

2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovė, įvertinusi ar nepasikeitė turto ankstesnio vertinimo prielaidos ir ar nereikia atlikti naujo vertinimo ar vertės sumažėjimo testo, konstatavo:

- Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės Komisija (toliau – Komisija) 2015 m. rugsėjo 21 d. nutarimu Nr. 03-509 iš esmės pakeitė elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodiką (toliau – Metodika) nuostatas ir įtvirtino ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (toliau – LRAIC) modelio taikymą perdavimo kainos viršutinės ribos nustatyme;
- Metodikoje neatsižvelgiama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. 1026 patvirtintą „Valstybės reguliuojamų kainų elektros energetikos sektoriuje nustatymo principų aprašo“ nuostatą, kad nustatant turto vertę nuo kurios skaičiuojama investicijų grąža „elektros perdavimo sistemos operatoriui 2015–2019 metų laikotarpiu kasmet papildomai įtraukiant po 1/5 įmonės balansinės turto vertės ir reguliuojamos turto bazės skirtumo, susidariusio 2014 m. birželio 30 d., taip, kad visas susidaręs skirtumas 2019 metais būtų įtrauktas į paslaugai ir (ar) produktui priskirtiną reguliuojamo turto vertę (RAB)“ ir Bendrovė nemano kad minėta nuostata būtų įgyvendinta;
- Komisija 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 03-510 patvirtino investicijų grąžos normos nustatymo metodiką ir pagal ją Bendrovei suskaičiavo 5,23 proc. investicijų grąžos normą (ji sumažėjo palyginus su ankstesnio vertinimo prielaidomis);
- Komisija 2015 m. spalio 19 d. nutarimu Nr. 03-548 nustatė perdavimo paslaugos aukštosios įtampos tinklais kainos viršutinę ribą 2016–2020 metams;
- 2015 m. gruodžio mėn. į eksploataciją įvedamas tarp sisteminių jungčių su Švedija ir Lenkija turtas, kuris ženkliai padidina bendrą bendrovės turtą;
- Tarp sisteminės jungtys dėl elektros energijos kainų skirtumo skirtingose kainų zonose generuos ženkliai perkrovų pajamas (vidutiniškai po 16 mln. eurų kasmet 2016–2025 m.), kurios bus naudojamos investicijoms į perdavimo tinklą finansuoti. Šios investicijos yra prilyginamos investicijoms finansuojamoms iš dotacijų, t. y. nėra traukiamos į reguliuojamos veiklos sąnaudas ir turto vertę.
- Pasikeitė dėmenys, naudojami vidutinės svertinės kapitalo kainos (diskonto normos) skaičiavime.

Bendrovė nusprendusi, kad visi šie pakeitimai gali turėti reikšmingos įtakos ilgalaikio materialiojo turto vertei, atliko naują ilgalaikio turto vertinimą. Vertinimas atitinka trečią tikrosios vertės vertinimo hierarchijos lygį (2.28 pastaba).

Bendrovė turto tikrąją vertę 2015 m. gruodžio 31 d. įvertino pajamų metodu, taikant diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdą. Turto vertė buvo apskaičiuota kaip grynyjų būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė.

Bendrovė turtą vertino kaip verslą, tačiau vertinime eliminavo visą veiklą, susijusią su perdavimo tinklo plėtra (ir nesusijusią su vertinamu dabartiniu turtu) - investicijas į plėtros projektus, naujų vartotojų / gamintojų prijungimą, dotacijas plėtros projektams.

Turto vertė buvo apskaičiuota taip:

- Suskaičiuoti 2016–2025 m. pinigų srautai iš įmonės veiklos;
- Šie srautai buvo koreguoti „Nordbalt“ ir „LitPol Link“ projektams gautų dotacijų ir VIAP lėšų bei atitinkamai šių projektų mokėjimų pinigų srautais, nes Bendrovės finansinėje apskaitoje Turto vertė yra mažinama gautų dotacijų verte ir „Nordbalt“ ir „LitPol Link“ projektų turto vertė vertinimo datai jau yra sumažinta sukauptomis, bet dar negautomis dotacijomis.
- Sudėti koreguoti 2016–2025 m. pinigų srautai.
- Pridėta diskontuota tęstinumo vertė (po 2025 m.). Bendrovės vadovybė remiasi prielaida kad ilgame laikotarpyje pinigų srautą turėtų generuoti tik reguliuojamo turto investicijų grąža. Normalizuotas pinigų srautas apskaičiuotas reguliuojamo turto vertę 2025 m. pabaigai padauginus iš investicijų grąžos normos ir atėmus pelno mokestį.
- Atimta ilgalaikio nematerialiojo turto vertė.

Turto generuojami grynieji pinigų srautai buvo diskontuoti Bendrovės suskaičiuota diskonto norma (WACC po mokesčių), kuri lygi 4,38 proc.

Atlikus ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės vertinimą buvo gautas rezultatas - 403 259 tūkst. Eur. Suskaičiuota Bendrovės turto vertė yra didesnė už balansinę turto vertę

396 179 tūkst. eurų, tačiau skirtumas nereikšmingas ir apskaičiuota turto vertė patenka į turto vertės intervalą nuo 425 543 tūkst. eurų iki 382 472 tūkst. eurų diskonto normai kintant -1 proc. / +1 proc. intervale. Todėl Bendrovė neapskaitė turto vertinimo rezultato.

Turto vertinimo rezultato jautrumas diskonto normos bei perkrovų pajamų dydžiui pateiktas lentelėse:

Diskonto normos pokytis (atitinkamai nuo 2021 m. perskaičiuojant investicijų grąžos normą) , proc.	Turto vertė, tūkst. Eur
-1,0 %	425 543
-0,5 %	414 206
0,0 %	403 259
0,5 %	392 686
1,0 %	382 472

Perkrovų pajamų dalis, proc. nuo prognozuojamų pajamų	Turto vertė, tūkst. Eur
0 %	399 156
25 %	400 182
50 %	401 208
100 %	403 259
125 %	404 285

2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovė įvertino, ar jos ilgalaikio materialiojo turto apskaitinė vertė reikšmingai nesiskyrė nuo tos, kuri būtų nustatyta remiantis tikrąja verte ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

2016 m. nebuvo jokių teisės aktų pasikeitimų ir (arba) įvykių, kurie galėtų turėti reikšmingos įtakos turto vertei. Turto vertinimui Bendrovė taikė tokį patį vertinimo modelį kaip ir 2015 m. gruodžio 31 d. Vertinimas atitiko trečią tikrosios vertės vertinimo hierarchijos lygį (2.28 pastaba).

Bendrovė turto tikrąją vertę 2016 m. gruodžio 31 d. įvertino pajamų metodu, taikant diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdą. Turto vertė buvo apskaičiuota kaip grynyjų būsimųjų pinigų srautų dabartinė vertė.

Bendrovė turtą vertino kaip verslą, tačiau vertinime eliminavo visą veiklą, susijusią su perdavimo tinklo plėtra (ir nesusijusią su vertinamu dabartiniu turtu) – investicijas į plėtros projektus, naujų vartotojų / gamintojų prijungimą, dotacijas plėtros projektams.

Turto vertė buvo apskaičiuota taip:

- Suskaičiuoti 2017–2025 m. pinigų srautai iš įmonės veiklos;
- Šie srautai koreguoti Nordbalt projektui gautų dotacijų ir VIAP lėšų pinigų srautais, nes Bendrovės finansinėje apskaitoje Nordbalt projekto turto vertė vertinimo datai jau yra sumažinta sukauptomis, bet dar negautomis dotacijomis.
- Sudėti koreguoti 2017–2025 m. pinigų srautai.
- Pridėta diskontuota tęstinumo vertė (po 2025 m.).
- Atimta ilgalaikio nematerialiojo turto vertė.

Turto generuojami grynieji pinigų srautai buvo diskontuoti Bendrovės suskaičiuota diskonto norma (WACC po mokesčių), kuri lygi 4,38 proc.

Atlikus ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės vertinimą 2016 m. gruodžio 31 d. buvo gautas rezultatas – 398 777 tūkst. Eur. Suskaičiuota turto vertė yra didesnė už balansinę Turto vertę (386 070 tūkst. eurų) – turto vertės sumažėjimo nėra. Balansinė turto vertė patenka į turto vertės intervalą nuo 384 792 tūkst. eurų iki 412 762 tūkst. eurų, 2021–2025 m. suskaičiuotai optimizuoto turto vertei kintant 75–125 proc. intervale. Taip pat perkrovų pajamų daliai kintant intervale 50–125 proc., lyginant su prognoze, balansinė turto vertė patenka į turto vertės intervalą nuo 382 460 tūkst. eurų iki 411 153 tūkst. eurų. Įvertinus prielaidų jautrumą Bendrovė neapskaitė turto vertinimo rezultato.

Turto vertinimo rezultato jautrumas LRAIC modeliu optimizuoto turto vertės, diskonto normos bei perkrovų pajamų dydžiui pateiktas lentelėse:

2021-2025 m. LRAIC modeliu optimizuoto turto vertės dalis, proc. nuo suskaičiuotos vertės	Turto vertė, tūkst. Eur
25 %	356 822
50 %	370 807
75 %	384 792
100 %	398 777
125 %	412 762

Diskonto normos pokytis (atitinkamai nuo 2021 m. perskaičiuojant investicijų grąžos normą), proc.	Turto vertė, tūkst. Eur
-1,0 %	412 546
-0,5 %	405 567
0,0 %	398 777
0,5 %	392 168
1,0 %	385 733

Perkrovų pajamų dalis, proc. nuo prognozės	Turto vertė, tūkst. Eur
0 %	377 418
25 %	378 534
50 %	382 460
100 %	398 777
125 %	411 153

2016 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turėjo 36 170 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 25 556 tūkst. Eur) ilgalaikio materialiojo turto pirkimo įsipareigojimų, kuriuos turės vykdyti ateinančiais laikotarpiais.

Lentelėje žemiau pateiktos Bendrovės ir Grupės ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės, kurios būtų buvusios pripažintos, jei turtas būtų apskaitomas istorinės savikainos metodu 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d.:

Grupė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	520	11 182	477 950	106	10 084	10 462	510 304
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	520	11 501	496 680	93	8 908	12 493	530 195

Bendrovė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	520	11 054	477 772	–	9 695	10 462	509 503
Likutinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	520	11 348	496 472	–	8 582	12 493	529 415

2016 m. gruodžio 31 d. nenudėvėtų dotacijų likutis buvo 285 745 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 214 328 tūkst. Eur).

7. Investicijos į dukterines įmones (Bendrovės) ir asocijuotas bei bendrai valdomas įmones (Bendrovės ir Grupės)

Investicijos į dukterines įmones Bendrovės finansinėse ataskaitose

2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovės investicijas sudarė:

Dukterinės įmonės	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė	Dalies procentas
UAB „Tetas“	4 356	(441)	3 915	100
UAB „Litgrid Power Link Service“	174	-	174	100
Iš viso	4 530	(441)	4 089	

Vadovaujantis 2016 m. sausio 28 d. įvykusiame „Litgrid“ neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimtu sprendimu, 2016 m. vasario 5 d. Bendrovė ir UAB EPSO-G sudarė akcijų pirkimo-pardavimo sutartį. Šia sutartimi Bendrovė perleido UAB EPSO-G 478 800 vnt. paprastųjų vardinių nematerialiųjų UAB „Baltpool“ akcijų, sudarančių 67 proc. visų UAB „Baltpool“ akcijų. Sutartyje nustatyta, kad UAB EPSO-G nuosavybės teisė pereis nuo 2016 m. kovo 1 d. UAB „Baltpool“ akcijos parduotos už nepriklausomo turto vertintojo nustatytą akcijų paketo rinkos vertę – 387 828 eurų.

Šiose finansinėse ataskaitose 2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovės investicija į dukterinę įmonę UAB „Baltpool“ perklasifikuota į turtą, skirtą parduoti (31 pastaba).

2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovės investicijas sudarė:

Dukterinės įmonės	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė	Dalies procentas
UAB „Tetas“	4 356	(441)	3 915	100
UAB „Litgrid Power Link Service“	174	-	174	100
Iš viso	4 530	(441)	4 089	

2015 m. buvo apskaitytas investicijos į UAB „Tetas“ vertės sumažėjimo atstatymas, lygus 1 540 tūkst. Eur. Investicijos vertė buvo nustatyta diskontuotų pinigų srautų metodu. Naudota diskonto norma (WACC po mokesčių) sudarė 8,19 proc. Investicijos į UAB „Tetas“ vertės sumažėjimo atstatymą lėmė ženkliai sumažėję finansiniai įsipareigojimai ir 2015 m. veiklos rezultatų įtakotos geresnės UAB „Tetas“ generuojamų pinigų srautų prognozės.

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones Bendrovės ir Grupės finansinėse ataskaitose

Investicijų į asocijuotas ir bendrai kontroliuojamas įmones judėjimas pateikiamas žemiau:

	Grupė		Bendrovė	
	2016	2015	2016	2015
Apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	720	1 088	752	1 047
Investicijų vertės sumažėjimas	-	(343)	-	(295)
Asocijuotos įmonės perkėlimas į finansinį turtą, laikomą pardavimui	(752)	-	(752)	-
Asocijuotų ar bendrai valdomų įmonių rezultatų dalis	32	(25)	-	-
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigoje	-	720	-	752

Kaip aprašyta 1 pastaboje 2017 m. sausio 27 d. Bendrovės valdyba pritarė visų AB „Litgrid“ nuosavybės teise valdomų UAB „Duomenų logistikos centras“ 20,36 procentų akcijų paketo pardavimo organizavimui kartu su UAB „Lietuvos energija“ valdomų akcijų dalimi. Šiose finansinėse ataskaitose Bendrovės investicija į asocijuotą įmonę perklasifikuota į finansinį turtą, laikomą pardavimui (12 pastaba).

Bendrovėje 2015 metais buvo apskaitytas investicijos į LitPol Link Sp.z.o.o. vertės sumažėjimas, lygus 295 tūkst. Eur. Dėl neaiškių tęstinės veiklos perspektyvų, Bendrovė suformavo vertės sumažėjimą lygų įsigijimo savikainai. 2016 m. rugsėjo 28 d. LitPol Link Sp.z.o.o. neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo nuspręsta sustabdyti bendrovės veiklą iki tol, kol „Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.“ ir AB „Litgrid“ priims sprendimą vykdyti bendrą projektą, bet ne ilgiau nei 24 mėnesiams.

Asocijuotos įmonės ir bendrai valdomos įmonės finansinė padėtis 2016 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai už 2016 metus:

	Turtas	Įsipareigojimai	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
UAB „Duomenų logistikos centras“	6 233	1 688	4 359	159
LitPol Link Sp.z.o.o.	195	79	242	(222)

Asocijuotos įmonės ir bendrai valdomos įmonės finansinė padėtis 2015 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai už 2015 metus:

	Turtas	Įsipareigojimai	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
UAB „Duomenų logistikos centras“	8 372	3 985	4 893	(161)
LitPol Link Sp.z.o.o.	519	172	765	13

8. Finansinis turtas, galimas parduoti

Grupės ir Bendrovės finansinį turtą, kuris klasifikuojamas kaip galimas parduoti, sudaro šių įmonių akcijos:

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
„NordPool“ (2 proc.)	2 693	2 273	2 693	2 273
UAB „Technologijų ir inovacijų centras“ (0,01 proc.)	-	-	-	-
Apskaitinė vertė	2 693	2 273	2 693	2 273

2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovė įvertino „NordPool“ akcijas tikrąja verte, kuri buvo nustatyta diskontuotų pinigų srautų metodu. Naudota diskonto norma prieš mokesčius sudarė 7,5 proc. Tikrosios vertės pasikeitimas, 2016 m. gruodžio 31 d. lygus 420 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. - 350 tūkst. Eur) apskaitytas kitose bendrose pajamos kaip pelnas.

2015 m. balandžio 30 d. Bendrovė pardavė turimas 10 193 vnt. UAB „NT valdos“ akcijas UAB „Lietuvos energija“. Bazinė šių akcijų pardavimo kaina – 252 tūkst. Eur, bazinės pardavimo kainos priedas – 33 tūkst. Eur arba 63 tūkst. Eur priklausomai nuo UAB „NT Valdos“ 2018 m. numatytų finansinių rodiklių. Bendrovė akcijų pardavimo sandorio rezultatą 62 tūkst. Eur nuostolį apskaitė bendrųjų pajamų ataskaitos finansinių sąnaudų straipsnyje. UAB „Lietuvos energija“ už akcijas atsiskaitė iki 2016 m. gruodžio 31 d. Pagal akcijų pardavimo sutartį numatyta, kad Bendrovei bus sumokėtas pardavimo kainos priedas iki 2019 m. kovo 31 d., jei UAB „NT valdos“ 2018 m. tenkins sutartyje numatytus finansinius rodiklius.

Bendrovė taip pat turi 2013 m. įsigytas UAB „Technologijų ir inovacijų centro“, kurio vienas pagrindinių veiklos tikslų – informacinių technologijų ir telekomunikacijų ir kitų paslaugų teikimas akcininkams, 1 000 akcijų, kurių vertė 289,62 Eur. Vadovaujantis 2015 m. rugpjūčio 17 d. akcininkų sutartimi, šiose finansinėse ataskaitose investicija į UAB Technologijų ir inovacijų centrą perklasifikuota į trumpalaikį finansinį turtą, laikomą parduoti.

Vadovybės vertinimu, tikroji vertė reikšmingai nepasikeitė nuo praeitų metų (3 hierarchijos lygio tikrosios vertės vertinimas).

9. Atsargos

Grupės ir Bendrovės atsargas sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Medžiagos ir komplektavimo gaminiai	4 128	2 796	318	1 409
Atimti: vertės sumažėjimas	(218)	(278)	(193)	(252)
Apskaitinė vertė	3 910	2 518	125	1 157

Atsargų, apskaitytų grynąja galimo realizavimo verte, balansinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d. Grupėje sudarė 224 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 1 055 tūkst. Eur) ir Bendrovėje 193 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 1 008 tūkst. Eur). Grupėje sąnaudose per metus pripažinta atsargų savikaina sudarė 6 265 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 7 141 tūkst. Eur), Bendrovėje – 184 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 261 tūkst. Eur).

Atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2016 ir 2015 metais:

	Grupė		Bendrovė	
	2016	2015	2016	2015
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	278	197	252	160
Vertės sumažėjimo pasikeitimas	(60)	81	(59)	92
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	218	278	193	252

10. Prekybos gautinos sumos

Prekybos gautinas sumas sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Gautinos sumos už elektros energijos perdavimą	19 823	15 860	19 823	15 860
Gautinos sumos už rangos darbus ir kitas paslaugas	4 489	4 198	-	-
Kitos prekybos gautinos sumos	2 041	93	2 041	93
Atimti: prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas	(7 312)	(7 233)	(7 312)	(7 233)
Apskaitinė vertė	19 041	12 918	14 552	8 720

Tikroji trumpalaikių prekybos gautinų sumų vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

Grupė ir Bendrovė 2016 m. apskaitė 79 tūkst. Eur vertės sumažėjimo atstatymą individualiai įvertintoms abejotinoms skoloms, susijusioms su įsiskolinimais už įsigytą elektros energiją (2015 m. apskaitė 791 tūkst. Eur vertės sumažėjimo atstatymą).

Prekybos gautinų sumų, kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas, senėjimo analizė:

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Nepradelsta	17 799	11 425	14 356	8 666
Pradelsta iki 30 dienų	648	997	153	54
Pradelsta nuo 30 iki 60 dienų	7	2	5	-
Pradelsta nuo 60 iki 90 dienų	-	30	-	-
Pradelsta daugiau kaip 90 dienų	587	464	38	-
Apskaitinė vertė	19 041	12 918	14 552	8 720

11. Kitos gautinos sumos

Kitas gautinas sumas sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Gautinos administruojamos VIAP lėšos	-	17 879	-	17 879
Gautinos VIAP lėšos	1 632	-	1 632	2 029
Sukauptos gautinos palūkanos	-	4	-	4
Gautinos dotacijos	18 869	16 552	18 869	16 552
Gautinos sumos už turto nuomą	86	149	86	149
Kitos gautinos sumos	4 330	192	4 007	204
Atimti: kitų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(1)	(14 499)	(1)	(14 499)
Apskaitinė vertė	24 916	20 277	24 593	22 318

2016 m. Bendrovė teisių ir pareigų perleidimo sutartimis perleido UAB „Baltpool“ reikalavimo teises į VIAP lėšų skolininkus.

Kitų gautinų sumų tikroji vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

Vertės sumažėjimo pasikeitimas per metus

	Grupė		Bendrovė	
	2016	2015	2016	2015
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	14 499	-	14 499	8 811
Vertės sumažėjimo pasikeitimas	(14 498)	14 499	(14 498)	5 688
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	1	14 499	1	14 499

Vertės sumažėjimo apskaitymas Bendrovės bendrųjų pajamų ataskaitai neturėjo jokios įtakos, nes Bendrovė nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2015 m. spalio 1 d., vykdydama VIAP veiklą veikė tik kaip tarpininkas, todėl apskaitant VIAP gautinų lėšų vertės sumažėjimą buvo atitinkamai mažinama VIAP mokėtina suma UAB „Baltpool“.

Kitų gautinų sumų, kurioms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas, senėjimo analizė:

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Nepradelsta	22 214	16 833	21 891	18 874
Pradelsta iki 30 dienų	2	6	2	6
Pradelsta nuo 30 iki 60 dienų	-	3	-	3
Pradelsta nuo 60 iki 90 dienų	-	792	-	792
Pradelsta daugiau kaip 90 dienų	2 700	2 643	2 700	2 643
Apskaitinė vertė	24 916	20 277	24 593	22 318

Daugiau kaip 90 dienų pradelstos sumos 2 700 tūkst. eurų sudaro gautinas PVM iš UAB „Baltpool“, kuris bus sumokėtas 2017 m. pagal susitarimus su UAB „Baltpool“.

12. Kitas finansinis turtas

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Deponuotos lėšos garantijoms ir depozitai	1 499	2 574	1 499	2 574
Už perkrovų valdymą gautos lėšos (2.18 pastaba)	7 761	-	7 761	-
Finansinis turtas, laikomas pardavimui	752	-	752	-
Apskaitinė vertė	10 012	2 574	10 012	2 574

Finansinį turtą, laikomą pardavimui sudaro UAB „Duomenų logistikos centro“ 20,36 proc. akcijų paketas, kurio vertė 752 tūkst. Eur ir UAB „Technologijų ir inovacijų centro“ 1 000 akcijų, kurių vertė 289,62 Eur.

Kito finansinio turto tikroji vertė 2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d. buvo artima apskaitinei vertei.

13. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Pinigai banke	798	791	608	483
Apskaitinė vertė	798	791	608	483

Pinigų ir pinigų ekvivalentų tikroji vertė artima jų apskaitinei vertei.

14. Įstatinis kapitalas ir akcijų priedai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatymo bei AB Lietuvos centrinio vertybinių popierių depozitoriumo akcinio kapitalo nominalios vertės keitimo į eurus tvarkos nuostatomis 2015 sausio 1 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo konvertuotas į eurus. 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo lygus 146 256 100,20 euro ir buvo padalintas į 504 331 380 0,29 euro nominaliosios vertės paprastąsias vardines akcijas. Akcijų nominalios vertės perskaičiavimo rezultatas 2015 m. sudarė 192 tūkst. Eur. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

Akcijų priedai, kurie buvo suformuoti atskyrimo metu, sudaro 8 579 tūkst. Eur. Iki atskyrimo akcijų priedai susidarė didinant AB „Lietuvos energija“ įstatinį kapitalą kaip skirtumas tarp akcijų nominalios ir apmokėjimo verčių.

Kapitalo valdymas

Kapitalą sudaro visas finansinės padėties ataskaitoje apskaitytas nuosavas kapitalas.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 1/2 jos įstatinio kapitalo. 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atitiko šį reikalavimą. Bendrovė neturi jokių kitų išorinių reikalavimų kapitalui.

Pagrindinis Bendrovės kapitalo valdymo tikslas yra valdyti kapitalą taip, kad būtų užtikrintas veiklos tęstinumas. Siekiant palaikyti ar pakeisti kapitalo struktūrą, Bendrovė gali pakoreguoti akcininkams mokamų dividendų sumą, gražinti kapitalą akcininkams ar išleisti naują akcijų emisiją. Pasikeitimų kapitalo valdymo tiksluose, lyginant su praėjusiais metais, nebuvo.

15. Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas – tai ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus iš perkainojimo rezervo gali būti didinamas akcinis kapitalas. Tačiau rezervas negali būti naudojamas nuostoliams padengti.

Grupė	Perkainojimo rezervas	Atidėtasias pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	8 046	(1 206)	6 840
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(690)	104	(586)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(30)	4	(26)
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	7 326	(1 098)	6 228
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(691)	104	(587)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(37)	4	(33)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	6 598	(990)	5 608

Bendrovė	Perkainojimo rezervas	Atidėtasias pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	7 928	(1 189)	6 739
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(677)	102	(575)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(30)	4	(26)
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	7 221	(1 083)	6 138
Perkainojimo rezervo nusidėvėjimas	(678)	102	(576)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas	(33)	4	(29)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	6 510	(977)	5 533

16. Privalomasis, finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo ir kiti rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra sudaromas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Jis gali būti naudojamas tik būsimiems nuostoliams dengti. Bendrovės sukauptas privalomasis rezervas atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus ir sudaro 10 proc. įstatinio kapitalo.

Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas

Finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimo rezervas – tai finansinio turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus finansinį turtą. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus iš šio rezervo gali būti didinamas akcinis kapitalas ir negali būti mažinami nuostoliai.

Kiti rezervai

Kiti rezervai sudaromi akcininkų sprendimu ir gali būti perskirstomi skirstant kitų metų pelną.

2015 m. balandžio 24 d. įvykusio AB „Litgrid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta patvirtinti pelno paskirstymo projektą ir perkelti 108 608 tūkst. Eur iš kitų rezervų į nepaskirstytąjį pelną.

17. Dividendai

2016 m. balandžio 26 d. įvykusio „Litgrid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu buvo nutarta išmokėti 4 589 416 eurų dividendų. Dividendai, tenkantys vienai akcijai, – 0,0091 Eur.

18. Avansu gautos dotacijos

Avansu gautos dotacijas sudaro dotacijos, skirtos įsigyti ilgalaikį turtą. Per 2016 m. ir 2015 m. dotacijų judėjimą sudarė:

	Grupė	Bendrovė
Likutis 2014 m. gruodžio 31 d.	108 140	108 140
Gauta per laikotarpį	47 373	47 373
Perkelta į ilgalaikį materialųjį turtą	(149 967)	(149 967)
Nurašytos dotacijos	(1 676)	(1 676)
Likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	3 870	3 870
Gauta per laikotarpį	68 592	68 592
Perkelta į ilgalaikį materialųjį turtą	(72 424)	(72 424)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	38	38

Avansu gautos dotacijas per 2016 m. sudarė:

- ES struktūrinių fondų lėšos Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto rekonstrukcijai – 6 817 tūkst. Eur (per 2015 m. – 8 650 tūkst. Eur);
- ES fondų lėšos tarpssysteminei Lietuvos ir Lenkijos jungčiai „LitPol Link“ įgyvendinti – 16 449 tūkst. Eur (per 2015 m. – 10 950 tūkst. Eur);
- VIAP lėšos tarpssysteminei Lietuvos ir Švedijos jungčiai „NordBalt“ įgyvendinti – 19 588 tūkst. Eur (per 2015 m. – 20 273 tūkst. Eur);
- pagal ES programą „Europos energetikos programa energetikai gaivinti“ tarpssysteminės Lietuvos ir Švedijos jungties „NordBalt“ projektui – 25 700 tūkst. Eur (per 2015 m. – 7 500 tūkst. Eur);
- sąnaudoms kompensuoti – 38 tūkst. Eur (per 2015 m. – 0 Eur).

19. Paskolos

Grupės ir Bendrovės paskolas sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Ilgalaikės				
Banko paskolos	116 435	124 518	116 435	124 518
Trumpalaikės				
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	8 082	8 082	8 082	8 082
Banko sąskaitos perviršis	40 986	70 838	40 171	69 842
Iš viso paskolų	165 503	203 438	164 688	202 442

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Tarp 1 ir 2 metų	8 082	8 082	8 082	8 082
Nuo 2 iki 5 metų	42 676	36 533	42 676	36 533
Po 5 metų	65 677	79 903	65 677	79 903
Iš viso	116 435	124 518	116 435	124 518

Grupė ir Bendrovė 2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d. neturėjo reikšmingų įkeitimų.

Grupės ir Bendrovės paskolų palūkanų normos svertinis vidurkis 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 0,95 proc. (2015 m. gruodžio 31 d. – 0,95 proc.).

2016 m. gruodžio 31 d. Grupės nepanaudotų paskolų ir overdraftų likutis buvo 36 014 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 46 189 tūkst. Eur), Bendrovės – 34 829 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 45 158 tūkst. Eur).

Bendrovė pagal paskolos sutartis su „Nordic Investment Bank“ yra įsipareigojusi neviršyti grynojo skolos rodiklio ir EBITDA santykio, kuris 2016 m. turėtų būti ne didesnis nei 4,5 (2015 m. ne didesnis nei 6). Ilgalaikių paskolų iš „Nordic Investment Bank“, kurioms galioja šis reikalavimas likutis 2016 m. gruodžio 31 d. yra 51 435 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 59 518 tūkst. Eur), neįvertinant ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalies. Bendrovė 2016 m. įvykdė šį reikalavimą. 2015 m. buvo neįvykdžiusi šio reikalavimo, tačiau 2015 m. gruodžio 21 d. gavo iš banko laiškus, kad bankas 2015 m. gruodžio 31 d. datai atleidžia Bendrovę nuo šių įsipareigojimų vykdymo.

Bendrovė pagal paskolos sutartis su „European Investment Bank“ yra įsipareigojusi neviršyti grynojo skolos rodiklio ir EBITDA santykio, kuris 2016 m. turėtų būti ne didesnis nei 4,5 (2015 m. ne didesnis nei 8,2). Ilgalaikių paskolų iš „European Investment Bank“, kurioms galioja šis reikalavimas likutis 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. yra 65 000 tūkst. Eur), neįvertinant ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalies. Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. šį reikalavimą įvykdė.

Taip pat bendrovė pagal šias paskolų sutartis abiem bankams yra įsipareigojusi neviršyti palūkanų padengimo rodiklio, kuris 2016 ir 2015 metais turėtų būti ne didesnis nei 3. Šį reikalavimą Bendrovė įvykdė.

20. Ateinančių laikotarpių pajamos

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Perkrovų valdymo pajamos laikotarpio pradžioje	-	-	-	-
Gautos perkrovų valdymo pajamos per periodą	11 405	495	11 405	495
Perkelta į ilgalaikį materialųjį turtą	-	(495)	-	(495)
Perkrovų valdymo pajamos pripažintos pajamomis per periodą	(3 439)	-	(3 439)	-
Perkrovų valdymo pajamos laikotarpio pabaigoje	7 966	-	7 966	-

Ateinančių laikotarpių pajamas sudaro perkrovų pajamos, kaip aprašyta 2.18 pastaboje. 2016 m. gruodžio 31 d. ateinančių laikotarpių perkrovų pajamos, lygios 7 966 tūkst. Eur, bus panaudotos investicijoms į jungtis būsimais laikotarpiais. 2016 m. bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažintos 3 439 tūkst. Eur vertės perkrovų pajamos, skirtos padengti sąnaudas, patirtas siekiant užtikrinti paskirstytojo pralaidumo panaudojimą. 2015 m. 495 tūkst. Eur suma panaudota investicijoms į jungtį.

21. Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų prijungimo	-	40	-	40
Atidėjiniai darbuotojų pensijų išmokoms	152	163	81	111
Apskaitinė vertė	152	203	81	151

Atidėjinius pensijų išmokoms sudaro apskaičiuotos pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir Bendrovės kolektyvinę sutartį mokėtinos sumos (2.17 pastaba).

22. Ataskaitinių metų pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	4 274	1 685	4 258	1 673
Atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos (nauda)	(2 208)	(1 339)	(2 203)	(1 366)
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos (nauda)	2 066	346	2 055	307

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų judėjimas prieš sudengiant su ta pačia mokesčių institucija susijusias sumas, yra pateikiamas žemiau:

Grupė					
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	IMT perkainojimas (vertės sumažėjimas)	Turto vertės sumažėjimas	Sukauptos sąnaudos / pajamos	Kita	Iš viso
2014 m. gruodžio 31 d.	18 927	3 921	113	90	23 051
Perkelta į skirtą parduoti	-	-	(2)	-	(2)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	659	(2 639)	367	(30)	(1 643)
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2015 m. gruodžio 31 d.	19 586	1 282	478	60	21 406
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(1 462)	82	1 081	(8)	(307)
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2016 m. gruodžio 31 d.	18 124	1 364	1 559	52	21 099
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	IMT perkainojimas (vertės padidėjimas)	Nusidėvėjimo normų skirtumai	Mokesčių lengvata įsigyjant IMT	Palūkanų kapitalizavimo įtaka	Iš viso
2014 m. gruodžio 31 d.	(32 100)	(104)	(2 318)	(110)	(34 632)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	2 870	3	180	(70)	2 983
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	(52)	-	-	-	(52)
2015 m. gruodžio 31 d.	(29 282)	(101)	(2 138)	(180)	(31 701)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	2 331	112	156	(84)	2 515
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	(63)	-	-	-	(63)
2016 m. gruodžio 31 d.	(27 014)	11	(1 982)	(264)	(29 249)
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2015 m. gruodžio 31 d.					63
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte 2016 m. gruodžio 31 d.					66
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2015 m. gruodžio 31 d.					(10 356)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2016 m. gruodžio 31 d.					(8 216)

Bendrovė

Atidėtojo pelno mokesčio turtas	IMT perkainojimas (vertės sumažėjimas)	Turto vertės sumažėjimas	Sukauptos sąnaudos / pajamos	Kita	Iš viso
2014 m. gruodžio 31 d.	18 927	3 915	88	-	22 930
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	659	(2 637)	364	-	(1 614)
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2015 m. gruodžio 31 d.	19 586	1 278	452	-	21 316
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	(1 462)	82	1 074	-	(306)
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	-	-	-	-	-
2016 m. gruodžio 31 d.	18 124	1 360	1 526	-	21 010

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	IMT perkainojimas (vertės padidėjimas)	Nusidėvėjimo normų skirtumai	Mokesčių lengvata įsigyjant IMT	Palūkanų kapitalizavimo įtaka	Iš viso
2014 m. gruodžio 31 d.	(32 082)	(89)	(2 318)	(110)	(34 599)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	2 868	1	180	(70)	2 979
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	(52)	-	-	-	(52)
2015 m. gruodžio 31 d.	(29 266)	(88)	(2 138)	(180)	(31 672)
Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	2 329	110	154	(84)	2 509
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	(63)	-	-	-	(63)
2016 m. gruodžio 31 d.	(27 000)	22	(1 984)	(264)	(29 226)

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2015 m. gruodžio 31 d.	(10 356)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte 2016 m. gruodžio 31 d.	(8 216)

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų pokyčių analizė laike pateikta žemiau:

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Atidėtojo pelno mokesčio turtas:				
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris bus realizuotas vėliau kaip po 12 mėn.	19 616	19 008	19 533	18 949
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris bus realizuotas per 12 mėn.	1 483	2 398	1 477	2 367
Iš viso	21 099	21 406	21 010	21 316
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai:				
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, kurie bus realizuoti vėliau kaip po 12 mėn.	(26 880)	(28 643)	(26 861)	(28 618)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, kurie bus realizuoti per 12 mėn.	(2 369)	(3 058)	(2 365)	(3 054)
Iš viso	(29 249)	(31 701)	(29 226)	(31 672)

Bendrųjų pajamų ataskaitoje pateikta pelno mokesčio sąnaudų suma gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį:

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	19 794	1 646	18 883	3 677
Pelno mokestis taikant 15 proc. tarifą	2 969	247	2 832	552
Nepripažintas atidėtojo pelno mokestis nuo mokestinių nuostolių	(7)	20	-	-
Neleidžiamų atskaitymų ir neapmokestinamųjų pajamų įtaka	(896)	79	(777)	(245)
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos), apskaitytos per pelną (nuostolį)	2 066	346	2 055	307

23. Prekybos skolos

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Skolos už ilgalaikį materialųjį turtą ir atsargas	2 436	21 716	2 427	21 715
Skolos už rangos darbus, paslaugas	6 558	4 167	1 086	1 401
Skolos už elektros energiją	4 754	1 951	4 754	1 951
Skolos už elektros energijos tranzitą	109	234	109	234
Apskaitinė vertė	13 857	28 068	8 376	25 301

Tikrosios prekybos mokėtinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

24. Gauti išankstiniai apmokėjimai

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Įsipareigojimų įvykdymo garantija	869	1 944	869	1 944
Kitos avansu gautos sumos	-	70	-	70
Apskaitinė vertė	869	2 014	869	2 014

Grupės ir Bendrovės įsipareigojimų įvykdymo garantijas sudaro gauti depozitai, tarp jų ir už prekybą biržoje.

25. Kitos mokėtinės sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Mokėtinės administruojamos VIAP lėšos	-	-	-	149
Skirtumas tarp gautų ir sumokėtų VIAP lėšų	274	49	274	49
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų*	660	2 900	660	2 900
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	653	617	175	146
Sukauptos atostogų rezervo sąnaudos	1 010	933	513	463
Mokėtinai PVM	1 284	1 044	1 178	819
Mokėtinai nekilnojamojo turto mokestis	548	510	546	510
Mokėtinai dividendai	401	412	401	412
Sukauptos kitos sąnaudos	2 034	13 915	1 812	13 822
Sukaupti įsipareigojimai už elektros energiją	1 125	1 526	1 125	1 526
Kitos mokėtinės sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	1 609	1 254	1 700	854
Apskaitinė vertė	9 598	23 160	8 384	21 650

*Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų – tai gauti avansai už naujų vartotojų prijungimą prie elektros tinklų. Šie avansai bus pripažinti pajamomis, kai bus suteiktos prijungimo paslaugos.

Trumpalaikių kitų mokėtinų sumų tikroji vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

26. Elektros energijos perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos bei sąnaudos

Elektros energijos pajamas sudaro

	Grupė		Bendrovė	
	2016	2015	2016	2015
Elektros perdavimo paslauga	67 968	50 419	67 968	50 419
Prekyba balansavimo / reguliavimo energija	22 066	14 569	22 066	14 569
Galios rezervavimo paslaugos	33 923	9 370	33 923	9 370
Kiti elektros ir susijusių paslaugų pardavimai	6 041	3 620	6 041	3 620
Viešuosius interesus atitinkanti paslauga	7 105	4 313	7 105	4 313
Pajamos iš naujų vartotojų prijungimo	2 674	694	2 674	694
Perkrovų pajamos	3 438	-	3 438	-
Iš viso	143 215	82 985	143 215	82 985

Pajamos už elektros energijos perdavimą, palyginti su 2015 m., išaugo 35 proc. iki 68 mln. eurų. Pajamos iš elektros energijos perdavimo sudarė 41 proc. visų Grupės pajamų. Pajamų padidėjimą lėmė išaugęs perduotos elektros energijos kiekis bei Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas 28 proc. didesnis elektros perdavimo paslaugos tarifas.

Balansavimo (reguliavimo) elektros energijos pardavimo pajamos išaugo 51 proc. iki 22,1 mln. eurų. Šių pajamų padidėjimą labiausiai lėmė 56 proc. išaugęs perduotos balansavimo (reguliavimo) elektros energijos kiekis. Šis augo dėl naujų elektros jungčių su Švedija ir Lenkija paskirstytojo pralaidumo (t. y., suprekiauto elektros kiekio biržoje) užtikrinimo.

Pajamos už sisteminę paslaugą padidėjo 3,6 karto iki 33,9 mln. eurų. Pagrindinė to priežastis – nuo 2016 m. sausio 1 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytas 3,8 karto didesnis sisteminių paslaugų tarifas. Nuo 2016 m. rugpjūčio 1 d. sisteminių paslaugų tarifas buvo sumažintas 23 proc.

Elektros energijos sąnaudas sudaro

	Grupė		Bendrovė	
	2016	2015	2016	2015
Technologinių nuostolių kompensavimo elektros sąnaudos	15 409	9 862	15 409	9 862
Sisteminių paslaugų sąnaudos	36 900	10 320	36 900	10 320
VIAP sąnaudos (gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių balansavimas)	7 006	4 215	7 006	4 215
Balansavimo ir reguliavimo energijos sąnaudos	16 678	10 814	16 678	10 814
Dalyvavimo ENTSO-e ITC mechanizme sąnaudos	1 184	2 582	1 184	2 582
Jungčių paskirstytų pajėgumų pasinaudojimo užtikrinimo sąnaudos	3 438	-	3 438	-
Iš viso	80 615	37 793	80 615	37 793

Lyginant su 2015 m. elektros energijos sąnaudos padidėjo daugiau nei 2 kartus. Balansavimo (reguliavimo) elektros sąnaudos padidėjo 54 proc. iki 16,7 mln. eurų. Sisteminių paslaugų sąnaudos išaugo 3,6 karto iki 36,9 mln. eurų. Elektros energijos pirkimo technologinių nuostolių perdavimo tinkle kompensavimui sąnaudos padidėjo 56 proc. iki 15,4 mln. eurų.

27. Segmentų ataskaita

Grupė yra išskyrusi šiuos 5 segmentus:

- elektros energijos perdavimas;
- prekyba balansavimo / reguliavimo elektros energija;
- sisteminių paslaugų teikimas;
- viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) teikimas;
- remonto ir techninės priežiūros veiklos.

Bendrovės segmentai sutampa su Grupėje išskirtais elektros energijos perdavimo, balansavimo / reguliavimo elektros energijos prekybos, sisteminių (galios rezervavimo) paslaugų ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) teikimo segmentais. Grupės ir Bendrovės veiklos segmentai nėra jungiami.

Elektros energijos perdavimas – elektros energijos persiuntimas aukštosios įtampos (330–110 kV) įrenginiais iš gamintojų vartotojams arba tiekėjams iki sutartyje nustatytos ribos. Pagrindinis šios veiklos tikslas – užtikrinti patikimą, efektyvų, kokybišką, skaidrų ir saugų elektros energijos perdavimą skirstomiesiems tinklams, stambiesiems tinklų naudotojams iš elektrinių ir kaimyninių energetikos sistemų.

Prekyba balansavimo / reguliavimo elektros energija yra paslauga, užtikrinanti elektros gamybos / importo ir poreikio / eksporto subalansavimą.

Sisteminių (galios rezervavimo) paslaugų teikimas. Bendrovė, užtikrindama patikimą sistemos darbą, perka iš elektros energijos gamintojų galios rezervo užtikrinimo elektros energijos gamybos įrenginiuose, reaktyviosios galios ir įtampos valdymo ir avarijų, sutrikimų prevencijos ir jų likvidavimo paslaugas ir teikia vartotojams sisteminės (galios rezervavimo) paslaugas. Galios rezervas reikalingas, kai nenumatytais atvejais sumažėja elektros energijos gamyba arba išauga jos suvartojimas.

Bendrovės / Grupės teikiamas VIAP sudaro:

- strateginių elektros energetikos sektoriaus projektų, susijusių su energetinio saugumo didinimu įrengiant jungiamąsias linijas su kitų valstybių elektros energetikos sistemomis ir (ar) sujungiant Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemas su kitų valstybių narių elektros energetikos sistemomis (tarptautinės elektros jungtys Lietuva–Švedija ir Lietuva–Lenkija, Lietuvos elektros energetikos sistemos integracija į kontinentinės Europos tinklus) įgyvendinimas;
- atsinaujinančių energijos išteklių elektrinių prijungimas prie perdavimo tinklo, perdavimo tinklo optimizavimas, plėtra ir (ar) rekonstravimas, užtikrinantys gamybos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius plėtrą;
- elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, balansavimas.

Remonto ir techninės priežiūros veiklą vykdo Bendrovės dukterinės įmonės UAB „Tetas“ ir UAB „Litgrid Power Link Service“. UAB „Tetas“ pagrindinė veikla – vidutinės įtampos transformatorinių pastočių ir skirstymo punktų rekonstrukcijos, remonto ir techninės priežiūros paslaugų teikimas. UAB „Litgrid Power Link Service“ paskirtis – aukštos kvalifikacijos ir specifinių inžinerinių sričių kompetencijų centras HVDC (*High Voltage Direct Current*, arba aukštosios įtampos nuolatinės srovės) jungčių valdymui ir eksploatacijai.

Grupės informacija apie segmentus už 2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį yra pateikta žemiau:

2016 m.	Verslo segmentai					Iš viso
	Perdavimo veikla	Prekyba balansavimo / reguliavimo elektros energija	Sisteminų paslaugų pardavimas	VIAP teikimas	Remonto ir techninės priežiūros veikla	
Pajamos	88 236	22 065	33 923	7 105	19 937	171 266
Pajamos tarp segmentų	-	-	-	-	(4 211)	(4 211)
Pajamos, eliminavus pajamas tarp Grupės įmonių	88 236	22 065	33 923	7 105	15 726	167 055
Veiklos pelnas (nuostoliai)	18 522	5 084	(3 409)	(2)	986	21 181
Finansinės pajamos (sąnaudos), grynąja verte*	x	x	x	x	x	(1 419)
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių rezultato dalis*	x	x	x	x	x	32
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	x	x	x	x	x	19 794
Pelno mokestis*	x	x	x	x	x	(2 066)
Nutraukta veikla	x	x	x	x	x	129
Grynasis pelnas (nuostoliai)	x	x	x	x	x	17 857
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	26 077	79	238	-	222	26 616
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymai	911	-	-	-	-	911
Ilgalaikio materialiojo vertės sumažėjimas	502	-	-	-	-	502

*Pelno mokestis ir finansinės pajamos ir sąnaudos neskaidomi tarp Bendrovės veiklų ir priskiriami perdavimo veiklai.

Grupės informacija apie segmentus už 2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį yra pateikta žemiau:

2015 m.	Verslo segmentai					Iš viso
	Perdavimo veikla	Prekyba balansavimo / reguliavimo elektros energija	Sisteminų paslaugų pardavimas	VIAP teikimas	Remonto ir techninės priežiūros veikla	
Pajamos	56 819	14 569	9 370	4 313	20 477	105 548
Pajamos tarp segmentų	-	-	-	-	(5 520)	(5 520)
Pajamos, eliminavus pajamas tarp Grupės įmonių	56 819	14 569	9 370	4 313	14 957	100 028
Veiklos pelnas (nuostoliai)	1 313	4 194	(1 329)	(4)	(1 974)	2 200
Finansinės pajamos (sąnaudos), grynąja verte*	x	x	x	x	x	(529)
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių rezultato dalis*	x	x	x	x	x	(25)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	x	x	x	x	x	1 646
Pelno mokestis*	x	x	x	x	x	(346)
Nutraukta veikla	x	x	x	x	x	114
Grynasis pelnas (nuostoliai)	x	x	x	x	x	1 414
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	21 331	135	45	-	263	21 774
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymai	2 214	-	-	-	-	2 214

*Pelno mokestis ir finansinės pajamos ir sąnaudos neskaidomi tarp Bendrovės veiklų ir priskiriami perdavimo veiklai.

Grupė veikia Lietuvoje ir jos pajamos iš Lietuvos klientų sudaro 89 proc. visų pajamų.

Grupės ir Bendrovės pajamos pagal geografinę kliento lokaciją 2016 m. ir 2015 m. sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2016	2015	2016	2015
Lietuva	147 830	95 921	132 104	80 963
Norvegija	4 283	373	4 283	373
Švedija	11 074	-	11 074	-
Latvija	714	835	714	835
Estija	1 544	1 862	1 544	1 862
Lenkija	524	590	524	590
Italija	607	-	607	-
Kitos šalys	479	447	479	447
Iš viso	167 055	100 028	151 329	85 070

Visas Grupės ir Bendrovės turtas yra Lietuvoje.

Grupės / Bendrovės pajamos 2016 m. iš didžiausių klientų, kuriems pardavimų dalis Grupės segmentuose viršijo 10 proc.:

Įmonės pavadinimas	Perdavimo veikla	Prekyba balansavimo / reguliavimo elektros energija	Sisteminių paslaugų pardavimas	Iš viso
AB „Energijos skirstymo operatorius“	61 081	1 034	29 970	92 085
UAB „Energijos tiekimas“	-	5 401	-	5 401
AB „Lietuvos energijos gamyba“	171	2 607	80	2 858

Grupės / Bendrovės pajamos 2015 m. iš didžiausių klientų, kuriems pardavimų dalis Grupės segmentuose viršijo 10 proc.:

Įmonės pavadinimas	Perdavimo veikla	Prekyba balansavimo / reguliavimo elektros energija	Sisteminių paslaugų pardavimas	Iš viso
AB „Energijos skirstymo operatorius“	46 467	1 165	8 269	55 900
AB „Lietuvos energijos gamyba“	89	7 466	15	7 571
AB „Orlen Lietuva“	2 418	86	425	2 929

28. Kitos pajamos

	Grupė		Bendrovė	
	2016	2015	2016	2015
Remonto ir kitos paslaugos	15 404	15 115	-	-
Pajamos iš turto nuomos	1 230	1 594	1 219	1 604
Projektavimo darbai	405	233	-	-
Kitos pajamos	6 801	101	6 895	481
Iš viso	23 840	17 043	8 114	2 085

29. Sandoriai tarp susijusių šalių

Bendrovės ir Grupės susijusios šalys 2016 m. ir 2015 m. buvo:

- Bendrovės patronuojanti įmonė EPSO-G, kurios 100 proc. akcijų priklauso Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai;

- Bendrovės dukterinės įmonės;
- Bendrovės asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės;
- AB „Amber Grid“ (bendri akcininkai);
- UAB „Baltpool“ (bendri akcininkai);
- Vadovybė.

Sandoriai su susijusiomis šalimis vykdomi pagal rinkos sąlygas, pagal teisės aktais patvirtintus tarifus arba laikantis viešųjų pirkimo įstatymo reikalavimų.

2016 m. Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
Grupės patrunuojanti įmonė (UAB EPSO-G)	15	-	17	388
UAB EPSO-G grupės įmonės	-	4 871	(652)	24 001*
Grupės asocijuotos ir bendro pavaldumo įmonės	38	85	361	1 218
	53	4 956	(274)	25 607

2016 m. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
Grupės patrunuojanti įmonė (UAB EPSO-G)	14	-	15	388
UAB EPSO-G grupės įmonės	-	4 871	(652)	24 001*
Bendrovės dukterinės įmonės	345	332	4 576	113
Grupės asocijuotos ir bendro pavaldumo įmonės	38	85	361	1 218
	397	5 288	4 300	25 720

*VIAP lėšos, gautos iš susijusių šalių (VIAP lėšų administratoriaus). Bendrovė pajamomis ir sąnaudomis nepripažįsta iš tinklų naudotojų, prijungtų prie elektros perdavimo tinklo, surinktų ir VIAP lėšų administratoriui pervestų VIAP lėšų.

2015 m. Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
Grupės patrunuojanti įmonė (UAB EPSO-G)	-	2	-	19
Grupės asocijuotos ir bendro pavaldumo įmonės	94	143	593	1 509
	94	145	593	1 528

2015 m. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos	Pirkimai	Pardavimai
Grupės patrunuojanti įmonė (UAB EPSO-G)	-	2	-	19
UAB EPSO-G grupės įmonės	149	2 028	10 454*	22 474**
Bendrovės dukterinės įmonės	192	13	4 609	440
Grupės asocijuotos ir bendro pavaldumo įmonės	94	143	593	1 509
	435	2 186	15 656	24 442

*VIAP lėšos, pervestos susijusioms šalims (VIAP lėšų administratoriui). Šiame sandoryje Bendrovė veikė kaip tarpininkas Komisijos / valstybės vardu, todėl pajamomis ir sąnaudomis nepripažino iš tinklų naudotojų, prijungtų prie elektros perdavimo tinklo, surinktų ir VIAP lėšų administratoriui pervestų VIAP lėšų.

**VIAP lėšos, gautos iš susijusių šalių (VIAP lėšų administratoriaus). Bendrovė pajamomis ir sąnaudomis nepripažįsta iš tinklų naudotojų, prijungtų prie elektros perdavimo tinklo, surinktų ir VIAP lėšų administratoriui pervestų VIAP lėšų.

Sandorius su kitomis valstybės valdomomis įmonėmis sudarė verslo sandoriai, kurie yra reguliuojami teisės aktais, todėl šie sandoriai nėra atskleidžiami.

Išmokos vadovybei

	Grupė		Bendrovė	
	2016	2015	2016	2015
Išmokos, susijusios su darbo santykiais	801	736	556	520
Iš jų: išeitinės kompensacijos	33	-	33	-
Vadovų skaičius (vidutinis metinis)	12	12	7	7

Vadovybe yra laikomi Grupės administracijos vadovai ir departamentų direktoriai.

30. Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis) vienai akcijai

2016 m. ir 2015 m. laikotarpio Grupės pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai, buvo toks:

	2016	2015
Grynasis pelnas (nuostoliai), priskirtinas Bendrovės akcininkams (tūkst. Eur)	17 847	1 376
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (vienetais)	504 331 380	504 331 380
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis) vienai akcijai (eurais)	0,035	0,003

31. Parduoti laikomas turtas ir nutraukta veikla

Vadovaujantis 2016 m. sausio 28 d. įvykusiame Bendrovės neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimtu sprendimu, 2016 m. vasario 5 d. Bendrovė ir UAB EPSO-G sudarė akcijų pirkimo – pardavimo sutartį. Šia sutartimi Bendrovė perleido UAB EPSO-G 478 800 vnt. paprastųjų vardinių nematerialiųjų UAB „Baltpool“ akcijų, sudarančių 67 proc. visų UAB „Baltpool“ akcijų. UAB EPSO-G nuosavybės teisė perėjo nuo 2016 m. kovo 1 d. UAB „Baltpool“ akcijos perduotos už nepriklausomo turto vertintojo nustatytą akcijų paketo rinkos vertę – 387 828 eurų. EPSO-G už akcijas visiškai atsiskaitė.

2015 m. gruodžio 31 d. turtą ir įsipareigojimus, priskirtinus nutrauktai veiklai, sudarė:

Sutrumpinta finansinės padėties ataskaita	2015-12-31
Ilgalaikis nematerialusis turtas	23
Ilgalaikis materialusis turtas	7
Kitas ilgalaikis turtas	2
Trumpalaikis turtas	43 274
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	420
Turto iš viso (be sandorių su Grupe)	43 726
Gautinos sumos iš Grupės įmonių	149
Turto iš viso	43 875
Ilgalaikiai įsipareigojimai	2
Finansiniai įsipareigojimai	21 231
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	20 210
Įsipareigojimų iš viso	41 443
Mokėtinos sumos Grupės įmonėms	2 029
Įsipareigojimų iš viso	43 472
Iš viso nuosavo kapitalo	403
Priskirtina:	
Bendrovės akcininkams	270
Mažumos daliai	133

Dėl skirtumo tarp UAB „Baltpool“ grynojo turto vertės ir akcijų pardavimo kainos Grupė bendrųjų pajamų ataskaitoje apskaitė 97 tūkst. Eur nutraukiamos veiklos pardavimo pelną.

2016 m. vasario 29 d. UAB „Baltpool“ turtaų ir įsipareigojimus sudarė:

Sutrumpinta finansinės padėties ataskaita	2016-02-29
Ilgalaikis nematerialusis turtas	21
Ilgalaikis materialusis turtas	7
Kitas ilgalaikis turtas	2
Trumpalaikis turtas	38 401
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	460
Turto iš viso (be sandorių su Grupe)	38 891
Gautinos sumos iš Grupės įmonių	-
Turto iš viso (be sandorių su Grupe)	38 891
Ilgalaikiai įsipareigojimai	2
Finansiniai įsipareigojimai	16 596
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	19 834
Įsipareigojimų iš viso (be sandorių su Grupe)	36 432
Mokėtinos sumos Grupės įmonėms	2 025
Įsipareigojimų iš viso	38 457
Grynasis turtas	434
Nekontroliuojanti dalis	143
Pardavimo kaina	388
Pardavimo pelnas	(97)

Pardavus UAB „Baltpool“ bendrųjų pajamų ataskaitoje visos per 2016 m. du mėnesius uždirbtos pajamos bei patirtos sąnaudos yra priskirtos nutrauktai veiklai. Atitinkamai pateikti ir 2015 m. palyginamieji skaičiai.

Sutrumpinta pelno (nuostolių) ataskaita	2016 m. 2 mėnesiai	2015 m.
Pajamos	95	533
Sąnaudos	(63)	(413)
Finansinė veikla, grynoji vertė	-	-
Pelnas prieš apmokestinimą	32	120
Pelno mokestis		(6)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	32	114
Mažumos dalis	10	38

Toliau pateikiami UAB „Baltpool“ pinigų srautai per 2016 m. du mėnesius ir 2015 m.

Sutrumpinta gryųjų pinigų ataskaita	2016 m. 2 mėnesiai	2015 m.
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	4 623	(13 315)
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	-	(16)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	(4 655)	12 936

32. Papildoma pinigų srautų informacija

2016 m. skaičiuojant investicinės veiklos pinigų srautus buvo įvertintas Bendrovės mokėtinų sumų už ilgalaikį turtą pokytis 19 355 tūkst. Eur (2015 m. – 1 817 tūkst. Eur) ir kapitalizuotos palūkanos 150 tūkst. Eur (2015 m. – 943 tūkst. Eur).

33. Finansinės rizikos faktoriai

Grupė ir bendrovė, vykdydama veiklą, patiria finansinę riziką. Valdydamos šią riziką, Grupė ir Bendrovė siekia sumažinti veiksnių, galinčių neigiamai paveikti Grupės ir Bendrovės finansinius rezultatus, įtaką. Rizikos valdymą atlieka Bendrovės Finansų planavimo ir analizės skyrius, vadovaudamasis „Litgrid“ valdybos patvirtintu „Litgrid“ grupės išdo valdymo tvarkos aprašu.

Finansinės priemonės pagal grupes (kaip pateikta finansinės padėties ataskaitoje)

Finansinis turtas	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Prekybos gautinos sumos	19 041	12 918	14 552	8 720
Kitos gautinos sumos	24 916	20 277	24 593	22 318
Kitas finansinis turtas	10 012	2 574	10 012	2 574
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	798	791	608	483
Paskolos ir gautinos sumos	54 767	36 560	49 765	34 095
Kitas finansinis turtas				
Finansinis turtas, galimas parduoti	2 693	2 273	2 693	2 273
Finansinis turtas, iš viso	57 460	38 833	52 458	36 368

Finansiniai įsipareigojimai	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Paskolos	165 503	203 438	164 688	202 442
Prekybos skolos	13 857	28 068	8 376	25 301
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	3 719	15 309	3 000	14 895
Iš viso	183 079	246 815	176 064	242 638

Kredito rizika

2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. kredito rizika buvo susijusi su:

Finansinis turtas, išskyrus turtą, galimą parduoti	Grupė		Bendrovė	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
	54 767	36 560	49 765	34 095

Grupė ir Bendrovė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją, nes kredito rizika pasiskirsčiusi tarp 10 pagrindinių pirkėjų, iš kurių gautinos sumos 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė apie 58 proc. (2015 m. gruodžio 31 d. – 89 proc.) visų Grupės ir 59 proc. (2015 m. gruodžio 31 d. – 94 proc.) visų Bendrovės prekybos ir kitų gautinų sumų. Didžiausio pirkėjo – skirstomųjų tinklų operatoriaus AB „Energijos skirstymo operatorius“ – mokėtinos sumos 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 33 proc. (2015 m. gruodžio 31 d. – 18 proc.) visų Grupės ir 33 proc. (2015 m. gruodžio 31 d. – 19 proc.) visų Bendrovės gautinų sumų.

„Litgrid“, sudarydama sutartis su pirkėjais – balansavimo energijos tiekėjais, reikalauja sumokėti nustatyto dydžio depozitą arba pateikti banko garantiją, remiantis Bendrovės generalinio direktoriaus patvirtinta AB „Litgrid“ balansavimo energijos tiekėjų prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarkos apraše numatyta tvarka ir sąlygomis. Kitais atvejais, kai pirkėjai yra patikimi klientai – AB „Energijos skirstymo operatorius“, kuri yra UAB „Lietuvos energija“ grupės įmonė, kitos stambios pramonės įmonės, Grupė ir Bendrovė iš pirkėjų užstato nereikalauja.

Grupė ir Bendrovė laisvas lėšas investuoja tik į mažai rizikingas pinigų rinkos ir skolos vertybinių popierių priemones, t. y. terminuotus indėlius, patikimų finansinių institucijų obligacijas, vyriausybės vertybinius popierius. Prioritetinis investavimo tikslas yra lėšų saugumo užtikrinimas ir, laikantis šio tikslo, investicijų grąžos maksimizavimas. Lėšos investuojamos tik į finansinių

institucijų ir valstybių, turinčių ne žemesnį nei A- pagal Fitch Ratings agentūrą (arba kitų reitingo agentūrų atitikmenį) ilgalaikio skolinimosi kredito reitingą, skolos finansines priemones. Žemiau pateiktoje lentelėje nurodyti bankų, kuriuose Grupė ir Bendrovė laiko pinigus ir pinigų ekvivalentus (13 pastaba), motininių bankų reitingai:

Nordea	AA-
Danske bank	A
Swedbank	A+
SEB	A+
Pohjola Bank plc	A+
DNB Bank	A+

Prekybos ir kitos gautinos sumos yra daugiausia gautinos iš valstybės valdomų įmonių bei didelių gamintojų be reikšmingų istorinių apmokėjimų sutrikimų.

Bendrovės ir Grupės prekybos ir kitų gautinų sumų senėjimo analizė pateikta 10 ir 11 pastabose.

Likvidumo rizika

Grupės politika yra veiklos finansavimo užtikrinimas, t. y., kad Grupės įmonės visada turėtų pakankamai lėšų ir / ar pasirašytų kreditavimo sutarčių bei overdraftų (sąskaitų likučių perviršių) sutartiniams įsipareigojimams įvykdyti. Likvidumo rizika valdoma sudarant Grupės įmonių grynųjų pinigų srautų prognozes.

Grupės pinigų srautai iš veiklos 2016 m. yra teigiami, dėl to likvidumo rizika yra nedidelė. Grupės likvidumo (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) ir skubaus padengimo ((trumpalaikis turtas – atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai) rodikliai 2016 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,79 ir 0,74 (2015 m. gruodžio 31 d. – 0,31 ir 0,29). Bendrovės likvidumo ir skubaus padengimo rodikliai 2016 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,74 ir 0,74 (2015 m. gruodžio 31 d. – 0,29 ir 0,28).

Žemiau lentelėje yra pateikta informacija apie Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų sutartines padengimo datas. Ši informacija buvo paruošta, remiantis finansinių įsipareigojimų nediskontuotais pinigų srautais atsižvelgiant į anksčiausias datas, kada Grupė ir Bendrovė turės padengti šiuos įsipareigojimus. Įsipareigojimų likučiai, kurių padengimo terminas yra iki 12 mėnesių, atitinka jų apskaitines vertes, kadangi diskontavimo įtaka yra nereikšminga.

Grupė	Iki 3 mėn.	Nuo 4 mėn. iki vienu metų	Per antrus metus	Per trečius- penktus metus	Po penkerių metų
2016 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	17 576	-	-	-	-
Paskolos	1 396	7 839	50 142	45 200	67 859
2015 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	43 377	-	-	-	-
Paskolos	2 411	7 897	9 234	109 266	82 790
Bendrovė	Iki 3 mėn.	Nuo 4 mėn. iki vienu metų	Per antrus metus	Per trečius- penktus metus	Po penkerių metų
2016 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	11 376	-	-	-	-
Paskolos	1 396	7 839	49 327	45 200	67 859
2015 m. gruodžio 31 d.					
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	40 196	-	-	-	-
Paskolos	1 415	7 897	9 234	109 266	82 790

Rinkos rizika

a) Palūkanų normos rizika

Grupės ir Bendrovės pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai iš pagrindinės veiklos iš esmės yra nepriklausomi nuo palūkanų normų pasikeitimų rinkoje. Grupė turi ilgalaikių ir trumpalaikių paskolų bei overdraftus, kurių palūkanos susijusios su EURIBOR. Jeigu palūkanų norma padidėtų / sumažėtų 0,1 proc. 2016 m. gruodžio 31 d. Grupės paskolų palūkanų įtaka pelnui prieš mokestius būtų 226 tūkst. Eur (2015 m. gruodžio 31 d. – 184 tūkst. Eur).

b) Užsienio valiutos rizika

Grupė ir Bendrovė, valdydama užsienio valiutos riziką, pirkimo / pardavimo sutartis sudaro tik eurai.

34. Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindinis Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, terminuoti indėliai, pinigai ir pinigų ekvivalentai, paskolos, prekybos ir kitos skolos, iki išpirkimo laikomos investicijos ir kitas finansinis turtas.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams, neatspindėtiems tikrąja verte, įvertinti buvo naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, terminuotų indėlių, kito finansinio turto, pinigų ir pinigų ekvivalentų, trumpalaikių paskolų, trumpalaikių prekybos skolų ir kitų mokėtinų sumų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (3 lygis).
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (3 lygis).
- Finansinio turto, laikomo iki išpirkimo, tikroji vertė nustatoma remiantis obligacijų, į kurias investuota, vertės nustatymu (3 lygis).

35. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Teisminiai nagrinėjimai

Ginčai dėl netesybų

2016 m. sausio 26 d. gautas UAB „Tetas“ ieškinys, kuriuo prašoma pripažinti negaliojančiais Bendrovės atliktus netesybų įskaitymus bendrai 249 707,73 Eur sumai, kuri buvo įskaityta iš rangovui UAB „Tetas“ mokėtinų sumų už vėlavimą atlikti 110/35/10 kV Marių TP 110 kV skirstyklos rekonstravimo darbus, ir priteisti iš Bendrovės šią skolą, 12 734,10 Eur netesybas, procesines palūkanas ir bylinėjimosi išlaidas. Šiuo metu vyksta bylos nagrinėjimas teisme. 2016 m. lapkričio 29 d. teismas byloje paskyrė ekspertizę, siekiant nustatyti ieškovo parengto darbo projekto atitikimą techniniam projektui. Pagal gautas ekspertizės išvadas AB „Litgrid“ nepagrįstai reikalavo UAB „Tetas“ pakeisti techninį projektą dėl ko vėlavo statybos darbų atlikimas. Tęsiasi bylos nagrinėjimas I instancijos teisme.

Prognozės: tikėtina, kad reikalavimas didžiąja dalimi gali būti patenkintas, todėl Bendrovė padarė atidėjimą 201 707,73 sumai.

UAB „A. Žilinskis ir ko“ 2017-03-06 pateikė ieškinį Bendrovei dėl priešpriešinio vienaarūšio reikalavimo įskaitymo pripažinimo negaliojančiu, atsiskaitymo už rangos darbus bei delpinigių priteisimo. Ieškino suma – 1 021 804,16 Eur. Ieškovas prašo teismo pripažinti Bendrovės 953 175,53 Eur sumai atliktą įskaitymą, šią sumą, kaip skolą už atliktus rangos darbus, priteisti ieškovui, taip pat iš Bendrovės priteisti 68 628,63 Eur dydžio delpinigių, 8 proc. dydžio procesines palūkanas, bylinėjimosi išlaidas. Šiuo metu Bendrovei nustatytas terminas pateikti atsiliepimui į ieškinį.

Prognozės: tikėtina, kad reikalavimas didžiąja dalimi gali būti patenkintas, todėl Bendrovė padarė atidėjimą 1136 885,99 Eur dydžio sumai.

Ginčai, susiję su viešuosius interesus atitinkančiomis paslaugomis

Atsižvelgiant į Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašo pakeitimus, patvirtintus Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 16 d. nutarimu Nr. 1002, nuo 2015 m. spalio 1 d. Bendrovė nebevykdo VIAP lėšų surinkimo iš prie perdavimo tinklo prijungtų asmenų funkcijos, kurią perėmė VIAP lėšų administratorius UAB „Baltpool“. Atsižvelgiant į minėtus teisės akto pasikeitimus, 2015 m. gruodžio 23 d. ir 2016 m. lapkričio 21 d. teisių ir pareigų perleidimo sutartimis Bendrovė perleido reikalavimo teises į VIAP lėšų skolininkus (AB „Achema“, AB „ORLEN Lietuva“, AB „Lifosa“ ir UAB „Dirbtinis pluoštas“), dėl kurių vyksta ginčai 7 bylose. Atitinkamai, teismams pateikti prašymai šiose bylose pakeisti Bendrovę į UAB „Baltpool“. Šių bylų baigtis neturės įtakos Bendrovės finansiniams rezultatams, nes Bendrovė veikė tik kaip tarpininkas ir VIAP lėšos apskaitomos tik gautinų ir mokėtinų sumų straipsniuose.

Ginčai su nepriklausomais tiekėjais

Šiuo metu yra iškeltos 4 bankroto bylos Bendrovei neatsiskaičiusiems nepriklausomiems elektros energijos tiekėjams:

- UAB „ECO energy systems“ (teismo patvirtintas Bendrovės finansinis reikalavimas – 783 937,40 Eur, bankroto procese atgauta skolos dalis – 202 961,65 Eur);
- UAB „Elektra visiems“ (teismo patvirtintas Bendrovės finansinis reikalavimas – 3 733 593,36 Eur);
- UAB „Elektros energijos prekyba“ (teismo patvirtintas Bendrovės finansinis reikalavimas – 368 673,20 Eur, bankroto procese atgauta skolos dalis – 6 263,73 Eur);
- UAB „Saurama“ (teismo patvirtintas Bendrovės finansinis reikalavimas – 3 101 890,21 Eur).

Žymesnių dalių Bendrovės reikalavimų tenkinimas aukščiau minėtose buvusių nepriklausomų elektros energijos tiekėjų bankroto bylose mažai tikėtinas.

Ginčai reguliavimo srityje

Bendrovė tęsia teisinius ginčus dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimų, kuriais nustatytos ir paskelbtos reguliuojamų elektros energijos perdavimo paslaugų kainos. Šiuo ginčiuose Bendrovė laikosi nuomonės, kad Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija neteisingai nustatė elektros energijos perdavimo paslaugos tarifų viršutinę ribą 2015 m., taip pat, šių kainų ribų pagrindu, neteisėtai paskelbė Bendrovei taikytinas elektros energijos perdavimo paslaugos kainas.

Bendrovė taip pat yra pateikusi skundą teismui prašydama panaikinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos sprendimą, kuriuo Bendrovei skirta 100 tūkst. Eur ekonominė sankcija už reguliuojamos veiklos pažeidimus, tariamai padarytus 2011–2013 m. reguliavimo

periodo metu. Bendrovės prašymu, teismas sustabdė šios bylos nagrinėjimą iki bus išspręsta kita administracinė byla dėl Bendrovei taikytinų elektros energijos paslaugos kainų viršutinių ribų 2015 m.

Kiti ginčai

AB „Litgrid“ 2016 m. balandžio 22 d. pateikė Kauno apygardos teismui ieškinį dėl apmokėjimo už AB „Litgrid“ teikiamas elektros energijos perdavimo paslaugas. Pagal 2010 m. liepos 1 d. sudarytą Elektros energijos perdavimo paslaugos sutartį Nr. 432-2010-032E/305F/SUT-59-10 (nauja redakcija nuo 2013 m. sausio 1 d.) AB „Achema“ nesumokėjo 86 323,72 EUR (su PVM) už 2016 m. sausio–vasario mėnesiais suteiktas paslaugas. Byla išnagrinėta, numatomas sprendimo paskelbimas 2017 m. kovo 24 d.

Prognozė: atsižvelgiant į faktines bylos aplinkybes ir viešai išsakytą Valstybinės kainų ir energetikos komisijos išaiškinimą dėl tarifų taikymo, tikėtina, kad bylos baigtis bus palanki Bendrovei.

36. Pobalansiniai įvykiai

Po balanso sudarymo datos jokių kitų reikšmingų įvykių Grupėje ir Bendrovėje nebuvo.

AB „Litgrid“ pranešimas apie AB „NASDAQ OMX“ listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir AB „NASDAQ OMX Vilnius“ valdybos patvirtintu „NASDAQ OMX Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdymo kodekso nuostatomis, AB „Litgrid“ šiame pranešime atskleidžia, kaip ji laikosi AB „NASDAQ OMX Vilnius“ patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečiai nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių.

NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodeksas

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE	KOMENTARAS
I PRINCIPAS. PAGRINDINĖS NUOSTATOS Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	TAIP	Pagrindinės Bendrovės plėtros kryptys ir strategija viešai skelbiamos Bendrovės tinklalapyje www.litgrid.eu , Bendrovės metiniame ir tarpiniame pranešimuose.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	TAIP	Bendrovės valdyboje priimami svarbiausi strateginiai sprendimai, lemiantys akcininkų nuosavybės didinimą (Bendrovės veiklos funkcijų ir struktūros optimizavimas, kiti veiksmai, didinantys Bendrovės veiklos efektyvumą ir mažinantys sąnaudas). Bendrovės vadovas organizuoja ir vykdo Bendrovės ekonominę, ūkinę ir finansinę veiklą.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	TAIP	2016 m. gegužės 11 d. UAB EPSO-G visuotinis akcininkų susirinkimas ketverių metų kadencijai išrinko UAB EPSO-G stebėtojų tarybą (toliau – Stebėtojų taryba), susidedančią iš 5 narių, kuri atlieka savo funkcijas visos UAB EPSO-G įmonių grupės mastu. Taip pat 2016 m. liepos 29 d. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas ketverių metų kadencijai išrinko Bendrovės valdybą, susidedančią iš 5 narių.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	TAIP	1. Nuo Bendrovės įsteigimo Bendrovė bendradarbiauja ir vykdo socialinę partnerystę su Bendrovės darbuotojų atstovais (Bendrovėje sudaryta kolektyvinė sutartis). 2. Bendrovė vykdo prisiimtus finansinius ir kitus įsipareigojimus kreditoriams. 3. Bendrovė organizuoja socialinius projektus, įtraukdama vaikus, jaunimą, vietos bendruomenes ir kitas socialines grupes. Išsamesnė informacija apie Bendrovės vykdomas iniciatyvas pateikiama Bendrovės tinklalapyje.

II PRINCIPAS. BENDROVĖS VALDYMO SISTEMA		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnę ir skaidresnę bendrovės valdymo procesą.	TAIP	Bendrovėje sudarytas kolegialus priežiūros organas – Stebėtojų taryba. Bendrovėje veikia valdyba ir Bendrovės vadovas.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas.	TAIP	Valdybos kompetenciją reglamentuoja Bendrovės įstatų 7.11–7.12 punktai.
Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	TAIP	Stebėtojų tarybos kompetenciją reglamentuoja UAB EPSO-G 7.13 ir 7.14 punktai ir Stebėtojų tarybos darbo reglamentas.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t. y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	TAIP	Bendrovėje veikia du kolegialūs organai: Stebėtojų taryba ir valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.	TAIP	Bendrovėje sudarytas kolegialus priežiūros organas – Stebėtojų taryba. Pažymėtina, kad Bendrovė vykdo elektros energijos perdavimo veiklą, todėl jos veikla griežtai reglamentuojama teisės aktais ir prižiūrima atitinkamų valstybės institucijų (Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir kt.). Taip užtikrinamas šių sprendimų priėmimo skaidrumas ir operatyvumas, įgyvendinami Bendrovės vartotojų nediskriminavimo, Bendrovės sąnaudų mažinimo ir kiti principai.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.	TAIP	Stebėtojų tarybą sudaro 5 nariai. Stebėtojų tarybos posėdis laikomas įvykusi, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė Stebėtojų tarybos narių. Valdybos posėdis laikomas įvykusi ir valdyba gali priimti sprendimus, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip 2/3 valdybos narių.
2.6. Direktorai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui su galimybe būti individualiai perrenkami maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	TAIP	Bendrovėje Stebėtojų taryba renkama maksimaliam Lietuvos Respublikos įstatymų leidžiamam terminui – 4 metams. Bendrovės valdyba renkama 4 (ketveriems) metams. Bendrovės valdybos narių kadencijos trukmė yra didžiausia leidžiama pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą. Stebėtojų taryba, valdyba ir pavieniai jos nariai gali būti atšaukiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Stebėtojų taryboje yra 2 nepriklausomi nariai.

III PRINCIPAS. VISUOTINIO AKCININKŲ SUSIRINKIMO RENKAMO KOLEGIALAUS ORGANO SUDARYMO TVARKA Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	TAIP	Stebėtojų taryba renkama UAB EPSO-G visuotinio akcininkų susirinkimo, laikantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatytų reikalavimų. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas renka Bendrovės valdybą.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	TAIP	Informacija apie kandidatus į Stebėtojų tarybos narius akcininkams pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka visuotiniame akcininkų susirinkime, kurio darbotvarkėje numatytas svarstyti klausimas dėl Stebėtojų tarybos narių rinkimo. Pagal UAB EPSO-G įstatų 7.9 punktą, kiekvienas kandidatas į Stebėtojų tarybos narius privalo visuotiniame akcininkų susirinkimui pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti Stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, Stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Stebėtojų tarybą.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreči jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	TAIP	Informacija apie kandidatus į Stebėtojų tarybos narius visuotiniame akcininkų susirinkimui pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka visuotiniame akcininkų susirinkime (žr. 3.2 punkto komentara). Visuotiniame akcininkų susirinkime pateikiama informacija apie kandidatų į Stebėtojų tarybos narius darbo patirtį ir užimamas pareigas bei kita kandidato kompetenciją apibūdinanti informacija.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	TAIP	Stebėtojų taryba renkama ir narių kvalifikacija vertinama UAB EPSO-G visuotiniame akcininkų susirinkime. Stebėtojų taryba negali nusistatyti savo sudėties.
Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų, apskaitos ir (ar) audito srityse.	TAIP	
Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	TAIP	
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	TAIP	Naujai išrinktiems Stebėtojų tarybos nariams sudaroma galimybė susitikti su valdybos nariais ir Bendrovės struktūrinių padalinių vadovais, susipažinti su Bendrovės veikla. Pažymėtina, kad Stebėtojų tarybos nariai reguliariai informuojami apie Bendrovės veiklą Stebėtojų tarybos posėdžiuose ir individualiai, pagal narių pageidavimą.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.	TAIP	Stebėtojų taryboje veikia 2 nepriklausomi Stebėtojų tarybos nariai.

<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminstės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę.</p> <p>Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <p>1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų;</p> <p>2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas;</p> <p>3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokesť, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);</p> <p>4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);</p> <p>5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7) jis neturi būti vykdomoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p>	TAIP	UAB EPSO-G įstatų 7.2 punkte nurodyta, kad Stebėtojų tarybą sudaro 5 nariai, iš kurių ne mažiau kaip 2 nariai turi būti nepriklausomi, jų nepriklausomumą nustatant pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinto Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo ir <i>Nasdaq</i> listinguojamų bendrovių valdymo kodekse įtvirtintus kriterijus bei kitų taikytinų teisės aktų reikalavimus.
<p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	Taip / NE	Žr. 3.7 p.

3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	TAIP	Žr. 3.7 p.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Neaktualu	Bendrovėje iki šiol nebuvo atvejų, kad būtų poreikis taikyti šią rekomendaciją.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	TAIP	Nepriklausomam Stebėtojų tarybos nariui už jo veiklą Stebėtojų taryboje yra atlyginama su juo pasirašytoje sutartyje dėl nepriklausomo Stebėtojų tarybos nario veiklos nustatyta tvarka ir sąlygomis. Sutarties su nepriklausomais Stebėtojų tarybos nariais sąlygas tvirtina UAB EPSO-G visuotinis akcininkų susirinkimas.
IV PRINCIPAS. VISUOTINIO AKCININKŲ SUSIRINKIMO RENKAMO KOLEGIALAUS ORGANO PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.	TAIP	Stebėtojų taryba pateikia Bendrovės visuotiniam akcininkų susirinkimui ar valdybai atsiliepimus ir pasiūlymus dėl Bendrovės veiklos strategijos, metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, Bendrovės metinio pranešimo, taip pat valdybos bei Bendrovės vadovo veiklos, pasiūlymus sprendimo dėl dividendų už trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį skyrimo projektui ir jam priimti sudarytam tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniui bei parengtam tarpiniam pranešimui.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	TAIP	Stebėtojų tarybos nariai veikia gera valia Bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi Bendrovės interesais ir atsižvelgdami į visuomenės gerovę. Stebėtojų tarybos nariai turi teisę išreikšti savo nuomonę visais posėdžio darbotvarkėje numatytais klausimais, kuri, vadovaujantis Stebėtojų tarybos darbo reglamentu, turi būti tinkamai atspindėta posėdžio protokole.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	TAIP	Stebėtojų tarybos nariai aktyviai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai savo, kaip kolegialaus organo nario, laiko pareigoms vykdyti. Posėdyje dalyvaujantys Stebėtojų tarybos nariai nurodomi posėdžio protokole.

<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	TAIP	<p>Akcininkai apie Bendrovės strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą informuojami teisės aktais nustatyta tvarka.</p> <p>Stebėtojų tarybos narių bendravimas su akcininkais ir įsipareigojimai jiems nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir įstatuose nurodytais reikalavimais.</p>
<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	TAIP / NE	<p>Bendrovės valdymo organai sandorius sudaro ir tvirtina vadovaudamiesi teisės aktų ir Bendrovės įstatų reikalavimais.</p> <p>UAB EPSO-G visuotinis akcininkų susirinkimas nustato standartines sutarčių, sudaromų su Stebėtojų tarybos nariais, sąlygas, taip pat priima sprendimus dėl atlyginimo mokėjimo Stebėtojų tarybos nariams.</p> <p>Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas nustato standartines sutarčių, sudaromų su valdybos nariais, sąlygas, taip pat priima sprendimus dėl atlyginimo mokėjimo valdybos nariams.</p> <p>Bendrovės valdyba nustato standartines sutarčių, sudaromų su Bendrovės vadovu, sąlygas, taip pat priima sprendimus dėl atlyginimo mokėjimo.</p> <p>Bendrovės valdymo organai sandorius sudaro ir tvirtina vadovaudamiesi teisės aktų ir Bendrovės įstatų reikalavimais.</p>
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbai ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys.</p> <p>Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.</p> <p>Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.</p>	<p>TAIP</p> <p>TAIP</p> <p>TAIP</p>	<p>Bendrovės Stebėtojų taryba yra nepriklausoma nuo Bendrovės valdymo organų ir priimdama sprendimus, turinčius reikšmės Bendrovės veiklai ir strategijai, veikia savarankiškai, vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais ir UAB EPSO-G įstatais.</p> <p>UAB EPSO-G užtikrina Stebėtojų tarybos ir jos narių darbo Stebėtojų taryboje sąlygas, suteikia darbuotojams būtinas organizacines priemones. UAB EPSO-G vadovas paskiria Stebėtojų tarybos sekretorių, kuris vykdo Stebėtojų tarybos posėdžių aptarnavimo funkcijas.</p>
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu.</p> <p>Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetas. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetas. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	TAIP	<p>Bendrovėje veikia UAB EPSO-G įmonių grupės Atlygio ir skyrimo komitetas. Jo kompetenciją reglamentuoja UAB EPSO-G įstatai bei Atlygio ir skyrimo komiteto veiklos nuostatai.</p> <p>Bendrovėje veikia UAB EPSO-G įmonių grupės Audito komitetas. Jo kompetenciją reglamentuoja UAB EPSO-G įstatai bei Audito komiteto veiklos nuostatai.</p>

<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekia susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už pagal savo kompetenciją priimamus sprendimus.</p>	TAIP	Žr. 4.7 punktą.
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai paprastai turėtų susidėti bent iš trijų narių.</p> <p>Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininkui ir nariams, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.</p>	TAIP	<p>Vadovaujantis UAB EPSO-G įstatų 7.24.1 punktu, Audito komitetas sudaromas iš ne mažiau kaip 3 narių, kuriuos ne ilgesniam kaip 4 metų laikotarpiui skiria UAB EPSO-G visuotinis akcininkų susirinkimas motyvuotu sprendimu, kuris priimamas atsižvelgiant į Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas.</p> <p>Vadovaujantis UAB EPSO-G įstatų 7.25.1 punktu, Atlygio ir skyrimo komitetas sudaromas iš ne mažiau kaip 3 narių, kuriuos ne ilgesniam kaip 4 metų laikotarpiui motyvuotu sprendimu skiria Stebėtojų taryba iš jos atrinktų kandidatų.</p>
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad būtų prieita prie tokios išvados.</p>	TAIP	Žr. 4.9 punktą.
<p>4.11. Kad būtų užtikrintas komitetų savarankiškumas ir objektyvumas, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	TAIP	Tokia galimybė numatyta Audito komiteto veiklos nuostatuose ir Atlygio ir skyrimo komiteto veiklos nuostatuose.
<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir gebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimai atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvaustyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąją vadovybę, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus skyrimo komitetui.</p>	TAIP	Žr. 4.7 ir 4.9 punktus.

<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;</p> <p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;</p> <p>3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;</p> <p>4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;</p> <p>5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualaus atlyginimo);</p> <p>7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>	<p>TAIP</p>	<p>Žr. 4.7 ir 4.9 punktus.</p>
--	-------------	--------------------------------

<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų iširti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekdamas užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis, <i>inter alia</i>, išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.</p> <p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p>	TAIP	Dauguma nurodytų audito komiteto funkcijų yra įtrauktos į Audito komiteto veiklos nuostatus.
--	------	--

<p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta proporcingo ir nepriklausomo tokių klausimų tyrimo ir atitinkamų tolesnių veiksmų tvarka.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytus veiklos tikslus. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>	TAIP	Tiek UAB EPSO-G, tiek Bendrovės įstatuose numatyta pareiga Stebėtojų tarybai ir valdybai ne rečiau kaip kartą per metus vykdyti savo veiklos vertinimą.
<p>V PRINCIPAS. BENDROVĖS KOLEGIALIŲ ORGANŲ DARBO TVARKA Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiuose principuose sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.</p>	TAIP	
<p>5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokiu periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.</p>	TAIP	<p>UAB EPSO-G įstatų 7.17 punkte numatyta, kad Stebėtojų tarybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip vieną kartą per kalendorinį ketvirtį.</p> <p>Vadovaudamasi Stebėtojų tarybos darbo reglamentu, Stebėtojų taryba kalendorinių metų pradžioje sudaro eilinių Stebėtojų tarybos posėdžių grafiką.</p> <p>Remdamasi Bendrovės įstatų 7.16 punktu, valdyba savo sprendimus priima valdybos posėdžiuose, kurie įprastai rengiami ne rečiau kaip kartą per mėnesį. Vadovaudamasi valdybos darbo reglamentu, valdyba kalendorinių metų pradžioje sudaro eilinių valdybos posėdžių grafiką.</p>
<p>5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga su posėdžio darbotvarkę susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>	TAIP	<p>Vadovaujantis Stebėtojų tarybos darbo reglamentu, apie šaukiamą posėdį ir jo darbotvarkę Stebėtojų tarybos nariai ir į posėdį kviečiami asmenys informuojami prieš 7 darbo dienas, taip pat jiems pateikiama visa reikalinga su posėdžio darbotvarkėje numatytais svarstyti klausimais susijusi medžiaga.</p> <p>Vadovaujantis valdybos darbo reglamentu, apie šaukiamą posėdį valdybos nariai ir į posėdį kviečiami asmenys informuojami prieš 4 darbo dienas, o prieš 2 darbo dienas iki posėdžio jiems pateikiama visa reikalinga su posėdžio darbotvarkėje numatytais svarstyti klausimais susijusi medžiaga.</p>
<p>5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.</p>	TAIP	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos. Stebėtojų tarybos pirmininkas ir valdybos pirmininkas glaudžiai bendradarbiauja sprenddami su Bendrovės valdymu susijusius klausimus.

VI PRINCIPAS. NEŠALIŠKAS AKCININKŲ TRAKTAVIMAS IR AKCININKŲ TEISĖS Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	TAIP	Visą Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro 0,29 Eur nominalo paprastosios vardinės akcijos, kurios visiems jų turėtojams suteikia vienodas turτικές ir neturtines teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t. y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	TAIP	Bendrovės įstatuose, kurie viešai skelbiami Bendrovės interneto tinklalapyje, nurodomos akcijų suteikiamos teisės.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	TAIP	Bendrovės įstatų 7.12.3 punkte pateikiami svarbių sandorių kriterijai, pagal kuriuos nustatomi sandoriai, kuriems reikia visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimo.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	TAIP	Bendrovė visuotinį akcininkų susirinkimą šaukia ir kitas susirinkimo procedūras įgyvendina Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamame bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų, ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Pasirašytą visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamame bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių, anglų ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų paakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	TAIP	Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, Bendrovė iš anksto viešai prieinamame Bendrovės interneto tinklalapyje skelbia parengtus visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektus lietuvių ir anglų kalbomis. Apie priimtus visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimus skelbiama Bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalbomis. Ši informacija, vadovaujantis Bendrovės įstatais ir kitais teisės aktais, taip pat skelbiama <i>NASDAQ OMX Vilnius</i> biržoje bei Registrų centro platinamame elektroniniame leidinyje.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	TAIP	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti savo teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka. Bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	NE	Nėra praktikos balsuoti naudojantis elektroninėmis ryšių priemonėmis.
VII PRINCIPAS. INTERESŲ KONFLIKTŲ VENĖGIMAS IR ATSKLEIDIMAS Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protinę terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	TAIP	Tokia pareiga UAB EPSO-G Stebėtojų tarybai numatyta UAB EPSO-G įstatų 7.9 punkte, Bendrovės valdybai numatyta Bendrovės įstatų 7.6 punkte.

7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali paimti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	TAIP	Tokia pareiga nustatyta tiek priežiūros, tiek valdymo organų darbo reglamentuose.
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdamas įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	TAIP	Bendrovės priežiūros ir valdymo organai sandorius sudaro ir tvirtina vadovaudamiesi teisės akty, UAB EPSO-G įstatų ir Bendrovės įstatų nustatytais reikalavimais.
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	TAIP	Stebėtojų tarybos darbo reglamente ir valdybos darbo reglamente nurodyta, kad jeigu svarstant klausimus kyla Stebėtojų tarybos nario ar valdybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, toks narys privalo informuoti kitus narius apie interesų konfliktą ir nusišalinti nuo tolesnio dalyvavimo rengiant, svarstant, priimant ar įgyvendinant sprendimą.
VIII PRINCIPAS. BENDROVĖS ATLYGINIMŲ POLITIKA Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	NE	Bendrovėje atlyginimų politikos ir direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka bei Bendrovės atlyginimų politikos ataskaita pagal susiklosčiusią praktiką nėra rengiama. Tokio reikalavimo nenustato teisės aktai. Bendra informacija apie Bendrovės atlyginimų politiką ir vidiniai atskirų darbuotojų grupių atlyginimų dydžiai viešai skelbiami Bendrovės metiniame pranešime. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 25 straipsnio 5 dalimi, Bendrovė viešai skelbia Bendrovės valdymo organų nariams nustatytą užmokestį ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiems bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	NE	Metiniame pranešime nėra pateikiama Bendrovės direktorių atlyginimų politika ateinantiems ir tolesniems metams. Metiniame pranešime pateikiama informacija apie Bendrovės valdymo organų nariams priskaičiuotas pinigų sumas (atlyginimus, kitas išmokas, tantjemas, kitas išmokas iš pelno).
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamasis atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįstą atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte;	NE	Metiniame pranešime pateikiama informacija apie Bendrovės valdymo organų nariams priskaičiuotas pinigų sumas (atlyginimus, kitas išmokas, tantjemas, kitas išmokas iš pelno), informacija apie perleistą turtą ir suteiktas garantijas Bendrovės valdymo organų nariams, taip pat kita informacija, susijusi su atlygiu Bendrovės valdymo organų nariams. Žr. 8.1 punkto komentarą.

<p>10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;</p> <p>11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį;</p> <p>12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;</p> <p>13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.</p>		
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, <i>inter alia</i>, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.
<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <p>1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime;</p> <p>2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;</p> <p>3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos;</p> <p>4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms;</p> <p>5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais;</p> <p>6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1-5 punktus.</p> <p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <p>1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</p> <p>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;</p> <p>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <p>1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</p> <p>2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p>	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.

8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.	TAIP	Bendrovės Atlyginimo politikoje nustatytos atitinkamos kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribos.
8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	TAIP	Tiek direktoriams, tiek darbuotojams yra nustatomi metiniai tikslai.
8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginant ją su nekintama atlyginimo dalimi.	TAIP	Vadovaujantis Atlygio politikos nuostatomis kintamos sudedamosios atlyginimo dalys darbuotojams išmokamos tik visuotiniame akcininkų susirinkime patvirtinus finansines ataskaitas.
8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	TAIP	Tokia nuostata yra numatyta sutartyse su valdybos nariais.
8.10. Išėitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	TAIP	
8.11. Išėitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	TAIP	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	TAIP	Netaikytina
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamas mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	TAIP	Netaikytina
8.15. Suteikus teises direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius kintamoji dalis) vertė.	TAIP	Netaikytina
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	TAIP	Netaikytina
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	TAIP	

<p>8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamąjo pobūdžio.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.</p>	<p>NE</p>	<p>Įmonėje nėra taikomos tokios schemos ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.</p>
<p>8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. <p>Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>	<p>NE</p>	<p>Įmonėje nėra taikomos tokios schemos ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.</p>
<p>8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>	<p>NE</p>	<p>Įmonėje nėra taikomos tokios schemos ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.</p>
<p>8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemeje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>	<p>NE</p>	<p>Įmonėje nėra taikomos tokios schemos ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.</p>
<p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame keitinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	<p>NE</p>	<p>Įmonėje nėra taikomos tokios schemos ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.</p>

IX PRINCIPAS. INTERESŲ TURĖTOJŲ VAIDMUO BENDROVĖS VALDYME Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų geriamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	TAIP	
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.	TAIP	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų. Pavyzdžiui, su Bendrovės darbuotojų atstovais vykdomos konsultacijos, derybos, pasitarimai dėl Bendrovėje vykdomų veiklos optimizavimo procesų. Pagal su Bendrovės darbuotojų atstovais pasirašytą Bendrovės kolektyvinę sutartį, Bendrovė informuoja profesinių sąjungų atstovus apie Bendrovėje numatomas permainas, Bendrovės finansinę padėtį ir kt. Interesų turėtojai gali dalyvauti Bendrovės valdyme tiek, kiek tai numato įstatymai.
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	TAIP	
X PRINCIPAS. INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis, nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jų valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos metu; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu.	TAIP, išskyrus (4) punkte nurodytą atlyginimą Bendrovės priežiūros organams.	Bendrovėje informacija, susijusi su atlyginimais Stebėtojų tarybos nariams, laikoma konfidencialia.
10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.	TAIP	
10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.
10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmogiškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po <i>NASDAQ OMX Vilnius</i> prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	TAIP	Bendrovė informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu. Bendrovė skelbia informaciją prieš Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesiją arba po jos ir vienu metu pateikia visoms rinkoms, kuriose prekiaujama Bendrovės vertybiniais popieriais. Informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, Bendrovė neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.

<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikę ir nebrangią, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą prieigą prie informacijos. Rekomenduojama informacijai skleisti didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>	TAIP	<p>Be 10.5 punkto komentare nurodyto informacijos atskleidimo būdo, Bendrovė naudojami įvairiomis priemonėmis (VĮ Registrų centras leidžiamu elektroniniu leidiniu viešiams pranešimams skelbti, naujienų agentūromis, viešai prieinamu Bendrovės interneto tinklalapiu), siekdama užtikrinti, kad skleidžiama informacija pasiektų kuo daugiau suinteresuotų asmenų. Bendrovės interneto tinklalapyje informacija skelbiama lietuvių ir anglų kalbomis.</p>
<p>10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.</p>	TAIP	<p>Žr. 10.5 ir 10.6 punktus.</p>
<p>XI PRINCIPAS. BENDROVĖS AUDITO ĮMONĖS PARINKIMAS Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</p>		
<p>11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	TAIP	<p>Tokia pareiga nustatyta Bendrovės įstatų 23.5 straipsnyje.</p>
<p>11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba.</p>	NE	<p>Audito įmonė Bendrovėje parenkama atliekant viešą pirkimą. Vadovaujantis UAB EPSO-G įstatų 8.18 punktu, kuriame numatyta, kad dėl dukterinių bendrovių atestuoto auditoriaus ar audito įmonės metinių atitinkamos dukterinės bendrovės finansinių ataskaitų rinkinio auditui atlikti, rinkimo ar atšaukimo, taip pat audito paslaugų apmokėjimo sąlygų nustatymo, kaip šios kompetencijos apibrėžtos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, valdybos sprendimas nereikalingas ir šiuos sprendimus turi teisę priimti UAB EPSO-G generalinis direktorius.</p>
<p>11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>	TAIP / NE	<p>Iš audito bendrovių Bendrovė ne audito paslaugas perka tik išimtiniais atvejais ir paprastai tai būna mažareikšmiai sandoriai, todėl nėra praktikos atskleisti tokią informaciją akcininkams ar kitoms valdymo organams.</p>

